

ROČNÍK XII • ČÍSLO 6
22. LISTOPADU 2018

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Revoluce v cestování

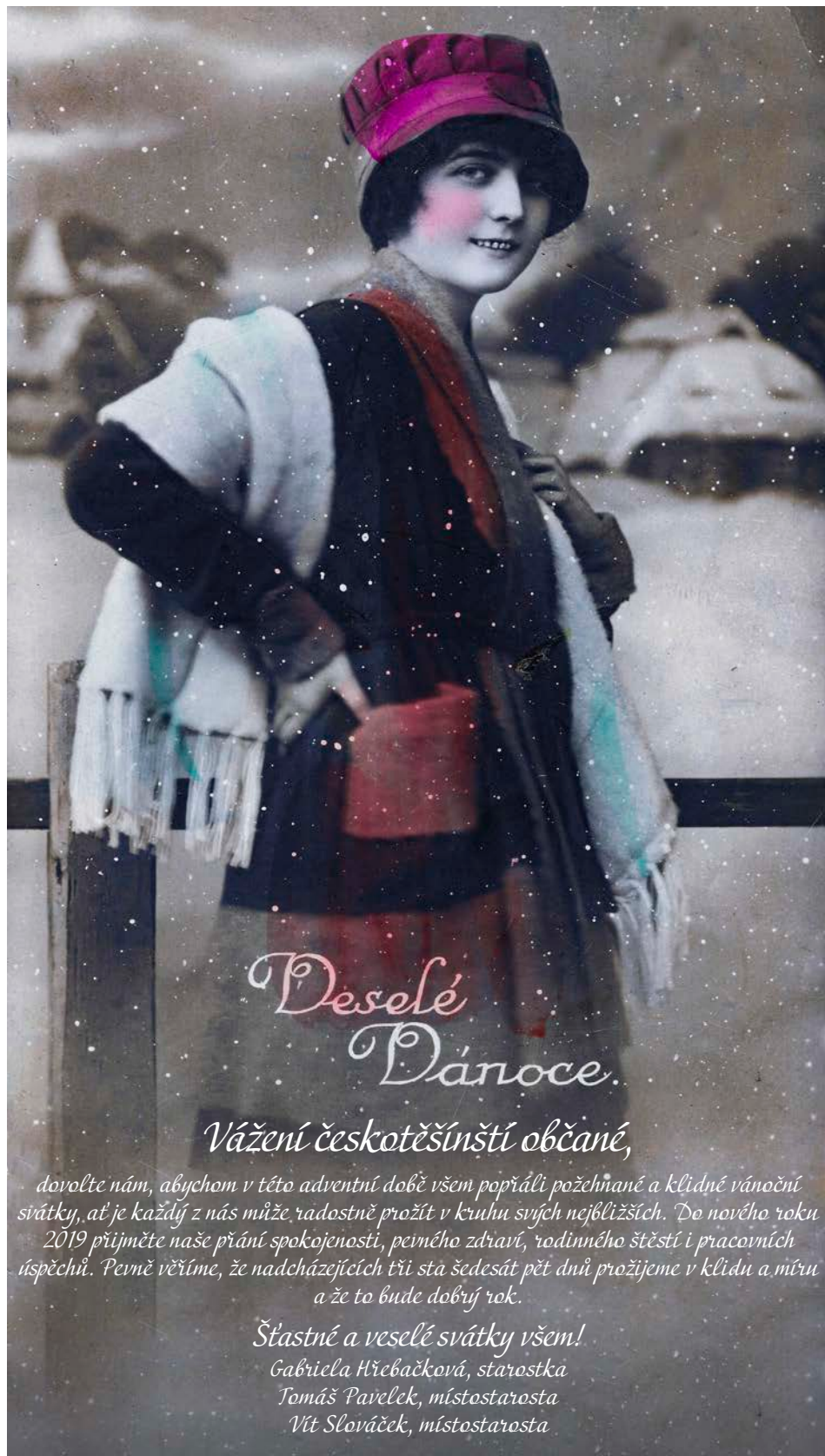
Městem budou jezdit nové autobusy

STRANA 2

Oslavy vzniku republiky

Vzpomínání završil ohňostroj

STRANY 6 a 7

*Veselé
Vánoce.*

Vážení českotěšínsktí občané,

dovolte nám, abychom v této adventní době všem popřáli požehnané a klidné vánoční svátky, ať je každý z nás může radostně prožít v kruhu svých nejbližších. Do nového roku 2019 přijmeme naše přání spokojenosti, pevného zdraví, rodinného štěstí i pracovních úspěchů. Prvně věříme, že nadcházejících tři sta šedesát pět dní prožijeme v klidu a míru a že to bude dobrý rok.

Šťastné a veselé svátky všem!

Gabriela Hřebacková, starostka

Tomáš Pavelek, místostarosta

Vít Slovák, místostarosta

Město bude mít poprvé starostku

Český Těšín poprvé v jeho 98leté historii vede žena. Ustavující zastupitelstvo zvolilo do čela města poslední říjnový den dosavadní místostarostku Gabrielu Hřebackovou (Nestraníci), která v říjnových komunálních volbách získala nejvíce preferenčních hlasů. Místostarosty se stali Tomáš Pavelek (ANO 2011) a Vít Slovák (KDU-ČSL).

(DH) Více čtěte na straně 4

Místní poplatky a daně se nezvýší

V Českém Těšíně nezdraží pro příští kalendářní rok místní poplatky. Nemění se také místní koeficient pro výpočet daně z nemovitosti.

Ve stejné výši tak zůstane i příští rok například poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, přestože objem odpadů i náklady obecně šly nahoru.

pokračování na straně 5

Vánočním stromem bude smrk

Českotěšínské náměstí ozdobí letos smrk stříbrný ze soukromé zahrady. Bude se těžit a instalovat 23. listopadu a na náměstí vydrží až do začátku února.

„Letos nám strom ze své zahrady daroval pan Ludwig Stefan Palik, kterému tímto děkujeme,“ říká referentka Lada Večeřová s tím, že v posledních letech se vždy ozve několik občanů s nabídkou jehličnanu, který jim na zahradě přerostl. Město tak nemusí kupovat vzrostlý strom z lesů, majitel pak ušetří za pokácení a dřevo se mu vrátí.

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu s doprovodným programem proběhne 30. listopadu v 17.30 hodin v rámci Vánočního jarmarku (začíná ve 14 hodin), který pro občany jako tradičně připravily městské organizace a školy.

(DH)

FOTO | LADA VEČEŘOVÁ

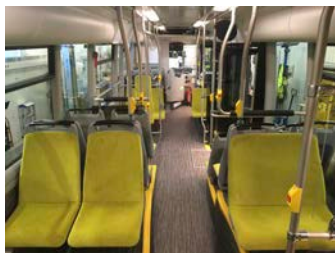
Český Těšín čeká revoluce v cestování MHD

Český Těšín čeká od Nového roku revoluce v cestování městskou hromadnou dopravou. Dopravce ARRIVA MORAVA a.s. bude ve městě zajišťovat přepravu dalších deset let a hlavní podmínkou města bylo pořízení nových vozidel.

Dá se směle říci, že občané našeho města dostanou to nejlepší, co autobusový trh v současnosti nabízí. V Českém Těšíně se proto objeví čtyři zcela nové, moderní autobusy Scania Citywide. Tato vozidla jsou velice šetrná k životnímu prostředí, jelikož plní nejpřísnější emisní normy. Každé přepraví 85 cestujících, v interiéru je 22 pevných sedadel a tři sklopná v prostoru pro kočárky. Je plně nízkopodlažní a zároveň vybaveno nájezdovou rampou pro cestující na invalidním vozíku.

Sedadla se speciální úpravou

Interiér si cestující jistě zamilují. Hlavní dominantou jsou sedadla

se žlutým potahem, která nejenže skvěle vypadají, perfektně se na nich sedí, ale mají speciální úpravu, která zajišťuje antibakteriální vlastnosti, navíc jsou voděodolná. To vše přináší maximální čistotu a pohodlí po celou dobu provozu. Nejvíce zatěžovaným prvkem po pneumatikách je podlaha. Ta je opatřena speciální protiskluzovou úpravou a svým designem se přibližuje plovoucí podlaze v obývacím pokoji. V interiéru zaujmou nerezová madla, která jsou hygieničtější a bezúdržbová.

Město pamatovalo i na mladší cestující, kteří potřebují mít svůj mobil stále plně nabitý. Ve vozidle je na

třech místech USB port pro dobíjení mobilních zařízení. Naopak starší a méně pohybliví občané jistě ocení, že z každého sedadla v autobuse je v dosahu signalizační zařízení směrem k řidiči pro zastavení vozidla na příští zastávce.

V letních měsících bude cestování příjemnější nejen díky použití celoprostorové klimatizace, ale i díky tónování bočních oken, které nepropouští do interiéru sluneční paprsky. Interiér se díky tomu tolik nepřehřívá a klimatizace je účinnější. Informační systém se skládá ze standardních prvků, ovšem přední informační panel má větší rozměry, než je v našich končinách obvyklé. Využili jsme prostor celé horní části čelního okna tak, aby linka a směr zobrazený na panelu byly dobře viditelné.

Žlutý exteriér vozů

Exteriér autobusu je na první pohled nadčasový a dotváří podobu moderního dopravního prostředku.

V městském prostředí jsme se rozhodli pro žlutou barvu, která má symbolizovat slunce a optimismus. Design autobusu je přitom jako celek zcela ojedinělý a jiný, než na co jsou cestující zvyklí.

S radostí můžeme navíc konstatovat, že jeden z těchto vozů, v barvách našeho města, opatřený rovněž logem města, dělá právě v těchto dnech Českému Těšínu reklamu, která přesahuje regionální i celorepublikový rozměr. Je totiž vystaven na 8. ročníku středoevropského veletrhu autobusové dopravy CZECHBUS v Praze. Na ty z vás, kteří se v pátek 30. listopadu sejdou u rozsvíceného vánočního stromu na náměstí, čeká v této souvislosti malé překvapení.

Součástí oné revoluce v cestování je zároveň prodloužení linky MHD na Horní Žukov a obdobné zajištění větší dostupnosti centra našeho města.

TOMÁŠ HLOUŠEK,

VEDOUcí ODDĚLENÍ DOPRAVY

FOTO | ARCHIV DOPRAVCE

Pojďte pomáhat

Dobrovolníci jsou neobyčejně obcejnými lidmi, kteří pomáhají druhým. Pokud jste taková a chtěli byste věnovat něco málo ze svého volného času, přijďte na úvodní školení, kde se dozvíte více. Koná se čtvrtek 29. listopadu od 16 hodin v místnosti na Krátké ulici č. 2. Pro více informací kontaktujte Alenu Szkutovou na tel. číslo: 734 366 210 nebo e-mail: alena.szkutova@adra.cz. Těšíme se na všechny, kteří chtějí udělat život druhých šťastnějším! (AS)

Ocenění hasiče

Nejvýznamnější spolkový titul Zasloužilý hasič koncem prvního listopadového týdne obdrželo pětáctýřicet členů Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS). Byl mezi nimi Karel Michalík (1943) ze Sboru dobrovolných hasičů Český Těšín - Město. Vyznamenání mu v obřadní síni renesančního zámku Zachariáše z Hradce v Přibyslavi předal náměstek starosty SH ČMS Jan Slámečka. (IV) FOTO | IVO HAVLÍK

Zespół regionalny Błędowice, ZG PZKO, Polskie Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszyńu oraz społeczność polska na Zaolziu włączyły się w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości Polski.

Widzowie w piątek 2 listopada dwukrotnie licznie wypełnili salę

Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszyńu, by obejrzeć repрыз jubileuszowego programu zespołu Polśóchejcie, szuhajkowie.

Spektakl muzyczno-taneczny nawiązujący tematycznie do przebiegu pierwszej wojny światowej, upadku monarchii

i powstania europejskich państw narodowych powstał z okazji 35-lecia istnienia ZR Błędowice. Szeregi zespołu, który prezentuje kulturę i folklor polskiej mniejszości na Zaolziu, licznie zasilali młodzież z Czeskiego Cieszyńa.

(DH) FOTO | IVO HAVLÍK

Město se stará o to, co si myslí mládež

Propojovat nápady těšínských studentů základních a středních škol a zlepšovat podmínky pro život mladých lidí. To jsou některé cíle založené Mládežnické rady Český Těšín, která vznikla z iniciativy projektu SAD mikrograntů ve spolupráci s městem Český Těšín.

Každý první týden v měsíci se setkává desítka zástupců jednot-

livých českotěšínských škol. Cílem je zodpovědět otázku, zda je smysluplné se setkávat s ostatními mladými lidmi a řešit věci, které přesahují vlastní zájmy a spíše přispívají spolužákům nebo i širší veřejnosti.

„Nakonec se ukázalo, že mladí mají nejen zájem se pravidelně setkávat, ale chtějí společně iniciovat

několik projektů,“ prezentuje výsledky lektor setkání Petr Kantor. Další setkání proběhne 6. prosince od 11 do 14.30 hodin.

Zájemci ve věku od 13 do 30 let, kteří chtějí, aby ve městě byl slyšet hlas mládeže, a chtějí se aktivně zapojit do změn ve městě, se mohou hlásit na e-mail: petrklchelp@gmail.com. (RED)

Město pořídilo další vánoční ozdoby

Koncem října začala instalace nových světelných ozdob, které budou společně s původními, které město má z uplynulých let, zdobit ulice Českého Těšína až do Hromnic, tedy do 2. února 2019.

„Nově město pořídilo 60 kusů světelných vánočních ozdob, které jsme instalovali na stožáry veřejné-

ho osvětlení na ul. Polní na sídlišti Svibice, dále na sídlišti Hrabinská a Mojská a také v prostoru před Těšínským divadlem,“ uvedla referentka Jarmila Smelíková. Jedná se o světelné ozdoby ve tvaru vločky s bílým světlem, které doplnily stávající osvětlení na stožárech ve tvarech navazujících na vánoční symboliku.

Rozsvícení vánoční výzdoby proběhne v Českém Těšíně dne 30. listopadu, kdy bude rozsvícen také vánoční strom na náměstí v rámci akce Sejdeme se v adventu. Akce začíná ve 14 hodin jarmarkem řemeslné tvorby a dílnami pro děti. Od 15 hodin začíná hudební program v podání zájmových útvarů českotěšínských škol, ZUŠ Pavla Kalety a folklorní-

ho souboru Slezan. Od 17.30 hodin proběhne rozsvícení stromu společně s vyhlášením výsledků soutěže o nejkrásnější betlém. Další akce na náměstí proběhnou 7., 14. a 21. prosince, program zveřejňuje na své stránce KaSS "Střelnice".

Kromě toho bude jako každoročně vyzdoben vánočně i vstup do radnice a kašna. (DH)

Radnice se na silvestra uzavře

V rámci organizace úředních dnů městského úřadu Český Těšín na konci roku 2018 si dovoluujeme informovat občany města, že v pondělí 31. 12. 2018 budou budovy radnice a detašovaných pracovišť na ul. Štefánikova 25 a ul. Pod Zvonek 26 uzavřeny. (KD)

V listopadu začala stavba tělocvičny gymnázia, přijde na téměř 47 milionů

Už šestým rokem nemají studenti českotěšínského Gymnázia Josefa Božka kde cvičit. Díky Moravskoslezskému kraji se situace brzy změní. Začátkem listopadu se začala stavět nová tělocvična.

„Gymnázium svou tělocvičnu mělo, ovšem v roce 2012 bylo nutné ji kompletně zbourat. A to kvůli plísním, dřevomorce, ale také azbestu. Dalším důvodem byla také nevyhovující statika. Výuka tělesné výchovy je určitě velmi důležitá, žáci gymnázia navíc neměli možnost chodit cvičit do nějakých náhradních prostor, a tak se novostavba tělocvičny právě pro tuto školu, která je krajskou příspěvkovou organizací, stala jednou z priorit vedení Moravskoslezského kraje,“ uvedl náměstek hejtmana kraje pro školství a sport Stanislav Folwarczny, který se slavnostního zahájení stavby 5. listopadu osobně zúčastnil.

Budova nové tělocvičny vyrostle na místě tělocvičny původní. Tím se zachová vnitřní nádvoří, které navazuje na venkovní sportovní plochy. Po demolici zůstal spojovací krček do budovy školy, a tak se bude moci nová tělocvična na školu napojit.

Budova nové tělocvičny bude jednopodlažní, projekt počítá mimo jiné s vestavěnou tribunou a ochozem pro diváky. Celkové náklady na stavbu, projektovou dokumentaci, ale taky vybavení tělocvičny jsou zatím vypočítány na skoro 46,5 milionu korun a veškeré náklady pokryje kraj. Výstavba je plánována na 330 dnů od předání staveniště. Výstavba tělocvičny rozhodně není jedinou krajskou investicí v Českém Těšíně.

Mezi největší akce patří rozsáhlá rekonstrukce Muzea Těšínska, novostavba Integrovaného výjezdového centra, dokončení Malé scény českotěšínského divadla, úpravy v Domově Jistoty, ale také investice ve školách. Kromě Gymnázia Josefa Božka, kde se do roka dokončí nová tělocvična, půjdou krajské peníze i na rekonstrukce v Albrechtově střední škole nebo Polském gymnáziu. Celkově se v Českém Těšíně v tomto roce proinvestuje přes čtvrt miliardy korun. Po realizaci všech akcí budou souhrnné náklady do roku 2021 ve výši přes 552 milionů korun. (DH)

Stavba tělocvičny gymnázia už začala. Tak by měl po dokončení vypadat komplex budov.

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

Uplynulo sto let od konce velké války

Vedení města si připomnělo konec první světové války. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

U památníku vojáků z Těšína padlých na frontách I. světové války si vedení města Český Těšín připomnělo konec velké války a Den válečných veteránů, které připadají na stejný den.

Před sto lety 11. listopadu 1918 zástupci mocností podepsali v železničním vagonu na francouzském území dokument, který stanovil, že od 11 hodin 11. listopadu 1918 zavládne na frontách příměří.

Z bojišť na třech kontinentech se nevrátilo více než čtyři sta občanů Těšína, válka si vyžádala četné civilní oběti. Právě u po-

mníku, který byl před 88 lety odhalen v Masarykových sadech jako vzpomínka padlých Těšíňanů, si tyto tragické události připomnělo vedení města.

Pomník dle návrhu Heleny Scholz Železná z roku 1930 město nechalo v roce 2010 souběžně s revitalizací parku opravit, vrátila se kopie původní plastiky truchličího rytíře, která byla v minulosti odstraněna a nahrazena křížem. Připravuje se i navrácení jmen padlých, která byla po II. světové válce osekána, a to na zvláštní tabuli. Projekt sochař konzultuje s památkáři. Pomník byl nedávno očištěn a proběhly kolem něj další parkové úpravy. (DH)

Krabice od bot potřetí v Těšíně

Charitativní akce Krabice od bot pod záštitou Diakonie Českobratrské církve evangelické má i v letošním roce své sběrné místo v Českém Těšíně.

Akce je zaměřena na děti a funguje oboustranně – děti a rodiny s dětmi jsou dárci i příjemci vánočních dárců. Letošní krabice poputují dětem v domovech pro matky s dětmi v Petrovicích u Karviné, Českém Těšíně a Havířově a do Domu na

půli cesty v Třinci. O dárek pro dítě v tíživé situaci mohou organizátory požádat instituce, organizace i jednotlivci. Oproti předchozím rokům letos organizátoři chystají několik novinek, včetně dárců na míru, pro konkrétní vybrané dítě.

Sběrné místo v Českém Těšíně bylo otevřeno ihned po svátku svatého Martina.

Chcete udělat dětem radost? Pomáhejte s námi. (IM)

Město bude mít poprvé starostku. Vznikla koalice tří stran

Dosavadní místostarostka Gabriela Hřebacková povede hraniční město po další čtyři roky. Rozhodlo o tom ustavující zastupitelstvo, které se konalo 31. října. Posty místostarostů budou vykonávat Tomáš Pavelek z vítězného ANO 2011 a bývalý starosta Vít Slováček (KDU-ČSL).

„Je to pro mne velmi zavazující a cítím nesmírnou zodpovědnost. Čeká nás intenzivní období, kdy chceme pokračovat ve stávajících nebo již připravených investicích. Bude to mimo jiné dokončení sportovní haly, rozsáhlý projekt Dopravního terminálu, který zahrnuje stavbu nového autobusového stanoviště a záchranného parkoviště. Tento zá-
měr již získal dotaci z jednoho operačního programu, nyní čekáme na rozhodnutí, zda nám byla přiznána i další. Chceme dle předloženého plánu upravit ulici Nádražní, čeká nás i výstavba dalších cyklotras a opravy komunikací. Nyní se mimo jiné připravuje rekonstrukce dojezdové trasy do průmyslové zóny,“ řekla Gabriela Hřebacková s tím, že pro ni bude důležitá i rozpočtová zodpovědnost. Politička zdůraznila, že s lidovci, se kterými Nestraníci doposud pracovali ve vedení města, nacházejí shodu v podpoře sociálních služeb, sportu a preventivních programů. S novým ANO pak v otázce otevřenosti radnice vůči občanům a v investicích a opravách stávajícího majetku.

„Vyjednávání nebyla lehká, ale našli jsme širokou programovou

Noví zastupitelé složili slib na začátku ustanovujícího zastupitelstva. Na snímku Věra Maroszová.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

shodu. Poslední volební období bylo ve znamení intenzivních příprav na velké rozvojové projekty a na další čerpání dotací z EU. To byla a je pro mne jasná priorita, nezahodit ty čtyři roky práce. Dále trváme na udržení programů pro děti a seniory a podpory sociálních služeb. Jasná je i spolupráce s městem Cieszyn, společně připravujeme další projekty,“ řekl Vít Slováček s tím, že město budou čekat nejen rozsáhlé opravy dopravní infrastruktury, ale i změny v odpadové politice a další. Vedení také bude muset připravit důstojnou oslavu sta let od vzniku města.

Naopak Tomáš Pavelek je v politice nováčkem: „Nejprve se sluší poděkovat voličům za důvěru a hlasy pro změnu. Jsme stranou vítěznou, a to je velice zavazující. Může se zdát, že dojednaná koalice změnou není, ale my se pokusíme dokázat

opak. Samotné vyjednání nové koalice bylo velmi obtížné a plné kompromisů. Nikdo z nás nepochybuje, že nás čeká spousta práce. Mimo jiné zefektivnit fungování města, otevřít radnici lidem, nebát se diskutovat a řešit i méně příjemná témata. V neposlední řadě bych zdůraznil, že naši zájmovou skupinou jsou všichni občané Českého Těšína a právě pro ně budeme chtít splnit maximum z našeho volebního programu.“

Situace po volbách

V posledních komunálních volbách došlo k roztříštění sil v zastupitelstvu. Do 27členného orgánu samosprávy se dostalo všech devět kandidujících subjektů, což je rekordní množství. Nejvíce procentních hlasů získalo hnutí ANO 2011 – 22,26 procenta, na druhém místě pak skončila KDU-ČSL s 18,16 pro-

Zvolení zastupitelé

ANO 2011

Tomáš Pavelek, Věra Maroszová, Pavla Dudysová, Miroslav Kudláček, Boris Šlapota, Roman Oborný

KDU-ČSL

Vít Slováček, Ladislav Langner, Kateřina Pindejová, Jan Czudek, Petr Lose

Nestraníci

Gabriela Hřebacková, Karel Kula, Tomasz Pustówka, Radek Duda, Kazimierz Gaura

ODS

Stanislav Folwarczny, Milan Pecka

Česká pirátská strana

Ireneusz Pieniążek, Andrea Branná

Nezávislí

Alena Hasáková, Richard Moldrzyk

SPD

Miloslav Vavrys, Roman Žyla

ČSSD

Emil Morávek, Libuše Rusnoková

KSČM

Miroslav Turjap

centa, Nestraníci získali 17,49 procenta. Strana ODS - 8,41 procenta, Česká pirátská strana - 7,59 procenta, hnutí Nezávislí - 6,9 procenta, SPD - 6,66 procenta, ČSSD - 6,5 procenta a KSČM - 6,02 procenta.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vážení občané,

z celého srdce vám děkuji za důvěru, kterou jste mi během voleb prokázali přidělením nejvyššího počtu preferenčních hlasů. Přijímám to jako známku vystavenou občanem za dosavadní práci a současně jako velký závazek do dalších let. Budu se snažit s celým srdcem a nasazením vaši víru v mou osobu nezklamat.

Uvědomuji si však, že za tímto výsledkem stojí práce celého týmu, který mě během uplynulého období provázel a díky kterému jsem získala, dnes pro mě tolik potřebné, vědomosti i nové zkušenosti z práce v samosprávě. Všem těmto lidem patří můj dík a vděčnost.

S úctou

GABRIELA HŘEBAČKOVÁ, STAROSTKA

Vážení občané Českého Těšína,

rád bych vám touto cestou poděkoval za podporu a hlasy ve volbách. Naším úkolem bude, aby až se po volebním období za sebou ohlédneme, uvidíme kus poctivé práce, za kterou se nebudeme muset stydět. Věříme ve spolupráci se všemi, kteří chtějí rozvíjet naše město.

MÍSTOSTAROSTA TOMÁŠ PAVELEK

Vážení občané,

děkuji za projevenou důvěru a chci vás ubezpečit, že i nadále pro mne a mě kolegy zůstávají prioritou rozvojové projekty, pokračování v efektivním čer-

pání dotací z EU. Neméně důležitou pro mne zůstává sociální oblast a česko-polská spolupráce v oblasti investic, kultury a sportu.

MÍSTOSTAROSTA VÍT SLOVÁČEK

Tento tým stojí od prvního listopadu v čele našeho města. Starostkou byla zvolena Gabriela Hřebacková, místostarosty pak Tomáš Pavelek a Vít Slováček.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Stavbaři založili stavbu pro sportovní halu

V listopadu mohli milovníci techniky sledovat instalaci pilot pro založení stavby městské Sportovní haly ve Svojsíkové ulici. Počasí prozatím stavbařům přeje.

„Jde o složité území bývalého řečiště, hladina spodní vody je zde nízko a může jít rychle nahoru. Takže zde musel být proveden geologický průzkum a podle vyjádření statika bylo navrženo nákladnější založení stavby. Celkem zde navrtáváme a zarážíme 58 pilot v délce od 6,5 metru až do 9 metrů. Také těsné sousedství jiných staveb si vyžádalo mnohem složitější řešení,“ říká vedoucí projektu z firmy Metrostav Pavel Szmek.

Realizace investice ve středu města si také vynutila četné a nákladné přeložky sítí. S ohledem na velikost objektu je třeba vybudovat i retenční nádrž na dešťovou vodu.

Firma Metrostav současně dokončuje na území města i Integrované výjezdové centrum, kde je investorem kraj, stát a město. V minulosti zde pro státního dopravce optimalizovala železnici a modernizovala celé nádraží.

Sportovní hala by měla začít sloužit sportovcům v roce 2020, kdy město oslaví sto let od svého vzniku. Projekt zahrnuje variabilní hrací plochu, tribunu pro 250 divá-

ků, šatny pro družstva a rozhodčí, sociální zázemí a další. Projekt počítá s klubovnou, dvoupodlažním vzdělávacím a sportovním centrem a úpravou zeleně v okolí. Hala bude mít 1768 m² zastavěné plochy. Stavba neovlivní kaštanovou alej lemující komunikaci, na čas stavby byly stromy zajištěny před poškozením prkny.

Investice byla vysoutěžena za 98 milionů korun. Jednalo se o nejnižší cenovou nabídku. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Místní poplatky a daně se příští rok nezvýší

pokračování ze strany 1

Růst nákladů je způsoben také trvalým růstem jeho objemu. K navýšení množství došlo ve všech komoditách, u směsného komunálního odpadu je to meziroční nárůst 300 tun, u objemného je to již více než 500 tun. Tento trend není jen v Českém Těšíně, ale je celorepublikový z důvodu ekonomické stability občanů.

Plná sazba a možné slevy

Českotěšínské občané zaplatí tedy i v roce 2019 beze změn 480 korun na osobu a rok za svoz a zpracování komunálního odpadu, ve snížené sazbě 360 korun (měsíčně tedy 40 nebo 30 korun na osobu přihlášenou k pobytu v našem městě). Naši občané, kteří v daném roce spadají do věkového rozmezí 70 až 79 let, mají 25 % úlevu z poplatku. Plně z poplatku jsou pak osvobozeni všichni senioři, kteří v průběhu kalendářního roku dosáhnou 80 a více

let. Tyto dvě slevy jsou poskytovány automaticky a není nutné o ně jednotlivě žádat. Úlevu ve výši 25 % mohou také získat osoby mladší 70 let, pokud jsou držitelé průkazů ZTP a ZTP/P; úleva je jim poskytnuta po předložení průkazu. O slevu na poplatek mohou požádat také občané, kteří bydlí v odlehlejších oblastech a k jejichž domu nevede komunikace sjízdná pro svozovou techniku. Pro poskytnutí slevy je rozhodující vzdálenost k nejbližšímu stanovišti, kde mohou odpad odkládat - alespoň 300 metrů od jejich bydliště.

Pro srovnání: občan Haviřova platí svému městu aktuálně „za odpady“ 552 korun, v Orlové je to 624, Petřvaldu 612, Rychvaldu 492, v Ostravě 498, v Třinci 500, kdežto v Bohumíně za odvoz nádoby jednou týdně platí rodina 2808 korun ročně.

Stejný je i poplatek za psa

Město Český Těšín nemění pro další rok ani výši místního poplat-

ku ze psů. Občané bydlící v panelových a nájemních domech a občané s úřední adresou hradí ročně 840 za prvního psa a 1260 korun za každého dalšího. V rodinné zástavbě ve městě je to 240 (za dalšího 360), ve venkovských částech platí lidé 120 korun a za druhého psa 180 korun. Pro starobní a invalidní důchodce, u nichž je důchod jediným zdrojem příjmu, a pro děti pobírající sirotčí důchod platí snížená sazba poplatku 200 korun za prvního a 300 za každého dalšího psa.

Občané, kteří jsou držitelé průkazu ZTP/P, jsou pak po jeho předložení od poplatku osvobozeni.

Jak je to jinde

Pro srovnání: místní poplatek ze psů v Bohumíně je 1020 Kč za prvního psa chovaného v bytovém domě a 2040 Kč za každého dalšího. Důchodci mají sazbu sníženou na 180 Kč a 300 Kč (každý další pes).

V Třinci tento poplatek pro rok 2018 činí 1300 Kč za prvního psa v bytě a 1800 Kč za každého dalšího, snížená sazba pro důchodce je 200 a 300 Kč. Obyvatelé rodinných domů platí adekvátně 200 a 300 Kč.

V Karvině je to 1500 Kč a 2250 Kč za každého dalšího psa. Obyvatelé rodinných domů mají poplatek nižší – 300 a 450 Kč.

Místní poplatek ze psů v Orlové činí 1500 Kč za prvního psa v bytě a 2000 Kč za každého dalšího, snížená sazba pro osoby pobírající důchod je 200 a 300 Kč.

Místní poplatek ze psů v Petřvaldu činí 600 Kč za prvního psa chovaného v bytovém domě a 250 Kč za psa v rodinném domě. Snížená sazba pro občany pobírající důchod je 150 Kč v rodinných domech a 200 Kč v bytech.

Údaje byly převzaty z webu pro srovnávání životních nákladů v jednotlivých obcích www.skrblík.cz.

(DH)

Město si celý měsíc připomínalo důležité svátky

Oslavy vzniku republiky, které v našem městě probíhaly celý měsíc – od 28. září do 28. října – završil krásný ohňostroj v zahradě KaSS Střelnice v národních barvách podložen cyklem symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany.

Ohňové show předcházela koncert v divadle v podání sólistky Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, operní pěvkyně Evy Dřízgové-Jirušové a pěvce Martina Gurbala, oba doprovázel klavírista Michal Bárta.

Vedení města také ráno v Den vzniku samostatného československého státu položilo květiny u památníku prvního československého prezidenta T. G. Masaryka.

Naopak oslavy zářijového Dne české státnosti byly více rozloženy v čase. Proběhly tematické výstavy

v budově radnice, na nábřeží a v Archeoparku, moderně pojatý pietní akt v Masarykových sadech, ukázky původní vojenské techniky i módní přehlídka.

Pietní akt v Masarykových sadech „obohatil“ příjezd prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, jehož ztvárnil herec Těšínského divadla Zdeněk Klusák. Ten pronesl stejná slova jako Masaryk během své návštěvy města v roce 1930.

Aktu se zúčastnili i starostové měst a obcí, do nichž prezident Masaryk při své oficiální cestě na Těšínsko zavítal. Součástí akce bylo vyznamenání osobností, které se zasloužily o Těšínsko. Poté byla na českotěšínském náměstí k vidění ukázka vojenského bojového vozidla s uniformovaným doprovodem.

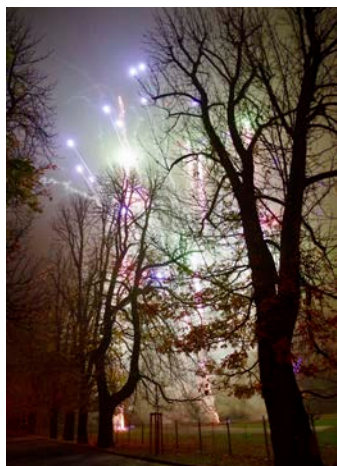
Další den, 29. září, následovala venkovní akce v areálu Archeopar-

ku v Chotěbuzi, kde byla k vidění dobová bojová technika a uniformy československých ozbrojených složek, byly zpřístupněny bunkry lehkého opevnění. Dámy zaujala komentovaná dobová módní přehlídka. Závěrem se v otevřeném terénu

poblíž objektů lehkého opevnění v Chotěbuzi odehrála dobová bojová ukázka jako rekonstrukce události z podzimu roku 1938 v Krušnohoří. (DH)

FOTO | IVA LUPKOVÁ, ROMAN SÝKORA
A DOROTA HAVLÍKOVÁ

Manželé Kleisovi oslaví diamantovou svatbu

V prosinci se vydají na radnici manželé Kleisovi ze Stanislavic, aby si po 60 letech společného života ve zdejší obřadní síni připomněli a nevšedně zopakovali své „ano“ z roku 1958.

Pan František Kleis se narodil před 80 lety ve Vendryni jako poslední ze šesti dětí. Maminka mu záhy zemřela a výchovy se ujaly sestry, pak druhá matka Pavla. Vyučil se na Mistrovské zemědělské škole v Českém Těšíně, dálkově si dodělal maturitu a později vystudoval Pedagogický institut. Prezenční vojenskou službu vykonal u psovodů v Jizerských horách. Ještě dříve, v roce 1956, nastoupil jako technik do Jednotného zemědělského družstva ve Stanislavicích, lokalita Červenky. V době pobytu na farmě mu bylo umožněno se ubytovat u zdejší rodiny Stoklas, kde se seznámil s jejich dcerou Libuší. Na Silvestra roku 1958 uzavřeli sňatek v Těrlicku. Panu Kleisovi

Manželé Kleisovi vstoupili do společného života na Silvestra.

bylo později svěřeno vedení Školního statku Střední zemědělské technické školy v Českém Těšíně, odkud jako ředitel v roce 1996 odešel do důchodu. Pracoval v různých komitétách města.

Fotografie z oslav 80. narozenin Františka Kleise. FOTO | ARCHIV RODINY

Paní Libuše Kleisová se narodila za války ve Stanislavicích. Její rodiče Marta, rozená Němcová, a Alois Stoklasa měli dvě děti: kromě ní ještě syna Jana. Vyučila se sice jako prodavačka, ale pracovala ve Stanislavicích ve zdejším JZD u drůbeže, současně také ve školce v kuchyni

a následně jako prodavačka. V roce 1969 odešla pracovat ze Stanislavic do Českého Těšína do Jednoty-Jednoš.

Spolu s manželem vychovali dvě děti: Miroslava a Jarmilu. Syn se oženil a s manželkou Šárkou mají syna Miroslava a dceru Natálii. Dcera se vdala a s manželem Milanem mají dvě dcery: Kateřinu a Alžbětu. Manželé Kleisovi dokazují, že i ve vyšším věku mohou být lidé stále velmi aktivní. František rád cestuje a poznává nové lidi a Libuše ráda plete, vyšívá a pečuje o domácnost. Oběma dožil vnější sílu jejich dětí, vnoučata a také již i pravnoučata. Stanislavičtí i přespolní obdivují tento pár za jejich nádherně udržovanou zahradu.

„K významnému dni bychom jim chtěli jedním slovem poděkovat a popřát hodně zdraví a lásky do dalších společných let,“ napsaly jejich děti Jarmila a Miroslav. (RED)

Vyšla dvojjazyčná brožura Bezpečné kolo a připravují se další cyklostezky

Na Těšínsku přibývají cyklotrasy a cyklostezky, roste zájem našich občanů o toulky na bicyklu na druhé straně hranice a naopak.

Již v minulosti jsme sérii článků v Těšínských listech a na webových stránkách města informovali o rozdílech v dopravních předpisech nebo povinné výbavě. Nyní vše vyšlo přehledně jako dvojjazyčná brožura.

Připravily ji a vydaly společně Městská policie Český Těšín a Straż Miejska Cieszyn v počtu jednoho tisíce kusů v rámci evropského projektu „Bezpečné kolo/Bezpieczny rower“. Letáčky jsou dostupné v budovách městských úřadů, na služebnách obou městských policií, strážníci je také rozdávají během forenzního značení jízdních kol a v rámci preventivně-bezpečnostních akcí.

Další cyklostezky

Letos byla zkolaudována cyklotrasa z Českého Těšína do sousední Ropice, která umožnila cyklistům vyhnout se frekventovanému obchvatu a bezpečně vyrazit na kole na výlety. V srpnu byl dokončen vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty s navazujícím koridorem pro cyklisty vyznačený piktogramem po nábřeží řeky Olše/Olzy v rámci projektu Open Air Museum.Cieszyn.

Český Těšín. Ten je poslední etapou realizace společného česko-polského projektu Zahradu dvou břehů, v rámci kterého byly realizovány projekty Revitalpark 2010, Sportpark - Sportovní sady, Sportmost - Sportovní lávka a Zahradu dvou břehů 2013-2015).

V plánu jsou další cyklostezky. „Ke kilometrům cyklotras nebo cyklopruhů po městě, které jsme již vybudovali, bychom chtěli přidat další,“ avizuje místostarosta města Vít Slovák.

Trasa do průmyslové zóny

Několik let trvala příprava projektu „Chodník a cyklostezka ul. Lípová a Sokolovská“, který zajistí bezpečnou dopravu na kole a pěšky do průmyslové zóny. Město muselo mimo jiné získat souhlas se zemními pracemi od jedenácti společností, které v této lokalitě vedou své sítě pro veřejná média. Účastníkem řízení, které se mimo jiné kvůli nesouhlasu ekologického spolku protáhlo na roky, byly desítky subjektů.

Na projekt „Chodník a cyklostezka ul. Lípová a Sokolovská“ město již získalo dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 6,3 milionu korun. Zároveň podalo žádost o příspěvek do Integrovaného regionálního operačního programu. Město Český Těšín splnilo všechny podmín-

ky, ale z důvodu vyčerpání disponibilní alokace 72. výzvy IROP byl tento projekt zařazen mezi náhradní. Začít stavět by se mělo na jaře.

Státní orgán ochrany přírody vydal povolení ke kácení celkem 17 kusů stromů v Lípové ulici (8 lip, 8 jasanů a 1 třešně). Některé z nich musely ustoupit rozšíření vozovky, pro jiné bylo již dříve vydáno rozhodnutí o kácení s ohledem na jejich špatný stav.

„Za pokácené dřeviny byla stanovena nová výsadba v počtu 31 kusů stromů a jednoho tisíce kusů keřů. Ze stromů bude podél cyklostezky vytvořena jednostranná alej tvořena dubem letním (Quercus robur) a lípou velkolistou (Tilia platyphyllos), a to tak, že se druhy budou střídat. Budou se vysazovat již vzrostlejší jedinci. Mezi stromy bude vysazen pás keřů tvořený růží šípkovou, hlohem obecným, kalinou obecnou, ptačím zobem a svídou krvavou,“ uvedla referentka městské zeleně Lada Večeřová.

Plánované spojení s Archeoparkem

Plánovaná cyklotrasa směrem na Chotěbuz leží v ochranném pásmu železničního koridoru a společnost SŽDC nedala souhlas s jeho výstavbou do doby ukončení všech prací spojených s rekonstrukcí trati.

„Hned po dokončení optimalizace železniční tratě, která bránila výstavbě cyklostezky do Chotěbuz, se chceme soustředit na tento projekt. Vybudování stezky pro cyklisty do sousední obce umožní se bezpečně napojit na příjemnou trasu Ratiboř - Krzyżanowice - Chotěbuz, která vede podél Odry a Olzy/Olše,“ uvedl místostarosta.

Dále město začalo s přípravou projektu „Cyklostezka ul. Lípová, Sokolovská, II. etapa“. Jedná se o pokračování již navržené a k realizaci připravené I. etapy. Začátek je situován cca 80 metrů západně od křižovatky ulic Lípová a Sokolovská, konec pak na Sokolovské ulici nedaleko parkoviště u Centra sociálních služeb. „Tyto projekty přispějí k rozšíření nabídky bezpečných cyklostezek na území města Český Těšín,“ doplnil místostarosta.

Další akce pro cyklisty

Letos si také mohla další stovka našich občanů nechat zdarma označit své kolo syntetickou DNA. Následně byly informace o majiteli a jeho jízdním kole zaneseny do celostátní databáze.

Pokračovaly i preventivní akce Na kole jen s přílbou a praktická výuka na dopravním hřišti určená pro mateřinky a základní školy. (DH)

Město se už může pochlubit třemi chytrými křižovatkami a šesti smart přechody

Město Český Těšín dokončilo úpravu tří složitých křižovatek v centru města, které již nově řídí výpočetní technika. Modernizaci se podařilo skloubit s rekonstrukcí vozovky 1. třídy, které zde letos realizoval Moravskoslezský kraj.

„Protože došlo k odkrytí povrchu vozovky, využili jsme krajské investice k obměně naší kabeláže a položení detekčních smyček přepočítávajících auta čekající v koloně a přizpůsobujících intenzitě dopravy provoz světelného značení. Toto zařízení doplněné o kamery nyní umožňuje hladší průjezd městem, což přispívá k plynulosti a ekono-

mice jízdy a šetří životní prostředí,“ uvedla vedoucí odboru místního hospodářství Městského úřadu v Českém Těšíně Karína Benatzká.

Jedná se o křižení ulic Viaduktová, Jablunkovská a Frýdecká, součástí

projektu byla i proměna šesti přechodů pro pěší u těchto křižovatek. „Chodci zde pro sebe přivolají zelenou zmáčknutím knoflíku na semaforu, takže zde zbytečně nezdržujeme řidiče, pokud žádní chodci nechtějí překročit silnici. Naopak pěší se rychleji dočkají zelené,“ doplňuje Benatzká s tím, že přechody pro pěší nově doplnila i zvuková signalizace pro slabozraké.

Aby neobtěžovala stálým pípáním okolobydliče, od začátku nového roku bude převedena do tichého režimu a nevidomí budou moci používat speciální ovladač. „Osoby s těžkým zrakovým postižením mohou

požádat o příspěvek na zakoupení povelového vysílače,“ uvedla vedoucí sociálního odboru Klaudie Dinelli.

Město plánuje další investice do modernizace dopravy, například před spuštěním je projekt Centrálního dopravního terminálu Český Těšín. Projekt zahrnuje nové autobusové stanoviště, parkoviště P+R a další stavby. Město letos na něj již získalo jednu dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu. Ve hře jsou další dotace – z o. p. Integrovaného územní investice a Operačního programu životní prostředí.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

V říjnu se otevřel Senior Point

Senior Point se otevřel občanům Českého Těšína a okolí 3. října. Toto kontaktní místo se podařilo uvést do života ve spolupráci s Moravskoslezským krajem.

Zájemci je mohou využívat dvakrát týdně – v úterky a čtvrtky - v budově českotěšínského Centra sociálních služeb v Sokolovské ulici. Služby poskytuje zdarma.

Co v Senior Pointech najdete:

- vyškolenou a ochotnou obsluhu, která vám pomůže najít potřebné údaje
- sociálně-právní poradnu na objednání
- informace z oblasti bezpečnosti, prevence a sociální oblasti

- klidné a přátelské prostředí a prostor k popovídání si
- možnost registrace do slevové sítě Senior Pas

- posezení s drobným občerstvením
- přístup k počítači s internetem
- nabídku volnočasových aktivit

(RED) FOTO | FILIP MURŮN

Poděkování

Letos opět proběhla sbírka Bílá pastelka pro SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých) a Tyfloservis. Ráda bych poděkovala studentům Gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně. Studenti 17. října v nevládním počasí, v bílém tričku s logem sbírky Bílá pastelka a s kasičkou procházeli městem a oslovovali kolemjdoucí. Za částku 30 korun dárčům věnovali bílou pastelku a malý kalendář ve tvaru pastelky. Poděkování patří také rodičům a pedagogům za to, že studenti uvolnili. Kdo nestihl přispět 17. října, může podpořit organizace, které pomáhají nevidomým a slabozrakým, zasláním DMS.

**VLASTIMILA POPKOVÁ,
SJEDNOCENÁ ORGANIZACE
NEVIDOMÝCH A SLABOZRAKÝCH ČR**

Projekt Participace ve slezském regionu - cz+pl

Město Český Těšín se ve spolupráci se spolkem Petrklíč help podílí na projektu pod názvem „Participace ve slezském regionu - cz+pl“, který je realizovaný z programu ERASMUS+.

Realizace celého projektu se skládá z klíčových aktivit:

- realizace mládežnických iniciativ
- setkání hodnotící komise města
- vzdělávací camp pro zástupce mládežnických rad a iniciativ
- setkání veřejných činitelů a mládeže (prezentace postojů mládeže k aktuálnímu dění daného města)
- mikrosetkání – poradní setkání expertní skupiny města (operativní porady dle potřeby)

- vzájemná setkání expertních skupin zapojených partnerů projektu
- závěrečná konference, prezentující výstupy projektu.

Město Český Těšín plní funkci projektového partnera dílčích aktivit

projektu s finanční spoluúčastí pro aktivitu „realizace mládežnických iniciativ“.

V průběhu realizace projektu byla jmenována hodnotící komise z řad zástupců města, DDM, Městské policie a 1 neziskové organizace, která se společně, spolu s vedoucím kanceláře RADAMOK, sešla dne 6. 9. 2018, aby hodnotila předložené projekty mládežnických skupin.

Celkem byly městu k hodnocení předloženy 4 projekty - Hrané čtení, Beskydský Oxford, Studentský filmový projekt, Mládežnické střihové studio. Jednotliví zástupci projektů dostali časový prostor k prezentaci. Představili svůj pro-

jekt, cíl, finanční náročnost, personální zabezpečení aj. Hodnotitelé posuzovali projekt jako celek – jeho smysluplnost, reálnost, finanční nároky.

Finančně byly podpořeny 3 projekty. Město Český Těšín přispělo finančním příspěvkem projektu „Studentský filmový projekt“. Jeden projekt z realizace ustoupil.

Celková realizace projektu bude trvat do 31. 12. 2018.

**PETRA GÓRECKA,
PROJEKTOVÝ MANAŽER**

Krásná tradice: každoroční oceňování občanů za mimořádný přínos pro město

Oceněné osobnosti. Za Jiřího Pavlíka a hospitalizovaného Rudolfa Fiedlera převzaly ocenění manželky, za závodčího Matěje Rzeplinského jeho otec.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Deset osobností veřejného života a jeden sportovní tým si letos převzali zvláštní ocenění za mimořádný přínos pro město Český Těšín.

Vedení města takto vyzdvihlo činitele či mimořádné sportovce již po dvanácté. Poprvé bylo ocenění uděleno in memoriam, konkrétně Jiřímu Pavlíkovi, předčasně zemřelému, neutuchajícímu trenérovi a činovníkovi Slavoje.

Alena Hasáková – za dlouholetý přínos v oblasti kultury

Dlouholetá pedagožka českotěšínského gymnázia je úspěšnou autorkou řady knih a článků. V roce 2011 byla přizvána k účasti na tvorbě almanachu umělců - těšínských rodáků: Těšínský kvítek.

Podílela se na natočení dvou CD souboru Slezan: „Okolo Těšína“, v němž recitovala vlastní poezii, a „Česká mše vánoční“ J. J. Ryby. Podílela se na vytvoření a namluvení komentáře k dokumentárnímu filmu o návštěvě Říma v roce 1998. Alena Hasáková je nositelkou řady ocenění za dlouholetou pedagogickou a tvůrčí činnost. Je také zastu-

pitelkou a členkou několika komisí města.

Josef Drong – za dlouholetý přínos v oblasti kultury

Výtvarník – samouk. Pracuje temperou, olejem a především perem. Kreslí architekturu, krajinu, zátiší, portréty a vyřezává drobné plastiky. Blízké okolí ztvárnil v několika kalendářích. Zejména naše dvojměstí zachytil jedinečně jemnými perokresbami. Vystavuje individuálně i s jinými umělci. Je spoluzakladatelem skupiny Stowarzyszenie Artystów Plastyków.

Byl v našem městě iniciátorem výtvarného života amatérů. Vede výtvarné kurzy, soustřeďuje kolem sebe zájemce o malování, hledá možnosti, kde jejich práce prezentovat. Založil amatérskou výtvarnou skupinu OSMIČKA, jejíž členové se pravidelně scházejí a mají již za sebou úspěšnou výstavu.

Jan Klus – za dlouholetý přínos v oblasti kultury

Ve svých „Těšínských povídkách“ a „Druhých Těšínských povídkách“ tento emeritní gymnazijní učitel češtiny a němčiny zachytil různé události v našem městě od konce

druhé světové války až po současnost. Proplétá svoje soukromé zážitky s těšínskými dějinnými událostmi, aby tak zůstaly živé i pro ty, kteří nejsou jejich pamětníky. Ve své tvorbě se projevil jako zasvěcený znalec těšínského místopisu. Jeho další knihou jsou „Nežádoucí osoba“ a „Zápisky starého muže z penzionu U Přehrady“. V současné době připravuje další knihu povídek a dokazuje, že i v deváté dekádě života může být člověk tvůrčí a aktivní.

Petr Litwora – za dlouholetý přínos a rozvoj jazzového prostředí

Člen známého českotěšínského Jazz Q Franze Schulhausera, které koncertovalo hojně i v zahraničí, mimo jiné reprezentovalo Československo na varšavském festivalu světového významu Jazz Jamboree nebo během prestižního festivalu v San Sebastianu.

Na známém festivalu v Přerově získal Jazz Q s Petrem Litworou titul „Evropská Extratřída“. Následovala vystoupení v pražské Redutě, v Divadle hudby a natočení profilové desky souboru.

Je hybnou silou místního jazzklubu. V roce 1973 založil Těšínský

jazzový festival. Letošní ročník je v pořadí již 45., přehlídky s touto dlouholetou tradicí jsou naprosto ojedinělé. Je také vedoucím seskupení Jazzklub na Hranici, vede Silesian Dixie Band, zajišťuje prázdninové akce „Hudební léto v Avionu“ a koncerty „Jazz Time“.

Czesław Kraina – za propagaci historického vývoje města

Jeho vztah k rodnému městu a zájem o historii byl utvářen rodinným prostředím od raného dětství. Stovky přečtených knih v různých jazycích mu pomohly dotvářet obraz historického pozadí, avšak pocítoval absenci literatury o urbanistice. A tak si řekl, že právě tuto skulinu by bylo vhodné něčím zaplnit. Díky navázání spolupráce s šéfredaktorkou Těšínských listů se mu v roce 2012 otevřela možnost nahlízet i do archivu města. Tento pro badatele zcela zásadní zdroj vědomostí mu nakonec poskytl potřebné informace, a na jejich základě mohl od roku 2013 začít psát články pro dvouměsíčník města Český Těšín. Cílem tohoto cyklu je přiblížit veřejnosti stavební vývoj města, a to systematicky, tedy dům za domem, dle zastavby jednotlivých ulic.

In memoriam Jiří Pavlík – za dlouholetý přínos ve sportovní činnosti

Byl všestranným sportovcem tělem i duší. Od žákovských let provozoval vrcholově výkonnostní lehkou atletiku, vynikal zvláště ve sprinterských disciplínách. Po ukončení atletické kariéry působil jako rozhodčí, ale současně se věnoval v Českém Těšíně basketbalu. Souběžně provozoval kondiční lyžování na běžkách a jeho doživotní sportovní láskou se stal tenis. Byl dlouhodobým předsedou tenisového klubu, vykonával také funkci předsedy TJ Slavoje Český Těšín.

Aktivně se věnoval mládežnickému sportu, spoluorganizoval atletické závody a mítinky, zejména běžecké. Byl spoluzakladatelem přeshraničního družebního běhu „O modrou stuhu řeky Olše“ či Fortuna běhu. Podílel se na organizaci basketbalových a tenisových turnajů. Dlouhodobě pracoval ve sportovní komisi města.

Matěj Rzeplinski – za mimořádné sportovní výsledky

Čtrnáctiletý badmintonista vstoupil do badmintonového oddílu Slavoje Český Těšín v sedmi letech. K jeho nejcenějším úspěchům patří titul mistra ČR ve dvouhře a bronz ve čtyřhře v kategorii do 13 let, titul vicemistra ve dvouhře a bronz ve

čtyřhře MČR v kategorii do 15 let. Je členem Talent Teamu – skupiny dětí sledované českým badmintonovým svazem. V roce 2018 startoval v Kazani na ME v kategorii do 15 let. Je členem CISO - Centra individuálních sportů Ostrava, které podporuje sportovní přípravu mladých talentovaných sportovců zařazených do olympijského programu. Matěj si klade nemalé cíle – získat titul na mistrovství České republiky a nominovat se na mistrovství Evropy v roce 2019 v kategorii do 17 let.

Karin Kenická – za mimořádné sportovní výsledky

Krasobruslařka Slavoje Český Těšín Karin Kenická má 15 let a stala se v letošní sezoně mistryní ČR v krasobruslení v kategorii žákyň. Zúročila tak 11 let studených tréninků na českotěšinském stadionu. Velice dobře se učí, a protože jí sport učaroval, úspěšně a často s umístěním na bedně reprezentuje svou základní školu na různých soutěžích. V průběhu poslední zdařilé sezony triumfovala v několika pohárových závodech Českého krasobruslařského svazu, ovšem vrchol sezony v podobě mistryně ČR se jí obzvláště vyvedl.

Šachový oddíl TJ Slavoje – za mimořádné sportovní výsledky

Extraliga je šachové nebe a reprezentanti českotěšinského Slavoje

v této sportovní disciplíně pětkrát postoupili z okresního přeboru až do nejvyšší soutěže. Ta je soutěží převážně profesionálů, kteří se žijí prakticky jen hraním šachů. Extraligu hraje 12 mužstev po osmi hráčích, z velké části to jsou cizinci a profesionálové. Mladí hráči Slavoje budou mít možnost zahrát si s hráči světové třídy, možná i s českou jedničkou, šachovým velmistrem Davidem Navarou.

Letošní postup hráči vybojovali v této sestavě: 1. mezinárodní mistr Ladislav Langner, 2. Marcin Molenda, 3. Lumír Mrázek, 4. Maciej Mroziak, 5. Eneasz Wiewióra, 6. Magda Miturová, 7. Marek Kawulok, 8. Ernest Gibiec a dále Václav Mitura, Janusz Raszka, Igor Stonawski a Karel Mitura.

Stanislav Kaczmarczyk – za přínos v duchovní a kulturní oblasti

Vystudoval teologii v Bratislavě a od roku 1962 krátce pracoval v duchovenské službě Slezské církve evangelické, protože již o čtyři roky později mu byl komunistickou vrchností odňat státní souhlas k vykonávání činnosti pro velmi aktivní práci s mladou generací ve sboru. Do roku 1983 pracoval v tiskárně jako dělník a řidič. Od roku 1983 působil jako pastor v evangelickém sboru ve Štramberku, v letech 1990–2009 v Českém Těšíně.

Přednášel na vysoké škole a byl dlouholetým členem Rady Dětské misie v České republice a dlouhou dobu byl také jejím předsedou. Pracoval jako člen Evangelizačního odboru při Synodní radě ČCE.

Je autorem 28 brožur. Vede stále dva kroužky biblického studia.

Rudolf Fiedler – za dlouholetý přínos v oblasti školství a publikační činnost

Vedle pedagogiky a literatury je životní láskou emeritního ředitele Základní školy Hrabina práce s filmem. V Karviné obnovil Filmový klub, který s manželkou vedou dodnes.

Za svou práci obdržel několik profesních ocenění, z nichž největším je Výroční cena AČFK (jejími nositeli jsou např. Iva Janžurová, Jan Svěrák, Magda Vášáryová, Josef Somr, Václav Havel, Václav Vorlíček).

Věnuje se i publikační činnosti zaměřené na film. Vydal knižní publikaci věnovanou českým a slovenským filmovým režisérům. Je autorem publikace „40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech“. Jako člen expertního týmu vypracovává analýzy pro Státní fond kinematografie při Ministerstvu kultury ČR. Během své kariéry obdržel několik ocenění za dlouhodobou činnost a přínos v oblasti kultury. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

A MARTIN PODŽORNÝ

V Českém Těšíně bude třídění bioodpadu dostupnější

Jste vlastníkem nebo nájemcem rodinného domu se zahradou? A nevíte si rady s trávou, listím a ostatním bioodpadem? Město připravilo projekt, který usnadní svoz bioodpadů od rodinných domů, ze zahrádkářských kolonií a sídlišť. Služba bude pro naše občany zdarma. Město Český Těšín zahájilo realizaci projektu „Pořízení nádob na BIO odpad pro město Český Těšín.“, reg. č. CZ.05.3.29/0.0/0.0/17_069/0006935. V těchto dnech realizuje výběr dodavatele na pořízení nádob na bioodpad – 1500 kusů nádob o objemu 240 litrů a 35 kusů nádob o objemu 770 litrů.

Nákup nádob na bioodpad bude financován z 85 % dotací z prostředků Evropské Unie – Fondu soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí. Zbývající náklady na pořízení ponese město, které bude hradit i následné náklady na odvoz a odstranění bioodpadu. Město plánuje, že svoz bude zajištěn od dubna do listopadu co 14 dní, během zimních měsíců bude svoz 1 x měsíčně.

O nádoby o objemu 240 litrů si mohou vlastníci nebo nájemci rodinných domů se zahradou na území města zažádat na e-mailové

adrese: bioodpad@tesin.cz, nebo prostřednictvím žádosti, která bude k dispozici na webových stránkách města, v Těšínských listech, nebo ve vestibulu MěÚ Český Těšín, nám. ČSA 1/1. K rodinnému domu může být přistavena pouze jedna nádoba.

Během ledna a února 2019 budou připravené „Smlouvy o výpůjčce nádoby na bioodpad s následným darováním“, občané je na výzvu

přijdou podepsat a nádoby (předpoklad od března) si na základě Předávacího protokolu vyzvednou ve Sběrném dvoře, ul. Na Horkách.

Dále město předpokládá, že dalších 35 kusů nádob na bioodpad o objemu 770 litrů bude umístěno na sídlištích a v zahrádkářských koloniích. Tyto nádoby budou svázeny celoročně.

**KAMILA KUCZEROVÁ,
PROJEKTOVÝ MANAŽER**

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Podmínky pro zapůjčení 1500 ks nádob o objemu 240 l na bioodpad

1. Nádobu zapůjčuje město Český Těšín bezplatně na základě Smlouvy o výpůjčce nádoby na bioodpad s následným darováním vlastníkovu nebo nájemci rodinného domu se zahradou na území města Český Těšín. K rodinnému domu může být přistavena pouze jedna nádoba na bioodpad.
2. Svoz bioodpadu bude pro občany zdarma.
3. Svoz bude zajištěn od dubna do listopadu co 14 dní, během zimních měsíců bude svoz 1 x měsíčně (22 svozů za rok).
4. Občané si nádobu vyzvednou ve Sběrném dvoře, ul. Na Horkách, předpoklad předávání nádob od března 2019. Nádobu si umístí u rodinného domu, tj. na pozemku vlastníka nebo nájemce rodinného domu a bude sloužit pro potřeby této nemovitosti.
5. Občané jsou povinni používat vypůjčenou nádobu pouze k ukládání bioodpadu.
6. Občané jsou povinni vypůjčenou nádobu chránit před poškozením, zničením, ztrátou či odcizením a nesmí ji bez souhlasu města

přenechat k užívání třetí osobě.

7. Město je oprávněno domáhat se vrácení nádoby, pokud občan nedodrží některou z podmínek uvedených ve smlouvě. V takovém případě je občan povinen vrátit nádobu městu bez zbytečného odkladu.

8. Město si vyhrazuje právo určit lokality, kde bude svoz ekonomicky přijatelný. To znamená, že lokality vzdálené a nedostupné pro svozovou techniku mohou být z projektu vyloučeny.

9. Smlouvy budou uzavírány na odboru místního hospodářství v 1. čtvrtletí 2019. Nádobu obdrží první 1500 občanů. O nádoby si mohou občané požádat od 30. 11. 2018 prostřednictvím žádosti na webových stránkách města nebo na speciální e-mailové adrese: bioodpad@tesin.cz. Žádosti v tištěné podobě budou k dispozici ve vestibulu MěÚ Český Těšín, nám. ČSA 1/1, lze je odevzdat na podatelnu MěÚ Český Těšín.

Kontakt pro dotazy: bioodpad@tesin.cz, tel. č. 553 035 515

**LENKA KROČKOVÁ, REFERENT
ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ**

Žádost o zapůjčení nádoby na bioodpad o objemu 240 l

Jméno a příjmení:	
Datum narození:	
Adresa bydliště:	
Adresa přistavení nádoby/ č. p. rodinného domu (pouze v případě, že se neshoduje s trvalým bydlištěm)	
Telefon:	
Podpis:	

Město Český Těšín si vyhrazuje právo určit lokality, kde bude svoz nádob ekonomicky přijatelný.

Žádost zašlete e-mailem na: bioodpad@tesin.cz, prostřednictvím webových stránek města na: www.tesin.cz, tištěná podoba bude k dispozici ve vestibulu MěÚ Český Těšín, nám. ČSA 1/1, žádost lze odevzdat na podatelnu MěÚ Český Těšín.

42. Memoriał Wandy Delong: rekordowa liczba 92 amatorów

Tegorocznej 42. edycji Memoriału Wandy Delong sprzyjała wspaniała pogoda, toteż w niedzielne przedpołudnie 7 października stanęła na starcie w Mistrzowicach rekordowa liczba 92 amatorów biegów przełajowych w kategoriach od lat 5 wzwyż, bowiem górna granica nie jest tu określona.

W odróżnieniu od poprzednich edycji wzrosła także liczba reprezentowanych kół PZKO i innych instytucji regionalnych, że wymienimy tu Gródek, Kocobędz, Mistrzowice, Ropicę, Jabłonków, Mosty i inne. Widać, że Memoriał zyskuje sobie

coraz więcej sympatyków, i to także z Polski, którzy należą do czołówki w swoich kategoriach. Zawody urządzone są przede wszystkim z myślą

o uczniach naszych szkół. Największa ich liczba, konkretnie 47, stawiała się z czeskokoczyńskiej podstawówki, co jest niewątpliwą zasługą Małgor-

zaty Piaseckiej, za co szkoła została nagrodzona pucharem, a wzorcowa nauczycielka wychowania fizycznego medalem.

Byli jeszcze zawodnicy z Bystrzycy, Trzyna, swoją drużynę wystawiło też nasze Gimnazjum oraz Łomna Dolna z nestorem biegów Józefem Wacławkiem. Za całoroczną pomoc i wsparcie organizatorzy dziękują Urzędowi Miasta Czeski Cieszyn, Konsulatowi Generalnemu RP w Ostrawie oraz ZG PZKO.

**DANIEL KADŁUBIEC,
PREZES MK PZKO MISTRZOWICE**

FOTO | ARCHIWUM KOŁA

Biskup Lobkowicz ocenil manžele Jarnotovy

Slavností svatě Hedviky uctila ostravsko-opavská diecéze 16. října svou patronku. V tento den biskup František Václav Lobkowicz udělil ocenění 32 mužům a ženám, kteří se dlouhodobě angažují ve svých farnostech nebo obětavě pracují v Charitě.

Za přínos ke službě Charity byli po slavnostní mši svatě v katedrále Božského Spasitele v Ostravě oceněni i manželé Jarnotovi z Českého Těšína. „Manželé jsou vzorem a povzbuzením pro dobrovolníky i pracovníky Charity Český Těšín. Jejich zájem o druhé lidi i v jejich důchodovém věku je v dnešní době vzácnou připomínkou lidské dob-

roty, a proto si zaslouží být náležitě oceněni,“ uvedla Nikola Szkanderová z českotěšínské Charity.

Po aktivním pracovním životě, kdy paní Jarnotová pracovala jako laborant v lékárně a její manžel byl valčíkem v Třineckých železárnách, se jako důchodci zapojili do dobrovolnické služby Charity Český Těšín. Pan Eduard pomáhá mimo jiné při aktivizačních činnostech v Charitním centru pro seniory. Paní Jana navštěvuje domovy pro seniory a pomáhá s náplní volného času klientů. Hovoří s nimi, čte jim knížky, vodí je na procházku a také někdy zahraje na harmoniku a společně s nimi zpívá.

(DH) FOTO | PAVEL ZUCHNICKÝ

Studenti českotěšínské Obchodní akademie pravidelně podnikají a soutěží v zahraničí

Nový trend výuky cizích jazyků na Obchodní akademii v Českém Těšíně doplňují kromě nadstandardních jazykových kurzů i pracovní stáže našich studentů v zahraničí nebo zapojení do mezinárodních projektů a soutěží.

Pracovním stáží z projektu Erasmus+ předchází intenzivní jazyková příprava formou odpoledních výukových kurzů nad rámec vyučovacího procesu. V rámci projektu Business Behind Borders vycestovalo na dvoutýdenní pobyt do Anglie 30 žáků třetích ročníků. Prověřili si své komunikační schopnosti v cizojazyčném prostředí a zapojili se do pracovního procesu na místech jako je knihovna, kiosk, kavárna, charitativní výdejna apod. Bydleli v rodinách a museli se sami dopravovat do práce. Veškeré náklady na cestu a pobyt byly financovány z projektu.

Jazykové stáže a výjezdy do Německa již deset let finančně podporuje mezinárodní projekt PASCH. Odbornou zahraniční praxi realizujeme i ve spolupráci s vídeňskou firmou LKW Walter. Desítky jazykových certifikátů ve třech úrovních korunují každoročně náš úspěch ve výuce německého jazyka.

Již 22. rokem je naše škola zapojena do mezinárodní ekonomické soutěže European Business Game, kde si své podnikatelské dovednosti poměřují studenti z několika evropských zemí. Právě v těchto dnech se osm žáků akademie účastní mezinárodního finále ve Francii, ve městě Limoges. Dva naše týmy se zde probíjaly s inovativními podnikatelskými nápady – dětskými pyžamy

s ukazatelem teploty a speciálními svítícími papučemi. Jejich výjezd by nebyl možný bez finančního příspěvku města Český Těšín a zřizovatele školy – Moravskoslezského kraje.

Mezinárodní jazykové projekty umožňují našim žákům zdarma nejen prohloubit dovednosti, ale zároveň i nahlédnout do firemního prostředí a zapojit se do každodenní práce.

Vracejí se vybaveni mezinárodními certifikáty o absolvování odborné praxe u zahraniční firmy či osvědčeními o účasti v mezinárodních sou-

těžích, ale také mnoha nezapomenutelnými zážitky a zkušenostmi, které je kladně motivují k dalšímu studiu – a to nás, učitele, jistě velmi těší! Mnoho dalších informací a zajímavostí se mohou zájemci o studium dozvědět v průběhu Dne otevřených dveří, který škola pořádá dne 13. prosince od 8 do 16 hodin.

Srdečně zveme žáky i rodiče k návštěvě naší školy.

IVANA NOVÁKOVÁ,
ZÁSTUPKYNĚ ŘEDITELKY

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Českotěšínská soutěž o titul Svačina roku

Albrechtova střední škola Český Těšín se účastní šestého ročníku celostátní soutěže Svačina roku s Rio Mare. O titul letos bojuje rekordní počet škol i studentů. I v tomto roce bude do hlasování zapojena veřejnost.

Do letošní soutěže se zapojilo 141 studentů z celkem 43 odborných středních škol se zaměřením na gastronomii a stravovací služby. Úkolem mladých kuchařek a kuchařů je vymyslet a připravit moderní školní svačinu s využitím tuňákových výrobků organizátora soutěže. Všechny tyto suroviny dostanou školy od pořadatelů zdarma.

Soutěž je již tradičně dvoukolová. Autoři zdravé tuňákové svačiny museli poslat fotografie a popis receptu do 9. listopadu. Následně z došlých receptů odborná porota vybere 15 nejlepších, kteří postoupí do pražského finále, které se koná 4. prosince v gastronomickém studiu Chefparade+ v Holešovicích. I letos bude do hlasování zapojena veřejnost, která udělí Cenu veřejnosti. Hlasování proběhne na facebookových stránkách Rio Mare. (RED)

Oprava

Na straně 26 mimořádného tisku Těšínské toulky minulostí se do textu Devadesáté výročí tenisu v Českém Těšíně vloudila chyba. Tiskářský šotek přejmenoval předsedu Českého svazu tenisu Ivo Kaderku na Haderku. Jmenovanému i čtenářům se omlouváme. (RED)

Poslední týdny roku 1918 v Těšíně

Jedenáctého listopadu 1918 vstoupilo v platnost příměří, které s definitivní platností ukončilo první světovou válku. Nicméně již v průběhu října se rozpadlo Rakousko-Uhersko, na jehož troskách pak vznikly nástupnické státy, mimo jiné Československo a Polsko.

Na Těšínsku se však hranice začala vytyčovat teprve v roce 1920, jelikož se jednalo o sporné území.

Císař zemřel uprostřed války

Přestala existovat rakousko-uherská monarchie, jejímž nejvýraznějším symbolem byl i na Těšínském Slezsku po celá desetiletí císař František Josef I. Když 21. listopadu 1916 zemřel, již 3. prosince do Těšína dorazil na několikadenní a zároveň poslední návštěvu jeho nástupce Karel I. Od této události uběhly v listopadu 1918 teprve necelé dva roky.

Pomoc vracejícím se vojákům

Obyvatelé Těšína si jen pozvolna zvykali na život v nové realitě, v níž monarchie již nenávratně zmizela v propadlšti dějin a která vůbec nevypadala optimisticky. Z bojiště velké války se nevrátilo kolem čtyř set Těšíňanů, řada dalších utrpěla zranění, nejednou s trvalými následky. Kapitulu samu pro sebe tvořily nemoci, včetně psychických, které si někteří vojáci přinesli z fronty. A celosvětová pandemie španělské chřipky, která se nevyhnula ani Těšínsku.

Okresní hejtmanství těšínské a vedení města apelovaly počátkem prosince na obyvatelstvo, aby věno-

valo oděvní svršky a peníze vojákům vracejícím se z fronty. Navzdory panujícímu nedostatku na výzvu zareagovala řada lidí a poskytla jak oblečení, tak menší peněžní částky. Více pochopitelně přispěli významní podnikatelé ve městě, jako známý architekt a stavitel Eugen Fulda, výrobce vyhlášených likérů a rosolisů Moritz Fasal či majitel hotelu U města Těšína Jan Bobek a další. Zahanbit se nenechal ani poslední těšínský kníže Bedřich, který věnoval na zmírnění nouze vracejícím se vojákům dvě stě tisíc korun. Z této částky připadlo na Těšín třicet tisíc korun.

V obchodech často chybělo základní zboží, panovala bída. Blížily se první Vánoce po rozpadu Rakouska-Uherska a v tehdejších novinách tentokrát chyběly inzeráty zvoucí k nákupu vánočních dárků. Čtenáři si mohli přečíst pouze upoutávky na prodej kaprů a kalendářů na rok 1919, pokud ovšem někdo nechtěl potěšit své blízké umělými zuby a čelistmi.

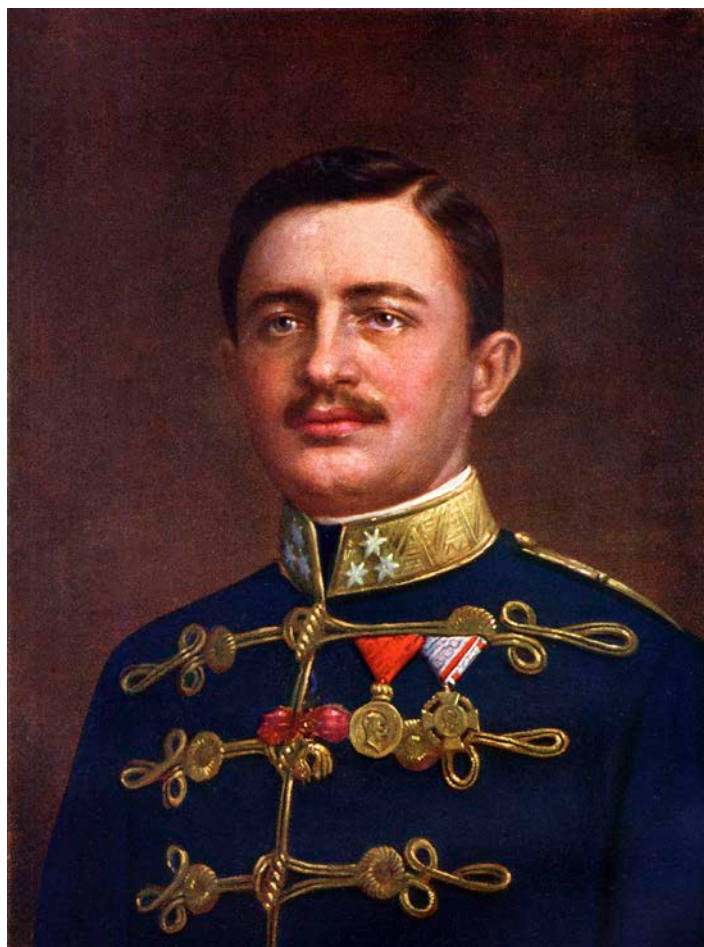
V těšínských kostelech se začaly konat děkonné bohoslužby, například 1. prosince byla sloužena mše v katolickém kostele Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v nynějších Masarykových sadech.

Starostou v přelomové době

Funkci starosty Těšína v tomto složitě a nelehkém období vykonával Alois Gamroth. Ve městě nad Olzou přišel na svět 15. dubna 1852 jako syn pekařského mistra na Vyšní bráně. Nejprve se vzdělával na těšínském katolickém gymnáziu a poté absolvoval studium filozofie ve Vídni. Působil pak jako profesor na německých gymnáziích v Moravské Ostravě, Novém Jičíně a Svitavách. Po odchodu do důchodu se v roce 1913 vrátil do Těšína, kde se stal místostarostou a po smrti starosty Leonharda Demela von Elswehr v lednu 1915 byl jednohlasně zvolen na jeho místo. V březnu 1917 mu německý císař Vilém II. udělil vyznamenání královským pruským řádem Červeného orla III. třídy.

V roce 1919 se v Těšíně a okolí projevil velký nedostatek bankovek v menších hodnotách. Gamroth tehdy napadlo spustit emisi takzvané těšínské valuty, a tak se souhlasem Národní rady Těšínského knížectví se v Prochaskově tiskárně začaly tisknout jednorunové a padesátihalérové bankovky, pro které se mezi Těšíňany vžilo pojmenování „gamrotówki“.

Po rozdělení Těšína v roce 1920 Gamroth přestal vykonávat funkci

Poslední rakouský císař a uherský král Karel I. před zánikem monarchie. Od 3. do 6. prosince 1916 pobýval v Těšíně.

FOTO | WIKIPEDIA

starosty. O pět let později se přestěhoval na Opavské Slezsko. Prvního února 1937 zemřel v Bruntále. Bylo mu pětáosmdesát let.

Skon hraběte Larisch-Mönnicha

Dne 8. prosince 1918 opustil tento svět zemský hejtmán rakouského Slezska a čestný občan Těšína, hrabě Jindřich Larisch-Mönnich. Zesnul na svém zámku Solca v Karvině (nyní karvinská část Doly) po delší nemoci ve věku osmašedesáti let. Jeho skon údajně uspil hon, kterého se pár dní předtím zúčastnil a během kterého se měl nachladit.

Chtě nechtě v tom byla určitá symbolika – člověk, jehož celý život byl úzce spjat s monarchií, zemřel krátce po jejím rozpadu. Jindřich (Heinrich) Larisch-Mönnich se narodil 13. února 1850 v Ebelsbergu v Horním Rakousku. Vzdělával se v Těšíně, kde absolvoval gymnázium. V listopadu 1871 se oženil se svou sestřenicí Henriettou Larisch-Mönnich. Svatební obřad se konal ve Fryštátě (nyní součást Karvině).

Již za otcova života se věnoval správě rodových statků a průmyslových závodů, jejichž vedení převzal po jeho smrti v roce 1884. Matka

hraběte Františka Larisch-Mönnicha zemřela 21. února ve 1902 Vídni. Několik dní před smrtí se podrobila náročné operaci a byla jí amputována noha. Ostatky zesnulé byly převezeny do Karvině a tam pohřbeny v rodinné hrobce.

Jindřich nabyté majetky ještě rozšířil, když dokoupil další, mimo jiné v Bohumíně, Zebrzydovicích, Kaczcích, Šenově a v nynějších karvinských částech v Ráji, Loukách a Darkově. Věnoval se rozvoji důlních a chemických podniků. V roce 1886 se stal zemským hejtmánem, byl jím až do roku 1918. Jak se uvádí na stránkách Státního okresního archivu v Karvině, založil v roce 1887 Bohumínskou rafinerii, kterou o šest let později prodal budapeštské Rafinerii minerálních olejů. V roce 1895 nechal v areálu dolu Jan Karel v Karvině zprovoznit elektrárnu. Velkou pozornost věnoval modernizaci a rozšíření lázní v Darkově.

Čestným občanem všech slezských měst

Byl také dědičným členem panské sněmovny rakouské říšské rady, c.k. tajným radou a komořím, prezidentem rakouské Slezské zemské lesní

Hrabě Jindřich Larisch-Mönnich, čestný občan všech slezských měst, včetně Těšína.

FOTO | WIKIPEDIA

Dnešní Hlavní třída v roce 1918. Do konce války a rozpadu Rakouska-Uherska zbývalo několik měsíců.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Poslední těšínský kníže Bedřich před rozpadem Rakouska-Uherska.

FOTO | WIKIPEDIA

a hospodářské společnosti, stejně jako předsedou nebo čestným předsedou rady organizací a sdružení. U příležitosti třiceti let jeho působení v úřadu zemského hejtmána mu slezská města udělila dne 26. června 1916 čestné občanství.

Hrabě se tak stal čestným občanem mimo jiné Opavy, Bielska, Skoczova, Frýdku, Jablunkova, Fryštátu či Starého Bohumína. A samozřejmě Těšína, kde zastupitelé jednohlasně hlasovali pro tento návrh 2. června. Hejtmán pak počátkem následujícího roku věnoval městu nad Olzou 3400 korun na charitativní účely.

S jeho jménem je však spjata i největší důlní neštěstí v dějinách ostravsko-karvinského revíru. Tragédie se udála 14. června 1894 na Larischově šachtě Františka v Karvině, kde na čtvrtém patře nastala mohutná exploze a vzápětí následovaly další výbuchy. Zahynulo nejméně 235 horníků, techniků a záchranářů.

Nynější ulice Jana Palacha v Novém Bohumíně se v letech 1899–1920 jmenovala Graf Larisch Straße. Larischův zámek Solca se nezachoval, k jeho zboření došlo už před víc jak šedesáti lety.

Nástupcem Jindřicha Larisch-Mönnicha se stal jeho nejstarší syn Jan. Jednadvacátého prosince se konal na hraběcích polích ve Stanislavicích hon, na který se sjeli lovci ze širokého okolí. Dorazil také jistý Karel Horák z Orlové. Po skončení lovu se myslivci vypravili do hospody. Během posezení se setkali tváří v tvář smrti, jelikož Horák postihl infarkt. Pro všechny přítomné byl tak nečekaný závěr lovu opravdovým šokem.

Atentát na ředitele Těšínské komory

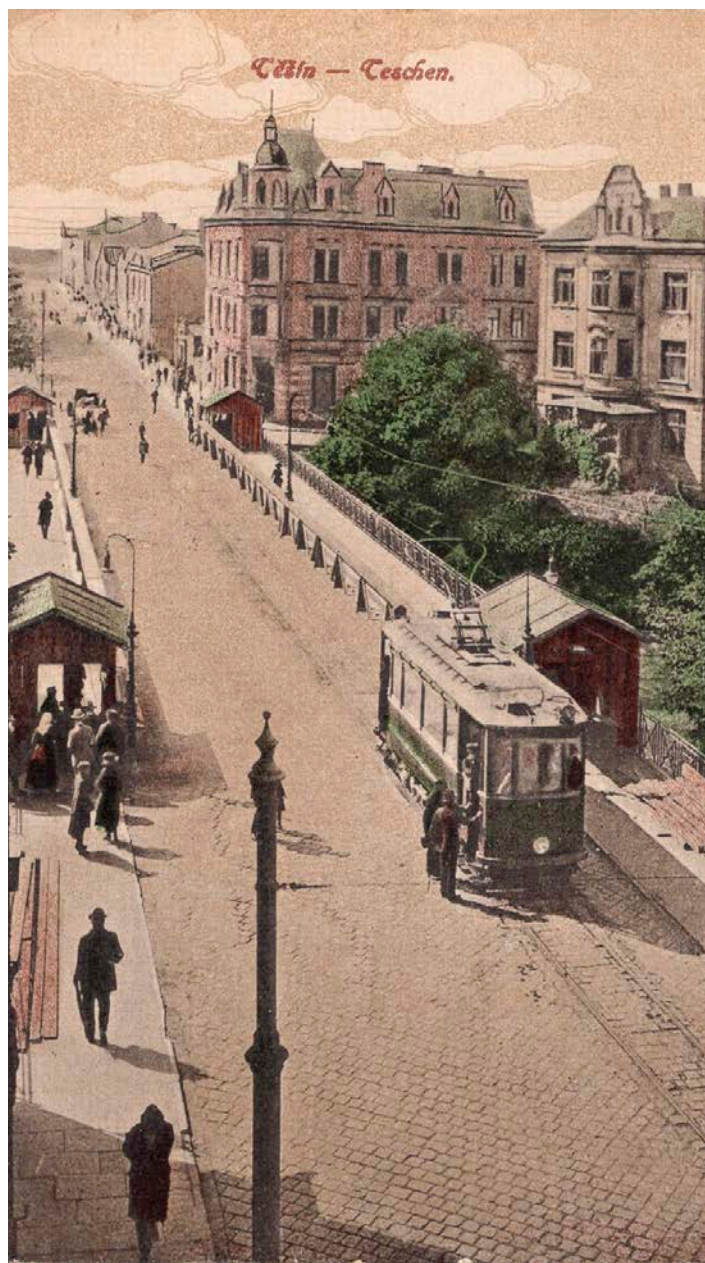
Ještě před koncem roku byla ze strany českého a polského státu uvalena nucená správa na Těšínskou komoru, která spravovala rozsáhlé majetky Habsburků na Těšínském Slezsku, v tomto případě posledního těšínského knížete, arcivévody Bedřicha. Krátce předtím, 20. prosince, ředitel komory Payer navštívil dvůr v obci Rudzica (Rudice) poblíž Bielska. Poté se ve společnosti správce Leuthmetzera vypravil povozem do lesního revíru. Tam na povoz někdo vystřelil. Kulka smrtelně zasáhla kočího. Řada indicií však nasvědčovala, že obětí se měl stát nepříliš oblíbený ředitel. V tomtéž duchu se vyjadřoval dobový tisk.

První žena – lékařka

Koncem roku 1918 začala ordinarovat v Těšíně první lékařka Klara Sprecher, což doposud na řadě míst bylo ryze mužskou záležitostí. Ordinaci si otevřela na Růžové ulici (nyní Olszaka) č. 1.

V poslední den roku 1918 vojáci po dohodě se starostou Gamrothem odstranili cedule nesoucí názvy ulic na počest teď už bývalého německého císaře Viléma, arcivévody Karla (od roku 1916 do roku 1918 rakouského císaře a uherského krále), německého polního maršála Hindenburga a další. Po Novém roce je nahradili novými či staronovými dvojazyčnými názvy: Saská Kupa, Hluboká, Střelniční... Na nádraží pak došlo k odstranění německých nápisů. Již dříve se dočkaly přejmenování těšínské Kasárny arcivévody Bedřicha na Piastovská kasárna.

ČESLAV GAMROT

Most přes Olzu v letech 1920-1921, tedy krátce po rozdělení Těšína.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Běžci Těšínské osmičky pomohli Lydii Slezské diakonie

Magických 333 účastníků se rozhodlo přispět na dobrou věc a v neděli 7. října podpořit charitativní závod NADACE AGEL – Těšínská osmička, který vedl od Nemocnice Podlesí v Třinci do parku Adama Sikory v Českém Těšíně.

Výtěžek z akce ve výši 70 tisíc korun letos putoval na podporu čes-

kotěšínského střediska Lydie, které poskytuje sociálně aktivizační služby dětem a mladým dospělým se zdravotním postižením. Středisko získané prostředky využije především na nákup dětského invalidního vozíku, ale také na další potřebné pomůcky.

Oproti loňskému ročníku nadačního běhu Těšínská osmička NADA-

CE AGEL vzrostl jak počet účastníků, tak i výtěžek z celé akce o více než třetinu. Kromě charitativního rozměru nabídla Těšínská osmička i zajímavou sportovní podívanou a také zábavní program. Nejrychlejším mužským běžcem na osmikilometrové trati se v letošním roce stal Martin Ručka, který trasu zdolal za

30 minut a 47 vteřin. Nejrychlejší ženou pak byla Hana Přádková, která do cíle doběhla za 36 minut a 25 vteřin. V cíli pak čekaly na účastníky závodu nejen medaile, ale také doprovodný program i pro všechny fanoušky, zahrnující jak zábavu, tak i bezplatná zdravotnická vyšetření.

(LD) FOTO | TOMÁŠ ŽELAZKO

Bazén ve Svibici je po rekonstrukci

Na sklonku září byla dokončena rekonstrukce školního bazénu v Českém Těšíně - Svibici. Děti se vrátily do hodin plavání a veřejnost si může užívat bazénu i sauny. Zdravotní pojišťovny zde již také uvedly do života své programy na podporu zdraví.

Když letos začala fólie v bazénu prosakovat, rozhodlo se vedení města pro rekonstrukci. Současně při odstávce proběhla i obměna celé soustavy pod nádrží, byly vyměněny nástupní plochy, schůdky a celá místnost je nově obložena včetně stěn, došlo k estetizaci celého prostoru.

Je to prozatím jediný krytý bazén za území města, je v užívání 27 let a spravuje jej ZŠ Pod Zvonek. V dopoledních hodinách slouží jako

učebna plavání nejen pro děti ze škol a mateřinek na území města, ale také pro děti z Třinecka a Karvinska od Těrlicka až po Smilovice. Děti oceňují profesionální přístup i domácí prostředí, rovněž menší rozměry bazénu malé děti tak neděsí jak velké plavecké bazény.

Rekonstrukce přišla na 1,86 milionu korun bez DPH, město ji zaplatilo ze svého rozpočtu. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Akce na zviditelnění chodců

V Českém Těšíně provedla městská policie na podzim v brzkých ranních hodinách další ze série dopravně preventivních akcí zaměřených zejména na viditelnost chodců a cyklistů.

Aktivita strážníků souvisí s tím, že v podzimních měsících se výrazně zkracuje doba denního světla a i během dne bývá často horší viditelnost. Strážníci se proto zaměřili na kontroly chodců za snížené viditelnosti na pozemních komunikacích,

zejména na ulicích Ostravská, Pod Zvonek, Frýdecká a Lípová. V rámci preventivní činnosti předali celkem 70 ks reflexních doplňků, aby přispěli ke zvýšení bezpečnosti chodců v silničním provozu.

Všichni cyklisté byli během této kontroly vybaveni světlem i odrazkami, naopak zhruba jen pětina chodců měla nějaký reflexní element na oblečení, který zvyšuje viditelnost objektu za šera nebo za tmy. PETR GLAIC, PREVENTISTA

Pozvánka do Klubu zdraví

Čtvrtek 22. 11.

přednáší Seweryn Krzywoń, téma: **Aby hlava nebolela**

Čtvrtek 13. 12.

přednáší lektor Petr Pimek, téma: **Vliv kvalitní komunikace na zdraví**

Čtvrtek 24. 1. 2019

přednáší lektorka Eva Koyšová, téma:

Čarkl, dřevěné uhlí

Místo: Přednášková místnost na ul. Krátká 2

Čas konání: začátek vždy v 17 hodin (RED)

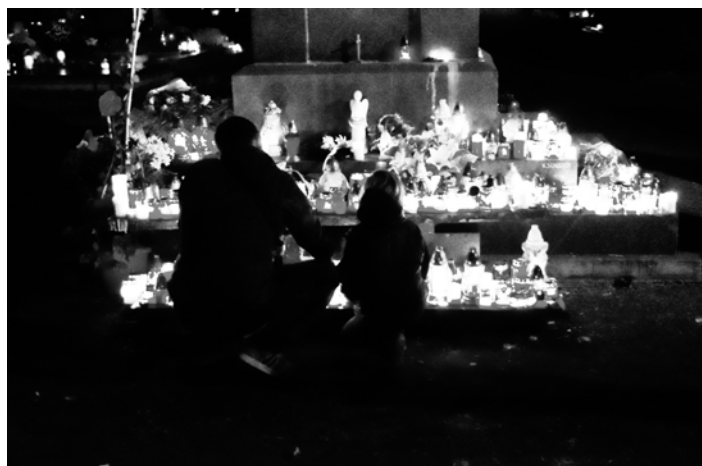
Dušíčky proběhly bez problémů

Zvýšený dohled nad hřbitovy během Památky zesnulých měli jako tradičně českotěšínská strážníci. V tomto období se také prodloužila i otevírací doba nekropolí.

„Za poslední léta jsme žádné problémy v období Dušíček nezaznamenali. Stejně tak tomu bylo letos,“ uvedl ředitel Městské policie Český Těšín Petr Chroboczek.

Na území města se nachází více hřbitovů: Centrální hřbitov Český Těšín s oddělenou židovskou částí v Hřbitovní ulici, dále hřbitovy v kdysi samostatných obcích: Svibici, Mostech, Místřovicích, v Dolním Žukově, dále to jsou katolický hřbitov v Horním Žukově a Koňákově, evangelický a katolický hřbitov v Horním Žukově.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Na konci roku se očekává třetí výzva na výměnu kotlů

V případě, že stále využíváte k vytápění teplovodní kotel na pevná paliva 1. nebo 2. emisní třídy, je nejvyšší čas řešit jeho výměnu, neboť od září 2022 již nebude jeho provozování povoleno.

Zájemci o kotlíkové dotace už vědí, že příjem žádostí v rámci 2. výzvy byl ukončen. V současné době se však připravuje k vyhlášení 3.

výzva, která bude v rámci kotlíkových dotací poslední – proto doporučujeme aktivně sledovat webové stránky <https://lokalni-topeniste.msk.cz/>, kde jsou pro zájemce zveřejňovány všechny potřebné informace. Podmínky pro příjem a administraci žádostí budou známy až po vyhlášení 3. výzvy, které se očekává na konci roku 2018. V kaž-

dém případě bude mj. nutné splnit podmínku, aby nově instalované zařízení bylo registrováno v seznamu podporovaných výrobků pro 3. výzvu. I v rámci připravované 3. výzvy budou probíhat semináře pro zájemce, kde se mohou osobně sekat s některými zástupci krajského úřadu, kteří podané žádosti přímo vyřizují a mohou velmi užitečně

poradit, jak konkrétní situaci řešit. Termíny konání zmíněných seminářů (na začátku r. 2019) budou opět zveřejněny na <https://lokalni-topeniste.msk.cz/>.

V případě nejasností neváhejte kontaktovat oddělení životního prostředí MěÚ Český Těšín – tel. č.: 553 035 621. **IRENA KOSTELENCOVÁ, ODDĚLENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

Na Gymnáziu Josefa Božka je stále rušno

Září je na našem gymnáziu vždy měsícem nejrůznějších kurzů.

Po slavnostní akci položení základního kamene ke stavbě nové sportovní haly 5. září se konaly kurzy adaptační pro nové studenty prvních ročníků, sportovně turistické ve Velkých Karlovicích pro kvartu a v Chorvatsku pro předmaturnitní třídy, poznávací pražské pro maturanty, studijní ve švýcarském Cernu pro talentované fyziky...

Takže na změny, které se udály o prázdninách (rekonstrukce sociálního zařízení pro umožnění studia případných imobilních studentů,

modernizace dalších jazykových učeben, vytvoření společenské místnosti u auly a zpřístupnění terasy pro společenskou i studijní posezení), si mnozí studenti začali zvykat až v říjnu.

Nicméně navzdory všem zdánlivě mimoškolním aktivitám, které k našim studentům už jaksi neodmyslitelně patří – taneční kurz pro kvintu a druhý ročník nevyjímaje –, se výuka ošidit nenechala a už máme za sebou i čtvrtletní účtování. A následují další tradiční akce. V listopadu maturitní ples (v kulturním domě v Chotěbuzi), v prosinci Blešák a tradiční Vánoční koncert

a 26. ledna zkraje příštího roku Reprezentační ples v KaSS "Střelnice". Loni byl již s předstihem vyprodán a letos věříme, že zájem nebude o nic menší, neboť kromě vlastní taneční a společenské zábavy bude pro mnohé velkým magnetem programu vystoupení skupiny Maxim Turbulenc. Již teď vás na náš „reprepleš“ srdečně zveme. Bližší podrobnosti sledujte od prosince na plakátech, Facebooku města a na našich stránkách www.gmct.cz – rádi vás na našem plese přivítáme.

ALENA HASÁKOVÁ
FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Wycieczka edukacyjna do Krakowa

W czwartek 27 września wyruszyłam wraz z kolegami klas ósmych na wycieczkę edukacyjną do Krakowa. Podróż bardzo umiliła nam rozmowa na najrozmaitsze tematy. Pani przewodnik szczególnie i w bardzo ciekawy sposób opisywała historię zwiedzanych przez nas miejsc. Najpiękniejszym była Galeria Sztuki Pięknej XIX wieku w Sukiennicach. Były umieszczone w niej między innymi obrazy wybitnych artystów, takich jak Jan Matejko, Józef Chełmoński czy Henryk Siemiradzki. Zwiedzaliśmy też dziedziniec Zamku Królewskiego i Katedrę Wawelską. Widzieliśmy potężny Dzwon Zygmunt, odwiedziliśmy też grobowce królów polskich. Mieliśmy zaszczyt znaleźć się w starej części Uniwersytetu Jagiellońskiego, czyli na dziedzińcu Collegium Maius. Nie zabrakło okazji do przejścia się uroczymi, starymi uliczkami jednego z najpiękniejszych miast w Polsce, jakim jest Kraków.

KATARZYNA JAŻWA,
PSP CZESKI CIESZYN

Spolek Trianon opět obdaroval handicapované děti

Spolek Trianon již 16 let v rámci svého pilotního programu Bez bariér bez hranic® pořádá konferenci s tematikou zaměřenou na osoby se zdravotním postižením, jejich vzdělávání, zaměstnávání a začleňování do běžného života. Pravidelně také přispěje částkou na děti s handicapem z měst, které jeho aktivity podporují.

V letošním roce se díky podpoře partnerů města Český Těšín a Kovona System a. s. mohou z chytrého telefonu a konkrétní finanční částky těšit bratři Matěj a Samuel. Dvojčata studují v kvartě Gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně, hrají na klavír a kytaru, mají ráda dějepis a zeměpis.

„Jsme velmi rádi, že se nám za podpory našich partnerů daří tuto tradici udržet, a můžeme tak každoročně v předvánočním čase potěšit mladé handicapované lidi, kteří vedou aktivní život a mají velký potenciál,“ uvedl předseda spolku Trianon Viliam Šuňal. (DH)

► Na jednom snímku se sešli ředitel Kovony David Molin, místostarosta Vít Slováček, starostka Gabriela Hřebacková, bratři Matěj a Samuel se svou maminkou, dále předseda spolku Trianon Viliam Šuňal a jeho spolupracovnice Dana Vojnarová.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

OD HEBAMY PO KOPIDOLA.

Śmierć. Pogrzeb. 1. část – Vyjádření smutku

Pokračujeme v našem cyklu dotazováním odborníka na kulturu těšínského regionu, profesora Daniela Kadlubce.

Smutek lidé vyjadřovali od pradávna i ve způsobu odívání. Podle etnologů převládala ještě v 19. století v našem regionu, ale i na Moravě a v dalších místech republiky, ve smutečním oděvu bílá barva. Černá se dokonce v lidových krojích používala okrajově, spíš jako konturovací. Čím to, že se najednou mění smuteční pojetí barvy v naší kultuře?

Jsou dvě sakrální barvy – bílá a černá, které se střídají zejména v přechodových rituálech, jako je svatba a pohřeb. Svatba u nás a skoro v celé Evropě je spojována s bílým šatem nevěsty, který původně symbolizoval nevinnost, panenství, černá zase s umíráním, pohřbem.

Tyto konvence se však mění – bílá jako symbol smutku je typická pro východní kultury, ale také pro Itálii, a u nás bývala také.

Když byla bílá vyhrazena pro období smutku, nekolidovalo to například s veselkou nebo jinými radostnými událostmi?

Barvy jako všechny symboly mají ambivalentní charakter, to znamená, že mohou mít různou i protichůdnou symboliku. Bílá mohla symbolizovat i smutek, i radost. Nevěsta však byla vždy spojována s barvou bílou, která signalizovala radostnou událost, tedy tu, že se z panny stává žena, tedy i nositelka života.

Ve Slezsku a na Moravě nosily ženy o pohřbech bílé ubrusy. Co to byla za součást oděvu?

Poděkování za účast při smutečním obřadu v novinách bylo v minulosti časté. Dnes už je to spíše výjimka.

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

Slovníček

Zatímco české slovo hrobník a hrobař fakticky vychází z polštiny – grobownik, grabarz, pak popisné pojmenování v nářečí těšínském, vaňáckém a opavském kopidoł nebo kopiduł vychází z žertovného popisu a je složeninou slovesného základu kopat a slova důl (jáma). Naopak kierchof, kierchów pocházejí z němčiny. Kirchfoh znamená obezděný prostor kolem kostela, cmyntorz, cmyntarz pochází z řečtiny a je odvozen od slova koimētérion (místo snů).

kopidoł, kopiduł	hrobník
cmyntorz	hřbitov
kierchów	hřbitov
stypa	kar, pohřební hostina
rzykać	modlit se
kónkordyja	pohřební ústav nebo také pohřební vůz
funus, pogrzeb, pogrzeb	celý pohřební obřad
funebrok	uniformovaný pohřební zřízenec
funebmarsz/ trauermarsch	smuteční marš
pochować, pogrzebać	pohřbít
pogrzebnicy	účastníci pohřbu
kóndukt	pohřební průvod
trówła, tróhła, trumna	rakev
umrzik, nieboszczyk	mrtvý
nagrobek	náhrobek
grób	hrob
mieć smutek, nosić pokore	držet smutek
wiyniec	věvec
czorno maszla	černá stužka
kónajónczka	umíráček

„Obrusy“ byly bílé plachty značných rozměrů, které nosily horalky jako součást svátečního oděvu, byly i symbolem smutku, žalu, proto naplňovaly čas nazývaný nošením pokory.

Jaké oblečení bylo předepsáno zemřelým v regionu pro uložení do truhly? Mění se i tyto zvyklosti?

Ženy byly kdysi pohřbívány v kroji se všemi náležitostmi, muži v tmavém, černém oblečení. Kroj se v této souvislosti již neobjevuje, oblečení mužů je stejné.

Proč podle vás najednou začaly tak náhle mizet černé stužky na

oblečení a ani vdovy již nechodí v předepsané černé?

Smrt ztratila sakrální charakter. Kdysi bylo závazné nošení smutku, tedy i jeho znaků, rok a šest týdnů v případě nejbližších, šest týdnů v případě vzdálenějších. Truchlení dneska skoro neexistuje, málokdo si s tím láme hlavu, a tak pár dní po pohřbu život běží dál, jako by se nic nestalo. Má to jasnou souvislost s laicizací společnosti. Kultura, i ta náboženská, ztratila normativní hodnotu, protože o kulturních normách, zásadách téměř nikdo nic neví.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Smuteční kondukt s čestnou stráží hasičů na Těšínsku. Pohřebnímu kočáru se v nářečí říká kónkordyja. Foto je převzato z publikace Těšínsko, III. díl vydané Muzeem Těšínska.

Království knoflíků vstoupilo v dospělost

Již osmnáct let vede Anna Ottnerová nevelkou galanterií na pěší zóně. Příští rok tato vždy upravená a usměvavá dáma oslaví 60 let v pracovním procesu.

Podnikat začala až po odchodu do důchodu. Paradoxně její krámk je jedním z mála, který z porevolučního rozmachu soukromého podnikání zbyl.

„Vyučila jsem se v oboru prodáváč pro textil, dojížděla jsem do školy až do Ostravy. Mým snem bylo vždy prodávat v galanterii, barevné nitě, příze, knoflíky a stužky se mi jevily jako kreativní a uspořádaná kráska. Mistrová v učení však vždy prudce chladila mé sny konstatací: „Aničko, vy jste dobře stavěná, vy jste předurčená pro prodejnu koberců!“ Tam jsem také nějaký čas prodávala, byl to ten úzký obchod v Hlavní ulici. Chvilí jsem byla také v metráži a nakonec i v galanterii, vždy na Hlavní,“ vzpomíná Anna Ottnerová. (Galanterní zboží vystřídala později prodejna Tonů a koberce naposledy solárium, oba prostory dnes její prázdnotou.)

Když si po revoluci přebírala důchodový výměr, přišel její syn s nápadem, že si koupí nové auto. Přesvědčila jej, ať peníze vloží do podnikání a začala shánět volné prostory. Na přelomu druhého tisíciletí to nebylo tak snadné, nakonec se jí podařilo vydražit malou místnost na pěší zóně. Obchod pojmenovala po svém synovi Galanterie Marko. Za zbytek peněz nakoupila zboží. Jiné, než po kterém se shánějí zákazníci teď.

„Za těch osmnáct let se náš sortiment velice změnil. Látky a bavlnky na vyšívání kupují už jen polští návštěvníci a ještě pár našich dam. Pletou se už povětšinou jen šály, čepice a ponožky. Málokdy se stane, že někdo koupí přízi na celý svetr. Háčkují se tak maximálně ozdoby na stromček. Už se ani neplete pro malé děti, dokonce novorozenci jsou z porodnice přiváženi často bez zavinovačky a přímo v rifích,“ popisuje, zatímco přebírá od dodavatele štepovací nitě. Bílé, kávové a tmavě hnědé. Černé jsou momentálně k nesehnání. Kupují je už jen starší dámy, protože mladí díry v ponožkách nezašívají. Prostě si koupí nové.

Také knoflíky zabírají v regálech méně místa, vlastně už je to jen pár čtvrtek s našitými vzorky. „Knoflíky se v Česku prakticky přestaly vyrábět, nyní přestala existovat další výrobní galanterního zboží z tvarohu.

Dovážejí se z Turecka, jenže v obrovských sériích, což není pro maloobchod jako jsme my. Jehlice se zase vozí z Indie,“ vzdychá s odkazem na léta, kdy mohla svým zákaznicím převádět bohatou nabídku českých knoflíkářských továren nejen ze zmíněného galalitu, ale i z mušlí, skla, dřeva nebo štrasu.

Dnes její krámk živí hlavně punčochové a ponožkové zboží. „Vrací se také móda na klobouky, přestože originální klobouk z plstěné vlny je rok od roku dražší. Zákazníci k nám jezdí i z větších měst, například z Karviné nebo Ostravy,“ dodává energická dáma, u níž si zákazníci podávají dveře.

Knoflíky z tvarohu – galalitu

Kupovaly si je pravidelně naše babičky a maminky. Řeč je o umělé hmotě z kravského mléka, kterou náhodou vynalezli německý

továrník Wilhelm Krische ve spolupráci s rakouským chemikem Friedrichem A. Spittelerem. Spolu se zabývali modifikací přírodních surovin, které by byly vhodné pro výrobu omyvatelných školních tabulí. V roce 1897 se jim to podařilo a omylem vynalezli i galalit, když jim tvaroh spadl do formalínu. Před 130 lety si nechali vynález patentovat.

Galalit je průsvitná nehořlavá hmota, pevná a pružná, biodegradující, nealergická a antistatická. Lze ji snadno mechanicky obrábět, leštit, vytlačovat vzory a libovolně barvit. Galalit se proto stal náhražkou rohoviny, kamene, kostí, slonoviny, jantaru, želvoviny, korálů apod. Při stárnutí se povrch pokrývá drobnými trhlinkami, které v průběhu desetiletí zvolna postupují do hloubky. Připomíná pak trochu zvětřálý tvaroh. Pokud máte někde knoflíky po babičce, můžete si to ověřit.

Mění se i zvyky spojené s posledním rozloučením

Jedním z vnějších projevů smutku bývalo nošení tmavého oděvu nebo černé stužky na klopě nebo rukávu po dobu několika týdnů. Dnes především páska na rukávu téměř vymizela.

„Máme v nabídce pružné smuteční pásy na rukáv, ovšem prodávají se již málo. Kupují si je starší lidé a ještě ojediněle. Tento zvyk začal mizet v porevoluční době,“ říká spolumajitelka československé galanterie Anna Ottnerová.

Také z tmavého oblečení lze jen stěží poznat, zda takto oblečený

člověk setrvává ve smutku. „Dnes mnozí mladí lidé chodí celí v černém, ale je to jen projev módy nebo hlášení se k určité kultuře. Ještě nedávno k nám docházeli pozůstalí pro další doplňky oblečení, jako je černý šátek, klobouk, vázanka, vždyť vdově byl předepsán v našem regionu společenskou konvencí smutek rok a šest týdnů. Poměrně dlouze projevovaly smutek i děti. Dnes už ani na pohřeb někteří lidé nechodí v tmavém,“ doplňuje Anna Ottnerová

Jiří Stanislav Guth-Jarkovský ve své knize Společenský katechismus ve společnosti předepisuje v českých zemích, na rozdíl od německých, kde byla doba o polovinu kratší, nejdelší smutek vdově – dokonce až dva roky. Z toho první rok hluboký smutek a teprve poslední půlrok polosmutek, kdy kromě černé barvy může vdova obléci již i odstíny šedivé a fialové.

„Také vdovec je vázán stejnou dobou, ačkoli namnoze se jeho smutek zkracuje na půldruhého roku, z čehož hluboký smutek trvá devět měsíců. Po dědu a babičce trvá smutek rok, z něhož šest měsíců smutek hluboký. Po sourozencích, švakrovi nebo švakrové deset měsíců, z nichž šest měsíců smutek hluboký,“ psal mistr etikety a dodával: „Smutek nemá být zkracován, ale zato může být prodloužen. Stavby střední společnosti většinou se smutkem trvání pravidelného. Nestačí vymlouvat se, že smutek je v srdci, nezbyvá než podrobit se příslušným předpisům.“

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (36. část)

Demlův podchod – Demelloch – Dziura Demla

V roce 1868 protal levobřežní předměstí Těšína železniční násyp Košicko-bohumínské dráhy (KBD). Dnes už jej ani nevnímáme, ale v té době takto uměle do několika metrů navýšená hráz byla obrovským zásahem do terénu. Vadila nejenom vzhledově, ale především komunikačně komplikovala život všem, kteří mířili do města.

Pro dokreslení situace uvedu, že v oné době ještě nebylo viaduktové ulice s průtahem pod železniční tratí. Nebylo rovněž obdobného viaduktu v nynějších Masarykových sadech. Taktéž Nádražní ulice ještě nevznikla, tudíž neexistovaly podchody pro pěší – tzv. „Demelloch“ a stejně tak podchod v sousedství pošty. Navíc původní drážní budova se nacházela na Jablunkovské ulici. A tak jedinou komunikací, která spojovala území po obou stranách kolejí, byla dávná Říšská ulice. Avšak i tato cesta se nevyhnula zkřížení s železniční dráhou, a proto rozpuštěná komunikace si dodnes nese dvojí název: Hlavní třída a Frýdecká ulice.

Hláskář zde ručně zvedal závory

Veškerá pozemní komunikace se mezi těmito ulicemi odehrávala prostřednictvím železničního přejezdu vybaveného ručně zvedanými závory. Obsluha bydlela v dnes již neexistujícím strážním domku

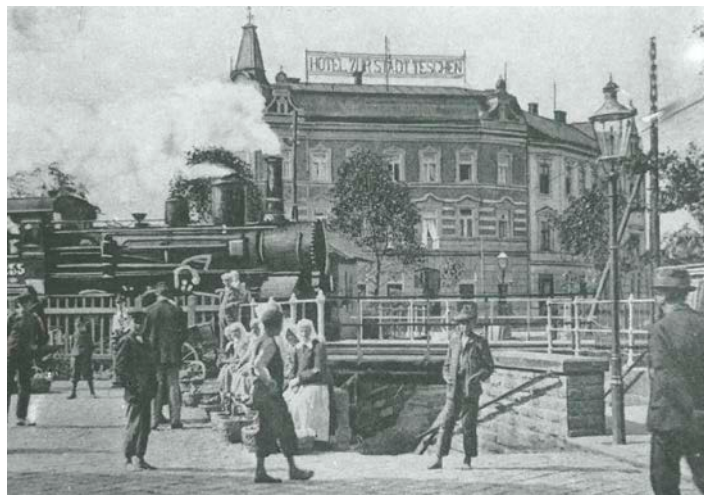
(polsky – dróżnicówka, německy – Wächterhaus), který stával vedle přejezdu. Do roku 1888 přes něj vedla pouze jednokolejná trať Košicko-bohumínské dráhy, která se po výstavbě Severní dráhy rozrostla o druhou kolej. To z bezpečnostního hlediska – již tehdy docházelo ke smrtelným nehodám – vedlo k rozhodnutí o zřízení železničního podchodu. A tak v dubnu roku 1888 začaly přípravné práce spojené s jeho výstavbou v režii Stavebního oddělení Severní dráhy. Nově postavený podchod byl pojmenován „Demlův podchod“ (polsky – „Dziura Demla“, německy – „Demelloch“), po tehdejší starostovi města Johannu Demel von Elswehr, který ho neúnavně prosazoval.

Tento objekt byl podélně rozdělen na dvě části. Do severní se vcházelo klasickým schodištěm, zatímco do jižní po šikmé rampě, která ovšem nesloužila pro bezbariérový přístup, pouze umožňovala pohodlnou chůzi anebo průjezd menších vozíků. Boční stěny byly opatřeny madly. Před vstupem do podchodu byly umístěny pouliční plynová lampa a tabule s oznámením: Das Durchtreiben von Vieh unter der Bahn ist bei Strafe verboten (Převádění dobytka železničním podchodem je zakázáno). Smyslem nařízení bylo zamezit znečištění exkrementy zvířat, která mířila na dobytčí trhy v sousedství nynějšího supermarketu Intermarché (ul. Górna 21 v Těšíně).

Pohled z Ostravské ulice na vstup do jižní části „Demlova podchodu“ vybavené šikmou rampou. Stav kolem roku 1905.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Pohled z Nádražní ulice. Stav kolem roku 1905.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Návrh architekta Eugena Faßbendera z roku 1919, který počítal s umístěním rozměrného pomníku v místě „Demlova podchodu“.

REPRO | DER BAUTECHNIKER

Do podchodu s loďkou

Krátce po otevření podchodu se v polských dobových novinách objevily články kritizující nejenom nevzhlednost stavby, ale především nefunkční odvod dešťové vody. Dle „Gwiazdki Cieszyńskiej“ vydatný déšť zaplavil v červnu roku 1888 podchod natolik, že někdo v noci přinesl z plovárny Paula Gembally (nyní fotbalové hřiště za restaurací „Na Brandýse“ – ul. Karvinská 416/51) dřevěnou loďku. Jiný článek zase komentoval fakt, že text s nařízením je pouze v německém jazyce navzdory tomu, že veřejné informační tabule ve městě měly být dvojjazyčné, tedy německo-polské.

V roce 1896 byl v blízkém sousedství podchodu položen vodovodní řád, který propojil Hlavní třídu s Frýdeckou ulicí. (V březnu roku 2015 jej dělníci pracující na modernizaci železničního koridoru omylem proražili a došlo k zaplavení podchodu.) V roce 1897 byl podchod napojen na nově vystavěnou městskou kanalizační síť. V roce 1915 byl překlenut v pořadí již třetí kolej – stalo se tak v rámci postupného zdvoukolejnění Košicko-bohumínské dráhy

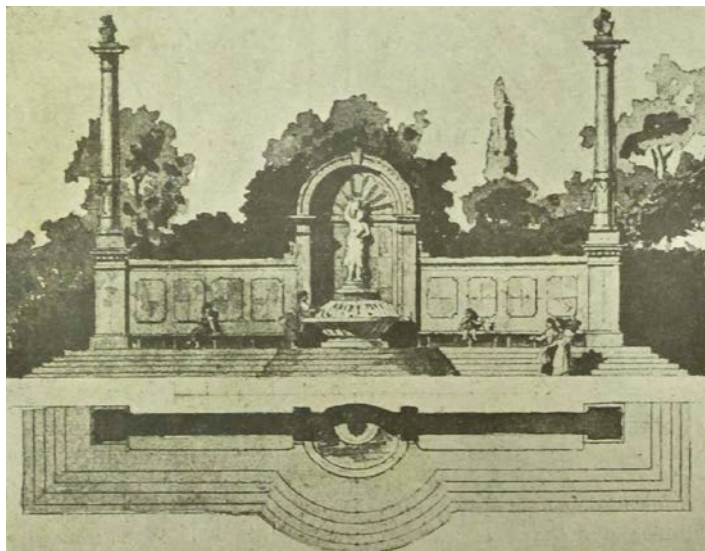
(v současné době podchod protínají čtyři koleje).

O dva roky později přišlo ředitelství KBD s návrhem rozsáhlé přestavby. Záměrem bylo přizpůsobit podchod pro průjezd těšínské tramvaje, která měla výhledově pokračovat až do Svibice. Nová konstrukce podchodu (v tomto případě již viaduktu) měla spočinout na čtyřech štíhlých sloupech vysokých 3,8 m a s odstupem 5 m.

Průjezd by si samozřejmě vyžádal i úpravu tehdejší Kaiser-Wilhelm StraÙe (nyní Hlavní třída), která se měla snížit pomocí sjezdu počínaje křižovatkou s nynější ulicí Odboje. Chodníky měly zůstat na původním místě, pouze je měly doplnit schůdky umožňující sestup na ulici. Řešení dopravního uzlu se inspirovalo vídeňským nádražím Praterstern. Projekt měl být prezentován občanům města na sádrovém modelu.

Místo Demellochu pomník s kašnou

V květnu roku 1919 v týdeníku Der Bautechniker, odborném časopisu vydávaném ve Vídni, předložil architekt Eugen Faßbender poně-

Nárys a půdorys pomníku.

REPRO | DER BAUTECHNIKER

kud odlišný návrh. Ten počítal se zcela novým podchodem situovaným blíže k Viaduktové ulici. Tato myšlenka měla svoje opodstatnění, jelikož Nádražní ulice v úseku mezi Hlavní třídou a Viaduktovou ulicí je v mírném svahu. To znamená, že do podchodu by se vstupovalo přímo z úrovně chodníku a bez schodiště. Původní „Demlův podchod“ měl být zakryt rozměrným pomníkem s odstupňovaným podstavcem, osazeným sochou s kašnou a volně stojícími sloupy.

Avšak všechny výše uvedené návrhy zůstaly pouze na papíře. Příčiny byly hned dvě. První souvisela s investičními náklady, které pro městskou kasu zuboženou světovou válkou byly neúnosné. Druhá s brzkým rozdělením města mezi dva státy. V této souvislosti je potřeba se zmínit o dnes již zapomenutém návrhu využít „Demlův podchod“ pro hraniční účely. Dne 28. července 1920 proběhla v belgickém lázeňském městečku Spa konference, kde bylo rozhodnuto o rozdělení Těšínského Slezska. Krátce nato byla vytvořena mezinárodní rozhraničovací komise, která měla za úkol vytyčit přesný průběh státní hranice.

Hranice podél železnice

Záludná situace nastala v Těšíně, kde přicházelo v úvahu hned několik variant. Pro zachování maximální územní celistvosti města byl přednesen návrh, který počítal s hraniční čarou vedenou po železniční trati. To znamená, že území sahající až do Nádražní ulice by bylo součástí Těšína, zatímco území za železniční tratí, o které usilovalo Československo, a dále směrem na západ by se stalo součástí nově vzniklého Českého Těšína. U této varianty měl „Demlův podchod“ sloužit jako hraniční přechod, respektive hraniční podchod.

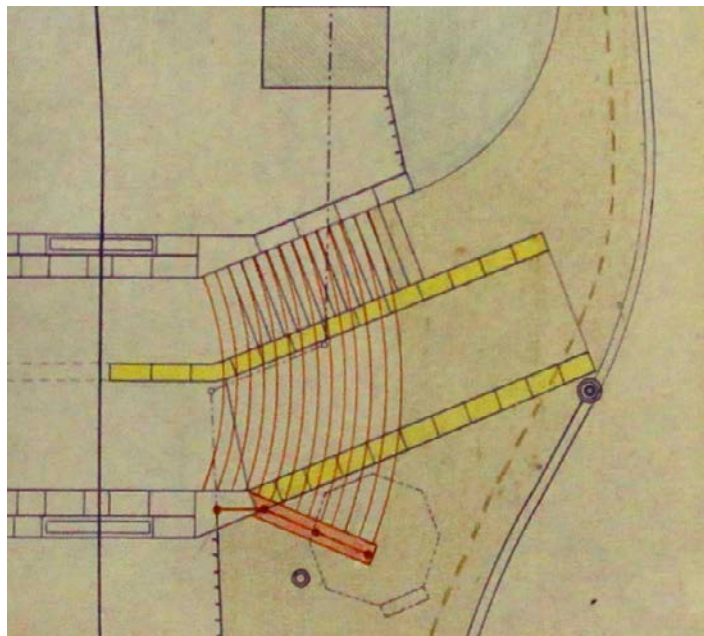
První větší investici si podchod vyžádal teprve v roce 1929, kdy na přelomu července a srpna proběhla výměna stropních litinových plátů, které z důvodu netěsnosti propouštěly vodu a mazací tuky stékající z parních lokomotiv. Na tento fakt upozorňovali rozzlomení občané, kteří poukazovali na znečištěné oblečení. Zde je třeba doplnit, že původní konstrukce podchodu se skládala z kamenných stěn a stropu z ocelových nosníků.

Druhou neměně rozsáhlou rekonstrukci plánovalo vedení města hned v následujícím roce. Důvodem byla bezpečnost na pozemních komunikacích. Nicméně k vlastní realizaci došlo teprve v listopadu 1932. Ředitelství státních drah v Olomouci přispělo na tuto investici částkou 20 tisíc Kčs, zatímco město proinvestovalo 26 tisíc Kčs, které si půjčilo u Občanské záložny.

Přestavba trvající tři týdny spočívala v odstranění šikmých ramp a schodů. Zejména se jednalo o rampu, která protínala chodník podél Nádražní ulice, tudíž vytvářela překážku pro chodce. Rampu nahradily žulové schody ve tvaru oblouku, které slouží dodnes. V důsledku odstranění šikmých sjezdů podchod od té doby slouží výhradně pro pěší.

Stotřicetiletý „Demlův podchod“ byl nespočetněkrát svědkem různých příhod a historických událostí. Pro příklad uvedu dva namátkově vybrané incidenty.

V listopadu roku 1907 dělník Gustaw Ruśniok vysedával v restauraci Johanna Bobka (nyní restaurace Slavoj – ul. Frýdecká 595/2), kde pozoroval, jak se nákupčí lihu z Fryštátu Stanisław Wodzicki chlubil tisícikorunovou bankovkou. Ruśniokovi, který byl již třináctkrát trestán za různé přestupky, posloužil pro jeho hanebný čin „Demelloch“, kde si na

Výřez z výkresové dokumentace s návrhem přestavby podchodu od Nádražní ulice. Žlutá barva znázorňuje původní rozdělení na část se šikmou rampou a část se schodištěm. Červená barva znázorňuje nové radiální schodiště.

REPRO | OKRESNÍ ARCHIV KARVINÁ

Wodzického počkal. Tam ho za bílého dne srazil na zem, vytrhl mu peněženku a s penězi utekl. Přistižen byl v Komorní Lhotce, kde se snažil svůj lup udat. Za přepadení mu byl uložen trest deseti let těžkého žaláře s pústem každého čtvrt roku.

V prvním dnu vypuknutí 2. světové války ustupující polští ženis-

té vyhodili do povětří mosty přes řeku Olzu, ale i železniční. Z tohoto důvodu došlo k zneprůjezdnění ul. Viaduktová a taktéž Masarykových sadů. Německým ženistům nezbylo nic jiného než zřídit provizorní přejezd přímo přes kolej, a to v sousedství „Demlova podchodu“.

CZESŁAW KRAINA

Pohled z Jablunkovské ulice na provizorní přejezd přes kolej v sousedství „Demlova podchodu“, který byl zřízen v prvních dnech 2. světové války.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Ullmannovské slavnosti spojily oba Těšíný

Počátkem listopadu proběhly v našem dvojměstí Ullmannovské slavnosti. Společná vycházka občanů obou Těšinů po jeho stopách, výstava a koncert měly připomenout nezaslouženě veřejnosti málo známého, avšak významného evropského skladatele, klavíristy a dirigenta Viktora Ullmanna, který se před 120 lety narodil v rakousko-uherském Těšíně.

Byl jedním z tzv. tereziňských skladatelů, židovských hudebních umělců, kteří po dvouleté internaci v koncentračním táboře Terežín byli na podzim 1944 zavražděni v koncentračním táboře Osvětim-Birkenau. Článek o něm jsme přinesli v minulém čísle TL.

(DH)

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

Poděkování za pomoc, podporu i slova uznání a chvály

Jménem svým, i jménem spolku EducationTalentCulture bych ráda poděkovala všem našim spolupracujícím institucím, organizacím, partnerům a sponzorům za podporu Mezinárodního festivalu Kino na hranici. Děkuji za pomoc, podporu i slova uznání a chvály. Z malé ne-

komerční akce vyrostla pod našima rukama velká filmová přehlídka! ETC bylo českým organizátorem filmové přehlídky KINO NA HRANICI celých 10 let a podílelo se na jeho přípravě, realizaci, technickém, personálním i finančním zajištění.

Speciální poděkování patří vedení města Český Těšín za stálou záštitu nad touto akcí, zastupitelstvu města za finanční podporu v uplynulých letech. Kino na hranici bylo vždy vnímáno a prezentováno jako příklad výborně fungující přeshraniční česko-polské kulturní spolu-

práce. Osobně jsem Kinu na hranici věnovala 20 let práce a byla to moje srdečná záležitost, ale nadešel čas udělat změnu a věnovat se novým projektům, dalším aktivitám a výzvám, kreativně a kulturně.

PETRA SLOVÁČEK RYPIENOVÁ,
VÝKONNÁ ŘEDITELKA ETC, Z.S.

Polskou filmovou tvorbu naopak připomenuly žijící legendy, jako je herečka Maja Komorowska nebo režisér Krzysztof Zanussi.

Českou kinematografii přijeli letos na festival odehrávající se v Českém Těšíně i sousedním polském Těšíně podpořit mimo jiné režisér Jan Hřebejk (na snímku vlevo).

FOTO | MAREK DŽUPIN

Zájemci o techniku si i letos přijdou na své

Spolek Trianon ve spolupráci s VŠB-TUO a DDM Český Těšín odstartoval další ročník technického kroužku pro všechny zájemce o vědu a techniku ve věku od 12 do 18 let.

Jednotlivé lekce kroužku se budou konat každý druhý týden vždy ve středu od 15 do 18 hodin v budově Společného výzkumného a monitorovacího centra (SVMC) v sídle spolku Trianon na ul. Na Horkách 1701/23. Lektory kroužku budou opět zkušení doktorandi z Fakulty

elektrotechniky a informatiky VŠB-TUO, kteří si pro letošek připravili zajímavý program pro začátečníky i pokročilé. Připraveny jsou tak některým už známé stavebnice LEGO Mindstorms®, 3D tiskárna a další aktivity.

Cílem projektu je inovativní a atraktivní formou podpořit vzdělávání. V rámci projektu bude provedena především modernizace odborné učebny – laboratoře II zaměřené na chemii a materiálové

inženýrství, do které budou zakoupeny specifické přístroje jako např. spektrometry, ruční analyzátory apod. Dále bude pořízeno nové technické vybavení odborné učebny - laboratoře. V centru bude vybudována také příkladová zelená střecha, která bude sloužit k vzdělávacím účelům v oblasti přírodních věd, k chovu včel i jako oddechový prostor pro návštěvníky.

V případě zájmu o účast na kroužku nás kontaktujte na ad-

resách: t.siudova@ostrianon.cz nebo Michaela.Ganczarczykova@ddmtesin.cz

Technický kroužek je součástí širšího projektu s názvem „Rozvoj zájmového a neformálního vzdělávání ve Společném výzkumném a monitorovacím centru“, reg. č. CZ.06.2.67/0.0/0.0/16_053/0004807, který získal podporu v rámci výzvy č. 56 Integrovaného regionálního operačního programu.

TEREZA SIUDOVÁ, TRIANON

Hlášení poruchy na veřejném osvětlení

Poruchy na veřejném osvětlení nebo světelném signalizačním zařízení mohou občané nahlásit na odbor místního hospodářství Městského úřadu Český Těšín, tel. číslo: 553 035 516 nebo na bezplatnou telefonní linku dispečinku ELTODO OSVĚTLENÍ s. r. o., kde můžete volat nepřetržitě na telefonní číslo: 800 101 109. Pro upřesnění lokality poruchy je důležité nahlásit název ulice a číslo stožáru, které je uvedeno na plechovém štítku na stožáru (viz foto).

JARMILA SMELÍKOVÁ, REFERENT MÍSTNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Drakiáda pro děti ZŠ Hrabina

Víc jak čtyřicítka papírových draků létala nad hlavami dětí, rodičů a dalších návštěvníků odpoledne v pátek 12. října. Drakiáda pro žáky prvního stupně obou škol ZŠ Hrabina úspěšně proběhla letos již po čtrnácté.

Pořadatelé této zábavní akce jsou vždy Školní družina Slezská společně se Spolkem rodičů a přátel školy. Členové poroty hodnotili draky ve dvou kategoriích – draci vlastnoručně vyrobení a draci koupení.

Při soutěži proběhlo každé z dětí postupně po určené dráze a předvedlo schopnosti svého modelu. K vidění a obdivování byly různé tvary, barvy a uskutečněné nápady. Vybrat jen ty nejlepší bylo skutečně obtížné. Toto soutěžní odpoledne doprovázelo velmi slunečné počasí. Zpočátku ani náznak vánku, v pravý čas se však k úspěšnému průběhu soutěže a ke spokojenosti dětí i pořadatelů změnil v mírný větřík.

VLASTA POTYSZOVÁ

Adaptační kurz stměl nové gymnazisty

V září se konaly adaptační kurzy tříd PA a 1. A v nedalekém Hrádku. Tato akce se uskutečnila za finanční podpory města Český Těšín v rámci podpory prevence kriminality.

Krátký výšlap na samotnou chatu byl velice příjemný jak pro nás, tak i pro naše třídní profesory. Třídní učitelů prvních po cestě dokonce objevil několik hub.

Čekal nás poměrně náročný program. Ten režírovala velice sympatická lektorka. Hrál jsme nejrůznější hry, díky kterým jsme se mnohem lépe poznali. Některé momenty byly obzvláště zajímavé. Třeba když jsme si umanuli, že zvládneme udělat lidskou pyramidu. Což se nám na závěr opravdu podařilo, i když jsme místo plánovaných pěti pater zvládli jen tři.

Myslím si, že kdybychom tuto akci neabsolvovali, seznamování by nám trvalo mnohem déle. Během těchto několika dní se z nás stal dobrý kolektiv. Málokomu se v pátek chtělo vrátet zpátky domů. Přivezli jsme si s sebou spoustu pěkných zážitků, na které budeme s úsměvem ještě dlouho vzpomínat.

ANNA SABELOVÁ, 1. A

Pokračuje oprava dlažby na náměstí ČSA

Již pátým rokem trvá postupná výměna dlažby na náměstí ČSA. Letos kameníci vyměnili popraskané žulové desky na devatenácti místech.

Od roku 2013 byla opravena místa před pravým křídlem budovy radnice, v následujícím roce se výměny a rekonstrukce povrchu dočkala plocha před vstupem do budovy. V dalších letech pokračovaly opravy pojezdových pásů před radnicí a opravy chodníků. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Koncert pro seniory

Odbor školství a kultury zorganizoval v září Koncert pro seniory, na kterém měla vystupovat zpěvačka Yvetta Simonová. Ta se z důvodu nemoci z vystoupení v den konání akce omluvila a agentura Radost, která dlouhá léta s odborem školství a kultury spolupracuje, „za pět minut dvanáct“ domluvila vystoupení skupiny Elvis Presley revival Band a cimbálové muziky TOLAR.

Účast na koncertech nebyla velká, protože ne všichni senioři, kteří byli v minulých letech pozváni na koncert formou pozvánky, věděli, že si mají bezplatnou vstupenku vyzvednout na odboru školství a kultury, který se nachází v budově vedle kina Central, detašované pracoviště Města Český Těšín, ul. Štefánikova 25/18, kancelář č. 103, 104.

Milí čtenáři Těšínských listů, žádáme vás touto cestou, abyste důsledně četli i další vydání tohoto zpravodaje, ve kterém bude uveden termín dalšího konání Koncertu pro seniory, a informovali o tom své přátele a příbuzné, kteří mají 65 a více let a jsou občany s registrovaným trvalým pobytem v Českém Těšíně.

ALICE LOSEOVÁ,
REFERENT KULTURY

Jak jsme pomáhali u gorolski zabijaczki

„Tak syncy, ni mogym czakać, aż tyń nasz babuć dostanie infarkt,” sděloval nám parták Richard z Vendryně na začátku pondělní směny v náraží u těžní jámy. „Tóž, kiery chcecie, możecie mi przisć pumóc przii świniobiciu.”

Byl konec listopadu roku 1980 a počasí na domácí zabijačku bylo přímo ideální. Navíc pro nás, Těšíňáky, se to jevilo jako dobrá možnost stráveného víkendu pod horami s poznáním, jak zde taková zabijačka probíhá.

Celý týden jsme se během práce nebavili o ničem jiném, než jak z té akce udělat ty pravé vepřové hody. V průběhu našich debat si dal Richard takovou zvláštní podmínku, aby někdo z nás propašoval přes vrátnici řetězový zvedák, kterému se v dole neříkalo jinak než hupcuk. Ten měl posloužit k vyzvednutí pašíka na trojnožku. Většina se začala ošívát, že kvůli brawkovi nebudou riskovat tu ostudu, pokud by je u toho chytil vrátný.

Nakonec se nám podařilo přesvědčit jednoho šachtového bumelanta, který by za plaskoczka rumu propašoval přes vrátnici i celý důlní kombajn. Pro jeho malou výšku se mu přezdívalo Pińda a, jak se také později ukázalo, v tom mohl být problém. V šatně jsme mu pomohli hodit hupcuk přes rameno a vše maskovali kabátem. Následně byl námi doprovázen do prostoru vrátnice. Richard ho pro šestkrát poplival a vystrčil do jámy llové mezi dva vrátné.

Až nyní jsme vypořizovali, jak zpod zadní části Pińdova kabátu vyčuhuje hák zvedáku, který se při chůzi pohyboval ze strany na stranu jako kyvadlo. Spontánně jsme vyběhli přímo za ním, abychom odvedli pozornost vrátných od úlovku. Nic netušícího Pińdu naše reakce

natolik překvapila, že se nečekaně v půl kroku zarazil, čímž uvedl neúprosnými fyzikálními silami řetěz s hákem do ještě rychlejšího kmitu. Kus železa zasáhl do lýtku horníka před ním. „Co robisz, ty cypie?!” obořil se na něho, ale to už zachraňoval situaci Richard, který jej urychleně začal zvat na póleccku rumu před kantýnou.

Přišla sobota. Čekali jsme před těšínským špitálem na Alfréda, který jel raději svým vozem, aby nemusel konzumovat alkohol. Měl u manželky škraloup ještě z minulého víkendu a chtěl si to vyžehlít tím, že přijede střízlivý a s výslužkou.

U Richarda na dvorku už stála připravená trojnožka se zavěšeným hupcukem. Přivítat nás přišla jeho manželka Janka, která byla v očekávání dalšího potomka a mělo se to stát co nevidět. Na sobě měla oblečený pletený bílý svetr až nad kolena. V ruce držela, jak to na Goraliji bývá, tácek se štamprličkami warzónki, který se bleskově vyprázdnil a opět rychle doplnil. To se během krátké chvilky ještě několikrát zopakovalo, než nás iniciátor zabijačky okřikl: „Kurnik, syncy, to ście mieli iść chlastać raczy do gospody, jo tu potrzebujym pomocy!”

Rozdělil nám úkoly. Já dostal na starost funkci hlavního kotelníka s udržováním ohně pod kotlem a vody ve varu. Francek se proměnil v pomocníka kata, měl praseti uvázat za přední nohu provaz a donutit ho pokleknout. Vendel byl spíše pomalejší, tak s postem hlavního zabijačkového hygienika měl udržovat pracovní nástroje v čistotě.

Svého úkolu se zhostil doslova s pečlivostí, která u něho nebyla až tak běžná. Někde v Richardově garáži našel hypermangan, ten nechal rozpustit v lavóru s vodou a počal dezinfikovat nože a mlýnky. Toho si všimla Janka a hned ho upozornila, aby to rychle vylil, nebo jak to uvidí

Riša, střelil ho jateční pistolí místo toho brawka.

Ale to už se na dvorku před garáží konaly přípravy k dokončení života Mušky. Francek pochrochtávajícímu praseti s hlavou v kýblu se šrotem opatrně uvázal smyčku kolem nohy a Richard stál připraven dílo dokonat. Janka začala pomalu ustupovat, aby toho dění nebyla očitým svědkem, avšak nešťastně zakopla a svou zadní částí těla skončila v lavóru s rudě červeným obsahem, který se Vendel zrovna chystal vylít. Do bílé vlny se barva rychle vsákla a na Jančině pozadí vytvořila doslova hororový efekt. Nezbyvalo jí nic jiného než se odebrat domů převléct.

Asi periferním viděním Richard zaregistroval svou ženu, jak spěchá s červeně zabarveným svetrem na zadních partiích směrem k domu. Rozrušeně odhodil jateční pistolí, odkopl Mušku kýbl se šrotem přímo od rypáku a běžel za ní. „Janka, nie gupni, ty už rodzisz?” vystrašeně zvolal.

Prase ani Francek v ten moment nechápali, co se děje. První se vzpamatovala Muška. Začala pronásledovat kutálející se kýbl šrotu svažitou zahradou. Vůbec jí nepřekážela smyčka s provazem na přední noze a ani Francek, jenž se provazu neustále držel. Proletěli zahradou jako tajfun Trami Japonskem pustošící zazi-mované keřiky angreštu a rybízů. Tato podivná dvojice se zastavila až u kompostu, u kterého přistál kbelík s rozsypaným šrotem, na němž si prasátko opět hodovalo.

„Jo cie zabijym, ty świnió jedna,” sténal Franta mezi návaly vzteku. Tu druhou možnost spojenou s osobní pomstou dostal, až když se Richard dozvěděl, že toho dne ještě nebude tuplovaným otcem, a po slibu Vendela, že jeho manželka uplete Jance nový svetr. A ten hupcuk, i když Richarda stál pouze flašku rumu a chvilku strachu, jsme nakonec ani nepoužili.

MILAN ČIERNY

ILUSTRACNÍ FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Slovníček:

świnia, brawek	prase
świniobici	zabijačka
hupcuk	řetězový zvedák s pákovou nebo řehtačkovou konstrukcí
bumelant	osoba vyhýbající se práci
plaskoczka	placatice s alkoholem
cyp	původně hornický učeň. Později spíše hanlivá narážka pro nemotoru. Také slovo, které zesiluje význam, např. Je to dobre jak cyp.
póleccka	štamprle
warzónka	alkohol z lihu a karamelizovaného cukru s přidavkem koření nebo kůry z citronu
nie gupni	neblbni

Pytlový systém sběru plastů a papíru v roce 2019

I v příštím roce bude probíhat pytlový svaz plastů a papíru. A kde se pytle se sváží?

V Mostech, v Místřovicích, ve Stanislavicích, v Koňakově, v Horním a Dolním Žukově (mimo ul. Šadový) a od rodinných domů na těchto ulicích: Černá, Dělnická I, Horní, Kostelní, Mlýnská, Pod Zvonem, Příkopa, Třínecká, Zahradní, Železniční a Žukovská.

Pytle s plasty (plastové obaly, plastové tašky a sáčky, PET láhve – stlačené, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové nádoby od kosmetických a mycích prostředků, nápojové plechovky, konzervy od potravin, kovové uzávěry a víčka od nápojů, tato komodita bude po vytřídění na třídící lince ve Vratimově předána zpracovatelům

kovového odpadu) musí být přistaveny k popelové nádobě do 6.30 hodin a budou sváženy v těchto termínech:

5. 1., 2. 2., 2. 3., 6. 4., 4. 5., 1. 6., 6. 7., 3. 8., 7. 9., 5. 10., 2. 11. a 7. 12. 2019.

Pytle s papírem (noviny, časopisy, knihy, brožury, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky, kancelářský papír a nápojové kartony např. z mléka a džusů) musí být rovněž přistaveny ve svozový den k popelové nádobě do 6.30 hodin a termíny svozů jsou: 9. 2., 13. 4., 8. 6., 10. 8., 12. 10. a 14. 12. 2019.

Veškerý odpad musí být čistý.

LENKA KROČKOVÁ,
REFERENT ODPADOVÉHO
HOSPODÁŘSTVÍ

Kam s vyřazenými oděvy?

Určitě do kontejnerů na oděvy. Většina shromážděného použitého oblečení a textilních výrobků může stále plnit svoji původní funkci.

A kde jsou umístěny kontejnery na oděvy?

- ul. Na Horkách – sběrný dvůr
- ul. Na Nivách – u kostela
- ul. Pražská – vedle parčíku
- ul. Hornická 11–13
- parkoviště Kysucká
- ul. Okružní – vedle kontejneru na elektroodpad
- Antoniček – ul. Lípová – točna
- Koňakov – ul. Koňakovská u nádob na tříděný odpad
- Stanislavice - ul. Ostravská - za restauraci Vyrušaná

- ul. Protifašistických bojovníků – u nádob na tříděný odpad
 - ul. Tovární x ul. Dr. Slámy
 - ul. Koperníkova 13 – ze strany parkoviště u pískoviště
 - ul. Komenského – sídliště ONV
 - parkoviště u Billy – u kontejneru na elektroodpad
 - ul. Na Lučinách – u nádob na separovaný odpad
- Obracíme se na občany s prosbou, aby do kontejnerů odkládali oblečení, které je v čistém, suchém, dobrém stavu, složené a uložené v igelitových pytlích, páry bot svázané k sobě.

Do kontejnerů nepatří krejčovský odpad, špinavé, roztrhané, nepoužitelné oblečení, koberce nebo matrace.

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT
ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Provozní doba sběrného dvora během zimních měsíců

Na sběrném dvoře na ul. Na Horkách opět dojde ke zkrácení provozní doby. Během měsíce listopadu je otevřeno do 17.00 hodin a v měsících na přelomu roku, tj. v prosinci a v lednu, je otevřeno do 16.00 hodin, od února bude otevřeno do 17.00 hodin a od března bude opět otevřeno do 18.00 hodin.

Poslední den v letošním roce, kdy bude otevřen sběrný dvůr, je sobota dne 22. 12. 2018 od 08.00 do 14.00 hodin. V roce 2019 bude poprvé otevřen ve středu dne 2. 1. 2019 od 8.00 do 16.00 hodin.

Provozní doba během prosince a ledna

Pondělí	8.00 – 16.00 hodin
Středa	8.00 – 16.00 hodin
Pátek	8.00 – 16.00 hodin
Sobota	8.00 – 14.00 hodin

Provozní doba během února

Pondělí	8.00 – 17.00 hodin
Středa	8.00 – 17.00 hodin
Pátek	8.00 – 17.00 hodin
Sobota	8.00 – 14.00 hodin

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT
ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

DOKUMENTY NAŠICH PŘEDKŮ, 3. DÍL

Policejní přihláška

Nový československý stát převzal povinnost nahlašovat policii bydliště a jeho změny stejně jako podobu formuláře z úřední praxe Rakousko-Uherska. Byly to oboustranné karty formátu A5, ale kolonky už byly české.

Do karet úředníci zapisovali například povolání, stav, náboženství, u ženatých mužů datum a místo sňatku, také údaje o narození jejich manželky a dětí. Nedílnou součástí samozřejmě byla adresa pobytu a její změny včetně data odhlášení. U lidí žijících v podnájmu bylo uvedeno také jméno bytného. Pokud se někdo vystěhoval, už z karty šlo vyčíst, kam měl namířeno.

Na mladším typu karty z roku 1935 přibýly další údaje, například zda je osoba vlastním motorem vozidla. V období okupace se na první místo na kartách vrátila němčina a nově se objevila samostatná rubrika udávající, zda je přihlašovaná osoba židovského původu.

Po válce zaveden přechodný pobyt

Už měsíc po osvobození Československa byly vytištěny nové karty, z nichž zmizela němčina. V roce 1949 s přijetím zákona o hlášení obyvatelstva a povolování pobytu cizincům a prováděcí vyhlášky ministerstva vnitra byla zavedena pozměněná forma karty, kde se objevují i údaje o vojenské službě.

Pod hrozbou sankcí musel každý občan hlásit ohlašovacímu orgánu počátek, změnu a ukončení pobytu v obci. Do tří pracovních dnů bylo povinností se přihlásit (i děti u příbuzných), a to dokonce při prázdninovém pobytu v soukromém rekreačním objektu. Povinnost byla stanovena také pro ubytovatele. Touto novou legislativou byly do povědomí občanů zavedeny termíny trvalý a přechodný pobyt.

Povinná hlášení pobytu obyvatel se vždy zapisovala do občanského průkazu, který měl formát knížky, a pomohla vzniknout systému kontroly pohybu veškerého obyvatelstva. Zákon č. 52/1949 Sb. byl několikrát novelizován, po více než třiceti letech vznikem v roce 1980 Centrálního

registru obyvatelstva přestal vyhovovat.

Dne 10. 11. 1982 byl proto přijat nový zákon o hlášení a evidenci pobytu občanů č. 135/1982 Sb., který však nepřinesl zásadní průlom.

Trvalý pobyt i na chatě

Nové pojetí evidence obyvatel přinesl až zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, který nabyl účinnosti 1. července 2000 a od té doby byl již několikrát novelizován.

S přijetím tohoto zákona byla zrušena povinnost hlásit úřadu do tří dnů po přestěhování změnu místa pobytu a rovněž byl zrušen institut přechodného pobytu (ten nyní mohou mít pouze cizinci). Každý občan si může zvolit pouze jedno místo trvalého pobytu dle svého uvážení, zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Trvalý pobyt můžeme mít v objektu určeném nejen k bydlení, ale i individuální rekreaci. Zákon zdůrazňuje evidenční charakter pobytu a výslovně uvádí, že přihlášením k trvalému pobytu nevznikají občanovi žádná práva k nemovitosti, ani k jejímu vlastnictví.

Od roku 2000 je možno navrhnout zrušení trvalého pobytu osobám, které již dům či byt neužívají a nemají k němu užívací právo. Osoby, kterým je takto ve správním řízení zrušen pobyt, získávají adresu sídla ohlašovací, jinými slovy adresu radnice. Změnu doznala i ochrana osobních údajů. Zatímco před rokem 2000 bylo možno za nepatrný správní poplatek zjistit prakticky na počkání adresu jiného občana, nyní je to již podstatně složitější (Ministerstvo vnitra ČR za správní poplatek 500 Kč zprostředkuje občanovi kontakt s jiným občanem, avšak pouze za předpokladu, že s tím hledaná osoba souhlasí). (DH)

Policejní přihláška k přechodnému pobytu vydaná Okresním národním výborem, referátem národní bezpečnosti v Českém Těšíně v roce 1947. SCAN | ARCHIV

Setkání mládeže

V září se v polském městě Jastrzębie-Zdrój setkali mladí lidé, kteří se zapojují do dobrovolnických aktivit na území Moravskoslezského kraje a polského Slezska.

„Díky tomu jsme získali nové zkušenosti, jak vést mládežnické rady, sdíleli jsme si své zkušenosti a navazovali nové kontakty. Předali jsme si i komentáře k jednotlivým nápadům, které chceme v radách realizovat, a prožili jsme hlavně pocit soukromosti, ba dokonce přátelství,“ říká Martina Kyselá z Mládežnické rady Český Těšín.

MARTINA PETRÁŠOVÁ,
ČLENKA RADY ČESKÝ TĚŠÍN

Rychle a profesionálně

Nedávno policisté Obvodního oddělení Český Těšín zachránili život mladému muži, který se rozhodl ho ukončit skokem z okna.

Policisté zareagovali na anonymní výhrůžný telefonát prostřednictvím linky 158. Z dostupných evidencí a informací velmi rychle zjistili, o koho se jedná, i jeho adresu bydliště. Mladého muže, který visel celým tělem směrem ven, ve výšce zhruba šesti metrů nad zemí, našli doma. Jen přeloženýma rukama přes sebe se opíral o parapet okna bytu. Stále opakoval, že skočí a pomoc odmítal.

Policisté na nic nečekali, s mužem velmi intenzivně komunikovali. Nakonec se po několika desítkách minut muže povedlo přesvědčit ke spolupráci. Následně byl z okna policisty vytažen a předán lékařům.

(DH)

Indiańska zielona szkoła

Ponad 70 uczniów klas piątych i szóstych SP z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszyńie wyjechało we wrześniu do Zielonej Szkoły. W miejscowości Horní Bečva miło spędzili słoneczny, indiański, integracyjny tydzień.

W trakcie wspólnie przeżytego czasu dzieci nie tylko się uczyły, ale również same przygotowały swoje plemienne stroje, rada starszych (nauczyciele) przygotowała dla nich bieg przełajowy. Uczniowie wyruszyli także na całodniową wycieczkę na górę Radhošť, jak również razem śpiewali przy ognisku integracyjnym. Dzieci uczyły się także rozpoznawać ssaki i ptaki oraz tworzyły kolaże z mchu, szyszek i gałązek.

IRENA ŠTIRBA

Přivítali jsme naše nejmenší občany

Tělocvična si vyžádá větší rekonstrukci

Statik, kterého město přizvalo k posouzení tělocvičny ZŠ Koněšinec v Masarykových sadech, vyhodnotil podhledy v budově jako nebezpečné. Město bude muset najít nové řešení.

„Naštěstí jsme si vytvořili rezervu z fondu reprodukce majetku na neočekávané investiční potřeby. Nyní

budeme muset nechat zpracovat projekt, vyhlásit výběrové řízení a vysoutěžit firmu,“ uvedla starostka Gabriela Hřebačková. Připomněla obdobnou havarijní situaci, která nastala v Masarykově škole v Komenského ulici, kde město také reagovalo rychle a opravu zvládlo.

Tělocvična v Masarykových sadech je z roku 1986 a byla postave-

na v akci „Z“. Během modernizace topení, řádně naplánované na dobu posledních letních prázdnin, firma zjistila, že ve stropním podhledu jsou uvolněná světla. Odkrytí stropu ukázalo, že může být narušena celistvost podhledu, možná z důvodu v minulosti nesprávně zvolené metody výstavby. Z důvodu bezpečnosti škola vyloučila prostory

z užívání a v současné době žáci docházejí na hodiny tělocviku do haly zimního stadionu, kde jsou tenisové kurty.

„I tato situace ukazuje, že v našem městě je nedostatek prostor pro tělesné aktivity. Nová sportovní hala ve středu města by nám pomohla zvládnout lépe i tyto situace,“ doplnila starostka. (DH)

Den boje za svobodu si město připomnělo se studenty a Krylem

Také v našem městě proběhly během třetího listopadového týdne připomínky události 17. listopadu, mimo jiné v budově Gymnázia Josefa Božka a také v Masarykových sadech.

Část studentů gymnázia se setkala s Janem Krylem, bratrem barda sametové revoluce Karla Kryla, rovněž písničkářem, básníkem a vypravěčem. U této příležitosti proběhl v mezaninu budovy u pamětních tabulí absolventů školy zavražděných dvěma totalitními režimy pietní akt jako připomínka boje studentů za svobodu. Starostka Gabriela Hřebačková ke studentům hovořila o tragických událostech dvacátého století. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Národní cena pro ZŠ Hrabina

Zásluhou Heleny Lazarové, učitelky na pracovišti Slezská, byl ZŠ Hrabina v říjnu přidělen European Quality Label (Evropský certifikát kvality). Její projekt Children like coding byl zhodnocen odbornou porotou jako nejlepší v republice v kategorii 1. stupně základních škol a získal Národní cenu e Twinning.

Slavnostní vyhlášení Národních cen se uskutečnilo v říjnu v Plzni. Mezinárodní projekt, který poté získal i zmíněný certifikát, vznikl ve spolupráci s učitelkou Boženou Kubica (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orontowicach, Polsko). Byl zaměřen na rozvoj informatického myšlení, základů

programování a robotiky, přirozenou cestou podporoval zájem a schopnost žáků komunikovat v anglickém jazyce. Byl realizován v průběhu jednoho školního roku v hodinách informatiky, anglického jazyka a v Klubu zábavné logiky.

Aktivita e Twinning je společenstvím evropských škol, které mohou jeho prostřednictvím vzájemně spolupracovat on-line na vzdělávacích aktivitách. Jak bylo uvedeno v průvodním dopise pro autorku projektu, toto ocenění je důkazem, že práce vítězky i celé školy odpovídá vysokým evropským měřítkům. (VP)

Online jazyky v ZŠ Pod Zvonek

Již druhým rokem spolupracujeme se společností Online jazyky. Žáci 6.–9. ročníku, kteří se do studia zapojili, pravidelně studují svůj kurz doma na svém počítači nebo tabletu. Učí se slovní zásobu v psané i mluvené podobě, osvojují a procvičují si gramatiku, pracují na čtení a poslechu s porozuměním. Rozvíjejí se tedy ve všech potřebných oblastech. Cvičení mohou opakovat neustále dokola, než problematice porozumí a ovládnou ji bez chyb, což je nejlepší způsob učení. Znalosti si ověřují ve cvičných testech po každé lekci.

Ve volitelném předmětu Praktická angličtina si žáci osvojené učivo

procvičují na ještě vyšší úrovni. Jsou rozděleni do tří skupin, které paralelně pracují. Jedna skupina konverzuje s učitelem, druhá skupina opakuje a procvičuje na tabletu a třetí skupina vypracovává úkoly z lekce v psané podobě. Skupiny se během jedné hodiny pro střídají. Tato metoda je velice efektivní.

Všem studujícím žákům děkuji za věnovaný čas, odhodlání, píli a příjemné pracovní chvíle v hodinách Praktické angličtiny. Přejí vytrvalost, neustávající nadšení a jen samé úspěchy při studiu.

ADRIANA ŠPIRKOVÁ,
ZŠ A MŠ POD ZVONEK

Domácí scéna získala několik ocenění

Druhou listopadovou sobotu skončil 18. Festival divadel Moravy a Slezska. Hlavní cenu Těšíňanku udělila porota Slovenskému komornému divadlu Martin za inscenaci hry A. P. Čechova Višňový sad v režii Romana Poláka.

Těšínského anděla – cenu za nejlepší mužský herecký výkon – si odnesl Tomáš Hába za ztvárnění postavy Kuba v inscenaci Kubo v provedení české scény Těšínského divadla. Cenu za nejlepší ženský herecký výkon udělila porota Hannie Zientara-Mokrowiecké za

ztvárnění hlavní postavy v inscenaci Myszy Natalie Mooshaber v provedení Teatru Dramatycznego im. J. Szaniawskiego z Plocka.

Diváckou cenu obdržela domácí scéna za inscenaci Kubo. Ředitel udělil cenu pro mladého začínajícího herce Pavle Gajdošíkové za ztvárnění hlavní ženské postavy v inscenaci Maryša. Polská scéna si odnesla ocenění za mistrovské předvedení umění konverzace, Bajka pak za práci s loutkou v inscenaci pohádky O zbojníku Ondrášovi.

(DH) FOTO | KARIN DZIADKOVÁ

Advent u vánočního stromu

Středisko volného času Amos zve společně s českotěšínskými školami a zástupci organizací na akci „Sejdeme se v adventu s rozsvícením Vánočního stromu“ na náměstí do Českého Těšína (30. 11.).

Program:

14.00 - Jarmark řemeslné a lidové tvorby a „Dětský jarmáreček“
15.00 - Vystoupení žáků ZŠ a MŠ včetně DPS Ptáčata, Zpívata, Cieszynianka, Medailonek DPS Trallala
17.30 - Rozsvícení vánočního stromu se soubory Slezan a Slezanek společně s vedením města a zástupci organizací a škol, vyhlášení soutěže „BETLÉMY“
17.45 - Koncert: ZUŠ P. Kalety Český Těšín, kapela Ampli Fire
Akce se koná v rámci projektu „Kaj indži inaci – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska.“ (RED)

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Děti tvořily ozdoby pro vánoční strom

Město Český Těšín děkuje mateřské škole v Masarykových sadech za ručně vyrobené ozdoby na vánoční strom na náměstí ČSA. Již v loňském roce vedoucí MŠ Anna Jarmolíková nabídla městu 25 krásných kreativních ozdob, které učitelky vytvářely spolu s dětmi pro vánoční strom, a město to s radostí uvítalo. V letošním roce mateřská škola vytvořila

dalších 50 kusů ozdob, které obohatí náš vánoční strom na náměstí. Děkuje tímto za krásný nápad a výrobu vánočních ozdob dětem, zaměstnancům ZŠ a MŠ Kontešinec a také třem tatínkům za jejich výpomoc při výrobě.

JARMILA SMELÍKOVÁ,
REFERENT MÍSTNÍHO
HOSPODÁŘSTVÍ

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Poznajemy Polskę przez edukację i zabawę

Uczniowie klas drugich Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie wyjechali w październiku ramach projektu „Poznajemy Polskę przez edukację i zabawę” na Dolny Śląsk.

Zamieszkali w Domu Wczasów Dziecięcych „Bałtyk” w Dusznikach-Zdroju. Tam spędzili tydzień pełen ciekawych wrażeń będąc w kontakcie z żywym językiem polskim. Były Góry Stołowe z najwyższym szczytem Szczelińcem Wielkim, Kopalnia Złota w Złotym Stoku, Sztolnie Walimskie, Muzeum Papiernictwa w Dusznikach, Jamrozowa Polana, gdzie znajduje się centrum polskiego biathlonu.

Oczywiście najważniejsze z całego pobytu były lekcje, które przebiegały w godzinach popołudniowych w Zespole Szkół w Dusznikach-Zdroju oraz w Regionalnej Szkole Turystycznej w Polanicy-Zdroju. W wolnym czasie uczniowie korzystali z placu zabaw, między innymi z boiska do gry w siatkówkę czy piłkę nożną. Pogoda była wspaniała,

jedzenie wyśmienite, organizacja bez zarzutów.

Projekt Poznajemy Polskę przez edukację i zabawę jest współfinansowany czy też organizowany przez Senat RP, Fundację Oświata Polska za Granicą, Fundację Rozwoju Zaolzia, Towarzystwo Nauczycieli Polskich, Polskie centrum Pedagogiczne w Czeskim Cieszynie. Dziękujemy wszystkim fundatorom, organizatorom, opiekunom.

UCZNIOWIE I WYCHOWAWCY

FOTO | ARCHIWUM GIMNAZJUM

Díky grantu mohli hasiči vyhrát

Mladí hasiči z Českého Těšína – Mostů mohli letos poprvé díky grantové podpoře „Plaveme v tom spolu“ od společnosti SmVaK trénovat a soutěžit na opraveném starším stroji. Co je hlavní – první soutěž na domácí půdě vyhráli. Bohužel z důvodu opoždění dodávky nových dresů, pořízených rovněž díky grantu SmVaK „Plaveme v tom spolu“, premiéra nových, lepších se odložila až na podzimní závod požární všestrannosti. Věříme, že nové dresy přinesou štěstí do nadcházejících hasičských soutěží.

MARCEL DAL, SDH ČESKÝ TĚŠÍN-MOSTY, VEDOUČÍ MLÁDEŽE

A takto jsme soutěžili v nových dresích na podzimním kole hry Plamen. FOTO | ARCHIV SDH ČESKÝ TĚŠÍN-MOSTY

JAKO RŮŽE MEZI TRNY. V BAHL NASTUPUJE ŽENA, HÁJÍ BRANKU HAVÍŘOVSKÉHO TORPEDA

Veselovskou přivedl k hokeji bývalý přítel

Několik utkání v BAHL za havířovské Torpedo odchytila jediná žena v soutěži – Karolína Veselovská. Pochází z Ostravy a žije ve Staříči. Jezdí na koni a chytá i ve Slezské hokejové lize.

Hokej je vaší jedinou sportovní vášní?

Ještě dělám jezdeckví, na koni jezdím od šesti let.

Jak dlouho hraje hokej?

Teď to jsou čtyři roky. Hokej i jezdeckví řadím na stejnou úroveň.

Jak jste se k lednímu hokeji dostala?

Přes bývalého přítele. Hokej hrával rekreačně. Jednou jim scházel gólman, tak mi dal výstroj a já si to šla zkusit. Pak už jsem u hokeje zůstala.

Nelitovala jste časem svého rozhodnutí?

Ze začátku to bylo docela krušné, ale po čase jsem si už zvykla. Celou dobu jsem chytala.

Jakou máte v týmech HC Torpedo Havířov a HC Javorov pozici?

V HC Javorov bych měla být gólmanem číslo dvě. Máme i trojku. Chytám i za HC Torpedo Havířov

Karolína Veselovská stráží branku Torpeda Havířov.

FOTO | ROMAN BASELIDES

působící v BAHL. V Torpedu jsem začala, i tam jsem dvojka. Hodně toho naježdím, ale když je na benzin, tak se to dá.

Je velký rozdíl mezi přátelskými zápasy, které jste chytala doteď, a utkáními BAHL?

Ano, a veliký. Je to hlavně větší stres, mnohem větší zodpověd-

nost. Člověk se bojí, že když něco na ledě podělá, že to nakonec špatně dopadne. Je to pro mě nová zkušenost, v nějaké organizované soutěži jsem nikdy nechytala. Doposud to bylo vyložene rekreační.

Jak se cítíte v čistě mužském kolektivu?

Mně to nevadí, spoluhráči mě obléhají. Jsem v jedné kabině s klukama.

Jaký je váš oblíbený gólman?

Brankářka to není, je to brankář. Marek Čiliak.

Vás současný přítel je hokejista?

Není, protože zrovna teď přítele nemám. (BA)

HC Wolves pokřtili nové dresy

Slavnostní nádech na zimním stadionu měla třetí říjnová sobota. Před utkáním s Bohumínem se hráči Wolves rozhodli pokřtít své nové dresy.

Slavnostní akt začal nástupem hráčů společně s dětmi z oddílu HC Vlci Český Těšín. Poté již moderátor Jiří Basta uvítal na ledové ploše bývalého kapitána HC Wolves Rudolfa Tluszczyka a spolu s ním i Jiřího Trvaje, kteří se zhostili samotného křtu dresů. Oba dva pak na závěr popřáli týmu hodně štěstí v zápase i úspěchů v celé sezoně.

Po první třetině hokejový klub představil fanouškům letošní posily kádru. Jsou jimi brankáři Matěj Loubal

a Erik Gabler, obránci Petr Ščurek, Jaromír Široký a Patrik Zamecznik, útočníci Ondřej Pniok, Martin Štěpjak, Matěj Matějček a René Najsar.

Následovalo vyhodnocení soutěže o „Slogan HC Wolves“. Do soutěže se přihlásilo přes třicet sloganů, za vítězný byl zvolen slogan Jiřího Zagury – „Každý jako vlk, společně jako smečka“. Jiří Zagura byl na utkání osobně přítomen a od majitele klubu Petra Malíře převzal dres podepsaný celým týmem. (RED) FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Hokejisté Českého Těšína nastupují v nových dresech, soutěž o nejlepší slogan vyhrál Jiří Zagura.

FAKTA A VÝSLEDKY

LEDNÍ HOKEJ

Chceš se stát hokejistou? Přijď mezi nás. Hledáme malé šikovné kluky i holčičky, kteří by se rádi naučili bruslit a pronikli do tajů jednoho z nejpokulárnějších sportů v České republice. Přijďte kterýkoliv pracovní den po 17. hodině na zimní stadion, kde vám kterýkoliv z trenérů řekne podrobnější informace.

Junioři zvládli první část soutěže a dokázali postoupit do vyšší skupiny a pokusí se zabojovat o postup do extraligy. V nadstavbové skupině se utkají s Hodonínem, Brnem, Kroměříží, Valašským Meziříčím, Šumperkem, Porubou a Opavou.

Od letošní sezony se nám podařilo do klubu získat trenéra do malých klubů, který se může své práci věnovat po celý den, v budoucnu plánujeme tréninky také v dopoledních hodinách pro děti z mateřských školek. (RED)

ČESKÝ TĚŠÍN PŘEHRÁL VŠECHNY SOUPEŘE, NESTAČIL AKORÁT NA POSÍLENOU OPAVU

Basketbalisté Slavoje zažívají úspěšné období

Vítěznou šňůru českotěšínských basketbalistů zpřetrhala ambiciózní Opava, stalo se tak v pátém kole. V předchozích čtyřech Slavoj přehrál Restart Havířov, Slavii Havířov, Příbor a NH Ostravu.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – RESTART HAVÍŘOV 72:65

K prvnímu zápasu sezony 2018/2019 přijel na palubovky domácího Českého Těšína odvěký rival – družstvo Restartu Havířov. Domácím nevyšel úplně vstup do zápasu a vinou nepřesné střelby se hosté dostali do šestibodového vedení. V poslední minutě první čtvrtiny však Leszek Siwy dvěma koši srovnal stav na 18:18 po první čtvrtině. První čtvrtina určila i průběh zápasu – domácí si sice místy vytvořili až 12bodový náskok, ale hosté bojovali a v poslední čtvrtině stáhli na 5 bodů – koncovku utkání však zvládli lépe hráči Těšína a zaslouženě zvítězili 72:65. Pochvalu zaslouží všichni hráči za bojovný výkon.

Čtvrtiny: 18:18, 36:30, 54:44, 72:65.

Č. TĚŠÍN: L. Siwy 28, Hajduk 16, Kuboszek 10, Domajer 8, Kazmierczak 6, Holisz 2, M. Ježek 2, Talik, Kubień.

SLAVIA HAVÍŘOV – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 71:96

Basketbalisté Českého Těšína odehráli i svůj druhý zápas v sezóně s družstvem z Havířova – tentokrát s týmem Slavia Havířov. Oba celky v prvním kole vyhrály, a proto se čekal velký boj o vítězství. Těšín přijel bez své opory Hajduka, ale od začátku zápasu nenechal nikoho na pochybách, že jde za vítězstvím. Hostům se dařila střelba z tříbodové vzdálenosti, protože dali za zápas celkem 17 trojek (!), což bylo pro výsledek zápasu, který se hrál na menším hřišti, rozhodující. Slavoj střelecky táhli bratři Siwí – autoři 44 bodů.

Čtvrtiny: 16:27, 34:44, 53:76, 71:96.

Č. TĚŠÍN: G. Siwy 23, L. Siwy 19, Kubień 11, Kuboszek 11, Holisz 10,

Basketbalisté Českého Těšína jsou v průběžné tabulce na druhém místě.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Kazmierczak 10, Domajer 6, M. Ježek 4, Talik 2, Fukala.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – BK PŘÍBOR 80:74

Basketbalisté Slavoje v dalším soutěžním utkání přivítali na domácí palubovce mužstvo z Příboru a připsali si třetí vítězství této sezony, aniž by poznali hořkost porážky. Tato výhra se ale nerodila snadno a oba týmy se v prvním poločase přetahovaly o průběžné vedení, ale ani jednomu se nepodařilo odskočit na výraznější rozdíl. Blíže k tomu byli v závěru tohoto dějství domácí hráči, kdy minutu před koncem vedli o 11 bodů, ale hosté dvěma trojkami zredukovali poločasový stav na pět bodů v jejich neprospěch.

Ve zbytku zápasu si už nikdo z jeho aktérů nevypracoval nějaký rozhodující náskok, tak bylo utkání až do konce otevřené s vítěznou českotěšínskou tečkou.

Čtvrtiny: 24:22, 46:41, 60:54, 80:74.

Č. TĚŠÍN: G. Siwy 23, Kazmierczak 22, M. Ježek 10, Holisz 9, R. Domajer 7, Kubień 6, Talik 3, M. Domajer.

NH OSTRAVA – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 62:81

Ve značně okleštěné sestavě odjeli basketbalisté Českého Těšína k dalšímu zápasu na palubovku haly Tatra, kde se hraje i extraliga. Opratř zápasu však držel ve svých rukou Leszek Siwy, který čtyřmi trojkami (celkem jich v zápase zaznamenal osm) v úvodní čtvrtině skoro sám dotáhl Slavoj ke stavu 4:18. V dalším průběhu zápasu si už Slavoj vedení okolo 20 bodů udržoval a nakonec v pohodě dokráčel k vítězství. Basketbalisté Slavoje měli v utkání i o motivaci navíc – věnovali své vítězné utkání čerstvě narozeným dětem dvou hráčů, a to Tymonowi Kazmierczakowi a Alicji Siwé.

Čtvrtiny: 14:27, 32:48, 43:66, 62:81.

Č. TĚŠÍN: L. Siwy 27, Domajer 18, Kubień 14, Kazmierczak 11, Holisz 7, Fukala 4, Durovič, Kuboszek.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – BK OPAVA 2010 „B“ 59:87

K dalšímu zápasu basketbalové severomoravské ligy mužů přijela do Českého Těšína rezerva loňského vítěze – Opava 2010. Hosté posílení o čtyři hráče z vyšších soutěží byli od začátku rychlejší a přesnější v zakončení. Slavoji v prvním poločase úplně odešla střelba – dal pouze 24 bodů, což je za poslední tři roky historické minimum. V poločase domácí prohrávali o 22 bodů, ale po bouřce v kabině na začátku třetí čtvrtiny vtrhli na hřiště jako uragán a dali v prvních minutách tohoto období 10 bodů za sebou. Bohužel rychlejší hosté jim pak nedávali prostor pro střelbu a domácí se až do konce utkání dále střelecky trápili. Slavoji bohužel nestačilo hrát pouze jednu třetinu – hosté si za svůj výkon vítězství zasloužili.

Čtvrtiny: 10:22, 24:46, 46:59, 59:87.

Č. TĚŠÍN: L. Siwy 23, Kazmierczak 8, Domajer 7, G. Siwy 6, Hajduk 6, M. Ježek 3, Holisz 3, Talik 2. (RED)

Malé basketbalistky vykročily vítězně

Premiérové zápasy nové sezony odehrály mladé basketbalistky Českého Těšína ve druhé půlce září v Ostravě.

Děvčata podala velmi bojovný a obětavý výkon, který byl odměněn dvěma fantastickými

vítězstvími. Velké poděkování patří také rodičům a věrným fanouškům. Rivalem českotěšínských basketbalistek byl celek SBŠ Ostrava. V úvodním zápase svěrenkyň trenéra Davida Hecla zaznamenaly hladké dvacetibodové vítězství, ve druhém duelu zvítězily o devět

bodů. Za Slavoj nastoupily Helena Gašova, Laura Heclová, Tereza Huppertová, Eliška Chlebusová, Vendula Mařovčíková, Julie Moldrzykova, Barbora Niemecová, Michaela Sikorová, Andrea Swieniczová, Vendula Wronková, Aneta Wronková. V prvním duelu se stře-

lecky prosadily Julie Moldrzykova 29, Tereza Huppertová 6, Aneta Wronková 6 a Vendula Wronková 4. Ve druhém klání body zaznamenaly Aneta Wronková 17, Julie Moldrzykova 16, Tereza Huppertová 6, Vendula Wronková 4 a Barbora Niemecová 2. (RED)

DO SESTAVY ČESKÉHO TĚŠÍNA SE PROPRACOVAL ODCHOVANEC MIKULÁŠ KRUCINA

Nečekal jsem, že budeme tam, kde jsme

Nejmladším článkem česko-těšínské sestavy je záložník Mikuláš Krucina. Subtilní devatenáctiletý fotbalista sbíral zkušenosti v sousedním Třinci.

Je to pro vás velké překvapení, že vám trenér Luhový dal příležitost?

Doufal jsem, že šance v áčku jednou přijde.

Jste odchovancem Těšína, působíte i v Třinci.

Hrál jsem tam jako dorostenec, v posledním roce dorostu jsem se vrátil do Těšína. Na jaře bych se musel posunout do vyšší kategorie, kde bude spousta hráčů. Bylo by to náročné, proto jsem se vrátil do Těšína, kde to mám blíže. Dal jsem přednost studiu, proto jsem se vrátil.

Studujete v Českém Těšíně?

Ano, jsem na gymnáziu, v maturnitním ročníku. Přestože je mi de-

Mladý záložník Českého Těšína Mikuláš Krucina (vpravo). FOTO | ROMAN BASELIDES

vatenáct, fotbalový dorostenec už nejsem.

Co říkáte na podzimní účinkování vašeho týmu v krajské soutěži?

Na jaře jsme se zachraňovali, proto jsem nečekal, že v tabulce budeme

tam, kde teď jsme, a že budeme mít tolik bodů.

Jaké je hrát a trénovat pod koučem, který se řadí mezi významné postavy československé kopané?

Je to velká změna oproti bývalému trenérovi. Kouč nás správně vyhecoval, dokázali jsme se zachránit. Kouč Luhový s námi trénuje, vždy nám řekne, co a jak máme dělat.

Jaké jsou vaše další fotbalové plány?

Chystám se na vysokou školu, zatím nevím, která to bude, protože bych rád sklouobil studium s fotbalem a nerad bych dojížděl někde daleko. V Českém Těšíně bych rád fotbalově pokračoval, ale na prvním místě bude samozřejmě studium.

Do mužstva se po několikaleté pauze vrátil útočník Petr Martinek, který je o dvacet let starší než vy. Jak to vnímáte?

Během zápasu, když jsme oba na hřišti, tak nijak. Ale je pravda, že jinak je to zvláštní. Bavíme se normálně, jako spoluhráči. (BA)

Dohráno. Fotbalisté Těšína skončili osmí

Na osmém místě krajské soutěže přezimují s 24 body fotbalisté Českého Těšína. Podzim rozehráli báječně, v závěru podzimu se absencemi zmítaný tým propadl do středu tabulky.

„Loni jsme se zachránili až v závěru, letos jsme proto neměli přehnané ambice. Začátek ročníku nám vyšel, pak nás ale začala trápit zranění a nějaké absence,“ poukázal na průměrné výsledky ve druhé části podzimu 32letý defenzivní fotbalista Michal Sostřonek.

Je odchovancem Horního Žukova, v Třinci okusil druhou ligu, poté hrál divizi v Českém Těšíně a posléze byl pilířem obrany třetiligového Uničova. „Jedním z hlavních důvodů nezdarů bylo to, že nás bylo málo. Sestava se musela lepit a nějak nám to přestalo šlapat. Obrana funguje dobře, dostáváme málo gólů, ale směrem dopředu to vážně. Máme slabší ofenzivu a dáváme méně branek, což výsledky ovlivňuje,“ pokrčil rameny Sostřonek.

Výsledky fotbalistů Českého Těšína

SK POLANKA – FK ČESKÝ TĚŠÍN 3:1 (1:0)

Branky: 38. Kaluža, 55. Miko, 70. Uher – 84. Vlachovič. **Poločas:** 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Kotas (51. Malyjurek), Matuszek, Rac, Šiška –

Michalisko (66. J. Zogata), Kantor, Sostřonek (56. Krucina), S. Zogata – Vlachovič (65. Malyjurek), Kiška. **Trenér:** Luhový.

FK ČESKÝ TĚŠÍN – TJ HÁJ VE SLEZSKU 1:0

Branka: 59. z pen. Vlachovič. **ČK:** 92. S. Zogata, 93. Rac. **Poločas:** 0:0.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Kotas, Sostřonek, Rac, Šiška – J. Zogata, S. Zogata, Matuszek, Michalisko – Vlachovič, Krucina. **Trenér:** Luhový.

MORAVAN OLDŘIŠOV – FK ČESKÝ TĚŠÍN 1:0

Branka: 43. Dřízgevič. **Poločas:** 1:0.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Martinek, Sostřonek, Matuszek, Šiška – Michalisko, J. Zogata, Krucina, Malyjurek (75. Kotas) – Vlachovič, Folwarczny. **Trenér:** Luhový.

FK ČESKÝ TĚŠÍN – TJ DOLNÍ DATYNĚ 1:1

Branky: 21. Kantor – 83. Čopák. **Poločas:** 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Matuszek, Sostřonek, Šiška – Michalisko (46. Folwarczny), Kantor, S. Zogata, Martinek (63. Byrtus) – Vlachovič, Kiška. **Trenér:** Luhový.

FK KRNOV – FK ČESKÝ TĚŠÍN 1:0 (0:0)

Branka: 78. Ostrák. **Poločas:** 0:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek (83. Škuta), Sostřonek, Matuszek, Malyjurek – S. Zogata, Martinek (62. Krucina), P. Šiška, J. Zogata (72. Michalisko) – Folwarczny, Vlachovič. **Trenér:** Luhový.

FK ČESKÝ TĚŠÍN – BESKYD FRENŠTÁT 1:0

Branka: 78. Šiška. **Poločas:** 0:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek (23. Kotas), S. Zogata, Malyjurek – Folwarczny, Šiška, Michalisko, J. Zogata (66. Martinek) – Vlachovič, Krucina. **Trenér:** Luhový.

TJ BŘIDLIČNÁ – FK ČESKÝ TĚŠÍN 2:1

Branky: 44. Sklenařík, 88. Cudrák – 27. Bolek. **Poločas:** 1:1.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Matuszek, S. Zogata, Malyjurek – J. Zogata (62.

Kotas), Šiška, Michalisko, Krucina – Martinek, Vlachovič. **Trenér:** Luhový.

FK ČESKÝ TĚŠÍN – SK BRUŠPERK 0:0

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek (86. J. Zogata), Matuszek, Malyjurek – Michalisko, Šiška, S. Zogata, Krucina (59. Folwarczny) – Vlachovič, Martinek (65. Konečný). **Trenér:** Luhový.

UNIE HLUBINA – FK ČESKÝ TĚŠÍN 1:0

Branka: 51. Schmutz. **Poločas:** 0:0. **Č. TĚŠÍN:** Pecha – Malyjurek (85. Kotas), Matuszek, Rac, Šiška – Bolek, Sostřonek, S. Zogata, Michalisko (70. Martinek) – Vlachovič (55. Krucina), Folwarczny (J. Zogata). **Trenér:** Luhový. (BA)

Záložník Českého Těšína Michal Sostřonek.

FOTO | ROMAN BASELIDES

ČESKOTĚŠÍNSTÍ JUDISTÉ MAJÍ ZA SEBOU 37 TURNAJŮ. PŘIVEZLI BEZMÁLA 200 MEDAILÍ

Kuric a Kolondrová získali cenné kovy

Velkých úspěchů dosáhli judisté Českého Těšína – Jan Kuric a Jana Kolondrová se stali medailisty Přeboru ČR mladšího a staršího žactva pro rok 2018, Eva Kuricová je medailistkou krajského přeboru.

Ve druhé půlce října se v Ostravě konal Přebor České republiky mladšího a staršího žactva v judu. Závodů se zúčastnilo přes 600 nejlepších závodníků z více jak 100 oddílů z ČR. Mezi elitu postoupili také dva ze tří českotěšínských mladších žáků, kteří se zúčastnili síta kvalifikačních turnajů (Jan Kuric a Matěj Lederer) a také dvě starší žákyně (Tereza Franková a Jana Kolondrová).

Jako první nastoupil na tatami Matěj Lederer (35 závodníků v kategorii). I když více jak polovinu zápasu odolával tlaku soupeře, nakonec mu podlehl. Horší zpráva však přišla později, a to když jeho přemožitel prohrál svůj další zápas, a tím Ledererovi uzavřel cestu do oprav.

Jako druhý nastoupil na tatami Jan Kuric. Také on prohrál svůj první zápas, ale poté se vzchopil a zbývající utkání vyhrál přesvědčivě před časovým limitem. V celkovém součtu tak obsadil vynikající druhé místo.

V druhý den šampionátu na tatami jako první nastoupila Tereza Franková, která měla v prvním kole volný los. Ve druhém kole však podlehl své soupeřce a do dalších bojů už nezasáhla. Celkově jí patří 13.

Judista Jan Kuric (vpravo) vyváděl na Přeboru republiky stříbrnou medaili.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Eva Kuricová (vpravo) byla druhá na Krajském přeboru.

FOTO | ROMAN BASELIDES

místo. Jako druhá nastoupila na tatami Jana Kolondrová. Předvedené zápasy tentokrát zdaleka nepatřily mezi nejlepší, a to celkově stačilo „pouze“ na 3. místo!

Získali téměř sto prvních míst

Koncem září se v Opavě konal Krajský přebor benjamínků pro rok 2018 (jedná se o nejvyšší soutěž této věkové kategorie). Českotěšínské vyslali do boje jedinou závodnici, a sice Evu Kuricovou. Do turnaje vstoupila bravurně a postupně porážela všechny své soupeřky. Ve finále se musela sklonit před svou rivalkou, která byla tentokrát úspěšnější. Kuricové připadlo krásné druhé místo.

Od začátku letošního roku už závodníci oddílu Judo Český Těšín

absolvovali celkem 37 turnajů v ČR, Polsku a na Slovensku. Celkem přivezli 195 medailí – 91 zlatých, 62 stříbrných a 42 bronzových. V prvním pololetí letošního roku to bylo 132 cenných kovů z 26 turnajů (59 zlatých, 42 stříbrných a 31 bronzových), ve druhém pololetí letošního roku z 11 turnajů prozatím přivezli 63 medailí (32 zlatých, 20 stříbrných a 11 bronzových).

Oddíl juda hledá nové členy

Ani o letních prázdninách judisté Českého Těšína nezaháleli. Někteří se zúčastnili velkého překážkového běhu Majday 2018, další třeba výšlapů na hory – např. Javorový, Kamenitý, Prašivá. Nechyběla ani návštěva Dinoparku a Archeopar-

ku a zpestřeny rovněž ukázky juda v Řece a Český Těšíně, tréninky s mezinárodní účastí a podobně.

Oddíl se podařilo získat sportovní grant města Český Těšín – tímto děkuje radnici. Všechny aktivity i výsledky turnajů najdete na facebookových stránkách: Judo Český Těšín a informace o nejbližších akcích na www stránkách: www.judo-ceskytesin.cz.

Všem, kterým se judo líbí, oddíl nabízí možnost stát se jeho členem a sdílet společné zážitky. Judisty najdete v areálu VOP GROUP s.r.o. v Českém Těšíně na Lípové ulici čp. 1128, a to každé odpoledne (Po-Pá) od 17.00 do 20.00 hodin. Nábor probíhá každé úterý a čtvrtek od 17.00 hodin. (RED)

FAKTA A VÝSLEDKY

HOKEJ

Výsledky hokejistů Českého Těšína v Krajské hokejové lize: Český Těšín – Horní Benešov 6:3, Studénka – Český Těšín 6:4, Karviná – Český Těšín 2:5, Krnov – Český Těšín 4:1, Český Těšín – Nový Jičín „B“ 8:2, Rožnov – Český Těšín 6:7, Český Těšín – Bohumín 7:3, Frýdek-Místek „B“ – Český Těšín 3:4, Horní Benešov – Český Těšín 5:3, Český Těšín – Studénka 3:2.

FOTBAL

Výsledky fotbalistek Českého Těšína v Moravskoslezské divizi žen: Slovan Ostrava – Český Těšín 5:0, Lubina – Český Těšín 0:1, Český Těšín – Štrambersk 1:1, Veřovice – Český Těšín 5:1, Český Těšín – Orlová 3:0, Jakartovice – Český Těšín 0:6, Český Těšín – Loděnice 2:4. Pořadí po podzimní části soutěže: 1. Loděnice 21, 2. Ostrava 16, 3. Štrambersk 14, 4. ČESKÝ TĚŠÍN 10, 5. Veřovice 9, 6. Lubina 9, 7. Orlová 3, 8. Jakartovice 0.

(BA)

Trenérem hokejistů Českého Těšína je Jaroslav Bariš.

FOTO ROMAN BASELIDES

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamae roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

PROGRAM ADVENTU A VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ v českotěšínských kostelích:

Římskokatolická farnost Český Těšín

- 24. 12.** – Vigilie Narození Páně: Český Těšín 16.00 (CZ), 22.00 (CZ), 24.00 (PL), Svibice 22.00 (CZ-PL), Koňákov 22.00 (CZ-PL), Horní Žukov 22.00 (CZ-PL)
- 25. 12.** – Slavnost Narození Páně: Český Těšín 9.00 a 17.30 (CZ), 7.30 a 10.30 (PL), 16.00 Jesličková pobožnost, Mosty 9.00 (CZ), Zpupná Lhota 9.00 (CZ), Koňákov 10.30 (PL)
- 26. 12.** – svátek sv. Štěpána: Český Těšín 7.30 a 9.00 (CZ), 10.30 a 17.30 (PL), Svibice 7.30 (CZ), Horní Žukov 7.30 (PL), Mosty 9.00 (CZ), Zpupná Lhota 9.00 (PL), Koňákov 10.30 (CZ)
- 30. 12.** – svátek Svaté rodiny Ježíše, Marie a Josefa: Český Těšín 9.00 a 17.30 (CZ), 7.30 a 10.30 (PL), Svibice 7.30 (PL), Horní Žukov 7.30 (CZ), Mosty 9.00 (PL), Zpupná Lhota 9.00 (CZ), Koňákov 10.30 (PL)
- 31. 12.** – sv. Silvestra – poděkování za uplynulý rok: Český Těšín 17.00 poděkování s Te Deum a požehnáním (CZ), 17.30 mše sv. (PL), Koňákov 16.00 (PL)
- 1. 1.** – Nový rok – Slavnost Matky Boží, Panny Marie: Český Těšín 7.30 a 9.00 (CZ), 10.30 a 17.30 (PL), Svibice 7.30 (CZ), Horní Žukov 7.30 (PL), Mosty 9.00 (CZ), Zpupná Lhota 9.00 (PL), Koňákov 10.30 (CZ)
- 6. 1.** – slavnost Zjevení Páně (Tři králů): Český Těšín 7.30 a 9.00 (CZ), 10.30 a 17.30 (PL), Svibice 7.30 (PL), Horní Žukov 7.30 (CZ), Mosty 9.00 (CZ), Zpupná Lhota 9.00 (PL), Koňákov 10.30 (CZ)

Slezská církev evangelická augsburského vyznání, kostel Na Nivách

- 2. 12., 16.00** – Adventní koncert / Koncert Adwentowy: Chór Gospel „Z Miłości” (Katowice/PL)
- 16. 12., 15.00** – Sborové vánoční setkání / Zborowe spotkanie świąteczne
- 24. 12., 22.00** – Štědrovečerní bohoslužba – (CZ)
- 25. 12., 5.00** – Boží hod vánoční – Jutrznia (PL)
9.00 – Hlavní bohoslužba / Głównie nabożeństwo – (PL/CZ)
- 26. 12., 9.00** – Svátek Štěpána – (CZ)
- 16. 12., 16.00** – Celocírkevní štěpánské setkání
- 31. 12., 17.00** – Konec roku – Večer chval (PL/CZ)
- 1. 1., 9.00** – Nový rok, novoroční bohoslužba (PL)

Křesťanské centrum

- 2. 12., 9.00** – 1. adventní neděle - Bohoslužba v režii mládeže
- 9. 12.** – 2. adventní neděle, 9.00 – Adventní bohoslužba, 17.00 – Adventní koncert – Andrzej Molin a hosté
- 16. 12., 9.00** – 3. adventní neděle – Vánoční dětské vystoupení
- 23. 12., 9.00** – 4. adventní neděle – Adventní bohoslužba
- 24. 12., 22.00** – Štědrovečerní bohoslužba
- 30. 12., 9.00** – Nedělní bohoslužba
- 31. 12., 17.00** Silvestrovské shromáždění chvály a svědectví o tom, co Bůh pro mě udělal v roce 2018

Evangelický sbor a. v. Českobratrské církve evangelické, nám. Dr. M. Luthera 1

- 16. 12., 9.00** – 3. neděle adventní – bohoslužby s Vánočním programem dětí
- 23. 12., 9.00** – 4. neděle adventní – Hlavní bohoslužby – české
- 24. 12., 21.00** – Štědrovečerní společné zpívání koledí
- 25. 12., 1. svátek vánoční – Narození Páně:**
5.00 - Jitřní bohoslužby – (CZ)
7.30 - Hlavní bohoslužby – (PL)
9.00 - Hlavní bohoslužby – (CZ)
- 26. 12., 9.00** – 2. svátek vánoční, Štěpána mučedníka – bohoslužby vedeny mladou generací
- 30. 12., 9.00** – 1. neděle po Vánocích – Hlavní bohoslužby – (CZ)
- 31. 12., 16.00** – Poslední den roku – bohoslužby – (CZ)
- 1. 1., 9.00** – Nový rok, novoroční bohoslužby – (CZ)

Farní sbor Luterské evangelické církve a. v., ul. Hřbitovní 115

- 24. 12., 22.00** – Vigilie Slavnost Narození Páně (PL)
- 25. 12., 9.00** – Den Narození Páně (PL)
- 26. 12., 9.00** – sv. Štěpána (PL)
- 30. 12.,** – neděle po Narození Páně (CZ)
- 31. 12., 17.00** – Starý rok (PL)

VYLEZTE ZE SKLEPŮ A GARÁŽÍ

Chcete ukázat svůj hudební talent a zviditelnit se?
Pak nemůžete chybět na setkání amatérských hudebních skupin a literátů.

Zúčastnění získá možnost nahrávky své produkce v profesionálním nahrávacím studiu.

Kdy? 23. listopadu 2018
Kde? Bledý Úsvit, Střelníční 13
Český Těšín

Zájemci hlašte se na email:
zdenka.burda@ddmtesin.cz
do 16. listopadu 2018

Soutěž budou hodnotit odborníci z hudební branže.

UKAŽTE, CO UMÍTE!

Projekt je financován z dotace

Moravskoslezský kraj

Pořadatelem akce jsou

Český Těšín

Informační centrum pro mládež Český Těšín

Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace

srdečně zve širokou veřejnost na 14. ročník tradiční mezinárodní

Předvánoční výstavy

prací zájmových dílen zařízení sociálních služeb

Vernisáž výstavy se uskuteční
ve čtvrtek 29. 11. 2018 v 10.00 hodin
v Centru sociálních služeb Český Těšín, ul. Sokolovská č. 1997
(budova domova pro seniory).

Možnost zhlédnutí výstavy:

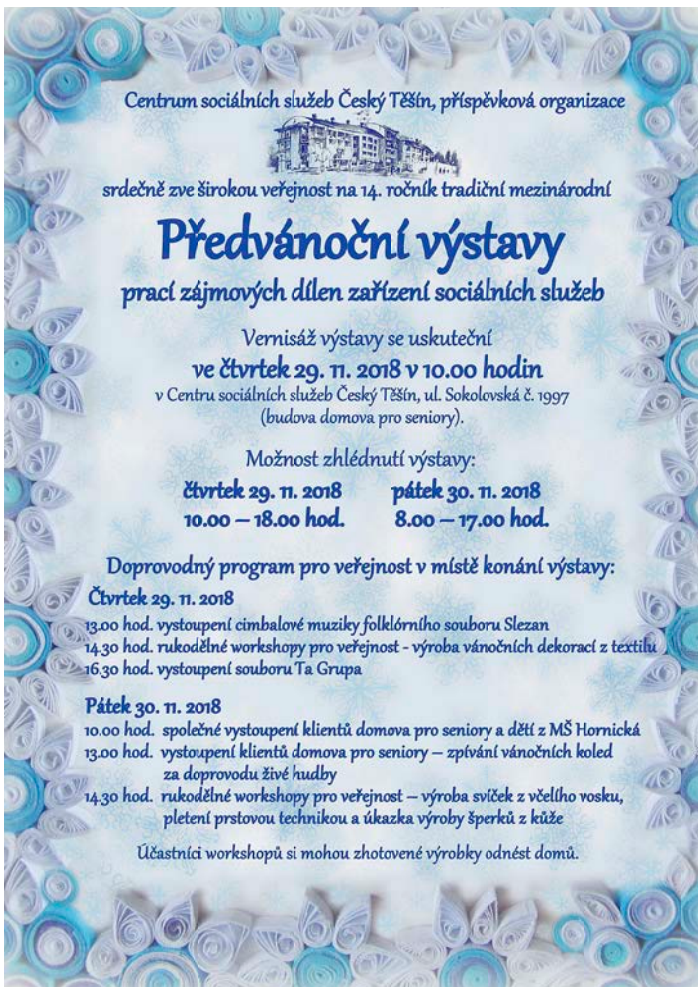
čtvrtek 29. 11. 2018	pátek 30. 11. 2018
10.00 – 18.00 hod.	8.00 – 17.00 hod.

Doprovodný program pro veřejnost v místě konání výstavy:

Čtvrtek 29. 11. 2018
13.00 hod. vystoupení cimbálové muziky folklórního souboru Slezan
14.30 hod. rukodělné workshopy pro veřejnost – výroba vánočních dekorací z textilu
16.30 hod. vystoupení souboru Ta Grupa

Pátek 30. 11. 2018
10.00 hod. společné vystoupení klientů domova pro seniory a dětí z MŠ Hornická
13.00 hod. vystoupení klientů domova pro seniory – zpívání vánočních koledí za doprovodu živé hudby
14.30 hod. rukodělné workshopy pro veřejnost – výroba svíček z včelího vosku, pletení prstovou technikou a ukázka výroby šperků z kůže

Účastníci workshopů si mohou zhotovené výrobky odnést domů.

Středisko volného času Amos

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, HRABINSKÁ 33, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

Poklady z těšínské truhly 2018, Český Těšín-Cieszyn (21.-23. 9.)

Milovníci tradic a lidového umění se po roce opět sešli v obou městech. Organizátoři Zamek Cieszyn a Dům dětí a mládeže v Českém Těšíně společně připravili řadu kulturních a vzdělávacích akcí společně se svými dlouholetými partnery (městská knihovna, Člověk na hranici, KaSS „Střelnice“, COK Dom Narodowy).

Zahájení a symbolické otevření akce proběhlo letos na Zámku v Cieszynie. Slavnostnímu otevření truhly předcházely dvě společné vernisáže v Oranžerii Zámku. Expozici „Klubko vlny“ připravily pracovnice Centra lidové kultury ÚLUV z Bratislavy a jejím tématem byly ovce a zpracování vlny. Výstava pak volně přecházela do vernisáže fotografií Marka Džupina „Návraty“ o nedávném životě na Hřčavě. Akci doplnilo hudební vystoupení členů souboru Slezan.

Sobotu čestí organizátoři pojali jako cyklus poznávacích zájezdů, tentokrát do obce Pszczyna a jejího okolí. Velká pozornost byla věnována XIII. ročníku Těšínského jarmarku, který se tradičně pořádá v neděli. Stará řemesla, lidová tvorba, regionální kuchyně a bohatý kulturní program přilákal opět širokou veřejnost. Rovněž jsme zavzpomínali na osobnosti Kingu Iwanek-Riess, Antonína Szpyrce, Kazka Urbasia a Józefa Chmiela a odhalili jsme pamětní desku připomínající osobnost mistra těšíns-

ského filigránu Kazika Wawrzyka (1955-2017). Nechyběly koncerty lidových muzik a sólistů v pásmu Zagrej mi muzyčko. V odpoledních hodinách se uskutečnil společný koncert Slezanku a Slezanu „Mali tak a vělci tak, spolu pójmy tańcovač“. Hlavní nedělní program byl doplněn workshopy rukodělné tvorby a lidové tvořivosti pro děti i rodiče.

V letošním ročníku nechyběla tradiční Soutěž o těšínský jablečný štrúdl s ukázkou pečení a výroby

laskominy dle receptury rodiny Riess. Oproti loňskému roku počet účastníků stoupl, nechyběla závěrečná společná ochutnávka.

Odpoledne na nádvoří Zámku Cieszyn se neobešlo bez tradičního Společného zpívání závěrečné mše svaté s kapelou Torka.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ, SVČ AMOS

FOTO | MAREK DŽUPIN

Projekty „Poklady z těšínské truhly“ a taneční soutěž „O cenu města Českého Těšína“ finančně podpořili Moravskoslezský kraj a město Český Těšín.

Taneční ligy Moravskoslezské divize ČSTS se zúčastnilo téměř 300 párů

V sobotu 3. listopadu proběhla taneční soutěž „O cenu města Českého Těšína“ ve sportovní hale Pink aréna. Klání se letos zúčastnilo 259 párů a 34 účastnic individuálních soutěží. Přivítali jsme rovněž i zahraniční páry z Polska a Slovenska.

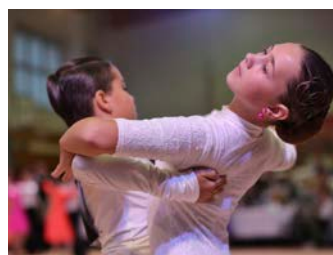
Během jednoho dne proběhlo celkem 33 soutěží, z toho 30 postupových tříd E, D, C, B a kategorií dětí, junioři a dospělí ve standardních a latinskoamerických tancích. Tanec pro všechny – hobby soutěže – byly věnovány dívkám, které byly zastoupeny ve třech věkových kategoriích.

Vítězi soutěže „O cenu města Českého Těšína“ (Dospělí B – LAT) se stal pár Jakub Majtyka – Zuzana

Galuszková z TK Marendi. Jménem organizátorů děkujeme všem za účast, partnerům pak za pomoc při přípravě a realizaci těchto soutěží. Zvláštní poděkování patří hlavnímu pořadateli taneční soutěže s kolektivem pracovníků SVČ Amos.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ, SVČ AMOS

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

Vážení rodiče, milé děti a přátelé,

rok se s rokem sešel a opět budeme bilancovat a vzpomínat na konci letošního roku.

Současná doba nastolila ve vývoji naší organizace mnoho změn i podob. Před rokem započalo stěhování do prostor Albrechtovy střední školy na Frýdecké ulici a následně došlo i k přejmenování naší organizace. Od října tohoto roku neseme název Středisko volného času Amos, Český Těšín, příspěvková organizace.

S novým místem působení jsme se museli „sžít“. Pro nás to znamenalo a znamená množství práce a iniciativy, abychom mohli pro naše klienty vytvořit přívětivé prostředí, a s tím i realizovat spousty pěkných aktivit pro děti i dospělé návštěvníky.

Chtěla bych touto cestou poděkovat našemu zřizovateli a vedení města Český Těšín i zástupcům Moravskoslezského kraje za pomoc při realizaci společných plánů pro naše děti, mládež i veřejnost. Dále děkuji všem pracovníkům SVČ Amos za velké pracovní nasazení při přípravě nového školního roku 2018/2019 a všem našim věrným návštěvníkům, kteří jsou trpěliví k naší práci i přípravě aktivit v nových prostorách.

V příštím roce oslaví SVČ Amos 70 let činnosti v našem městě. Je to dlouhá doba pro instituci, která prošla vývojovými změnami. Nemůžeme opomenout rovněž poděkovat za spolupráci organizací města a všem současným i bývalým externím pracovníkům, kteří jsou nedílnou součástí práce s dětmi. Jejich podpory a důvěry si velmi vážím. Starají se především o děti, předávají jim své cenné zkušenosti a zasluhují se o jejich rozvoj.

Přeji vám všem krásné a klidné vánoční svátky. Rok 2019 ať máte naplněný pohodou, zdravím, radostí ze života a pracovními úspěchy.

EVA JURICOVÁ, ŘEDITELKA SVČ AMOS

Dny otevřených dveří

Již druhé Dny otevřených dveří si pro zájemce o studium připravila AGEL Střední zdravotnická škola. Termíny jsou hned dva, a to 13. 12. 2018 a 10. 1. 2019, vždy od 14 do 17 hodin.

Pro žáky bude připraven interaktivní program, který jim přiblíží studijní obory i samotné zdravotnické poslání. Pro doprovod a další zájemce bude připraven Den zdraví ve spolupráci s Nemocnicí Český

Těšín a Nemocnici Podlesí. Zájemci se mohou těšit na měření hladiny cukru v krvi, krevního tlaku, odběr cholesterolu, zjišťování krevních skupin, výživové poradenství s nutriční terapeutkou či vyšetření ortopedických vad nohou pomocí podoskopu. Všechna vyšetření budou zdarma. Akce bude probíhat v prostorách školy na ulici Slovenská 1 v Českém Těšíně. (DH)

BRUSLENÍ PRO VEŘEJNOST 2018/2019

Středa	10.00-11.30 hod.
	15.30-17.00 hod.
Pátek	15.30-17.00 hod.
Sobota	14.00-15.30 hod.
Neděle	8.30-10.00 hod.
	14.00-15.30 hod.

Výše vstupného a ceny služeb:

Veřejnost	30 Kč
Senioři nad 60 let	zdarma
Děti do 6 let	zdarma

Ve dnech

24. 12. 2018

a 31. 12. 2018

zdarma

Skříňka – zapůjčení	10 Kč/skříňka
Broušení bruslí	90 Kč

Mikuláš na ledě

sobota 8. 12. 2018 14.00-15.30 hod.

Veřejné bruslení o Vánocích

24. 12.	10.00-11.30 a 14.00-15.30
25. 12.	10.00-11.30 a 15.30-17.00
26. 12.	10.00-11.30 a 15.30-17.00
27. 12.	10.00-11.30 a 15.30-17.00
28. 12.	12:00 - 13:45
29. 12.	11:30 - 13:00
30. 12.	17:15 - 19:45
31. 12.	10.00-11.30 a 15.30-17.00
1. 1.	10.00-11.30 a 15.30-17.00

Více informací, plánované akce a změny v termínech veřejného bruslení naleznete na našem webu www.suzct.cz.

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

Prosinec 2018

Úterý 4. 12. v 10 hod.

CO ČTETE? ANEB COOLTURNÍ HODINA

Autorské čtení s Lucií Faulerovou, nositelkou Ceny Magnesia Litera – Litera za publicistiku. Akce v rámci projektu Spisovatelé do knihoven. Určeno pro žáky českořešinských středních škol. Vstupné zdarma

Pátek 7. 12. v 17 hod.

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ

Pořádá Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne ve spolupráci s Městskou knihovnou. Výstava potrvá do 31. 1. 2019. Vstup zdarma

Pondělí 10. 12. v 17 hod.

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB – PL

Pořádá Městská knihovna. Vstup zdarma

Úterý 11. 12. v 15:30

ADVENT S MANŽELI POLÁŠKOVÝMI

Tradiční vánoční posezení s pracovníky Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku. Pořádá Městská knihovna ve spolupráci s Klubem přátel výtvarného umění. Vstup zdarma

Pátek 14. 12. v 17 hod.

VÁNOČNÍ KONCERT „DĚTI DĚTEM“

Vánoční koncert, během kterého uslyšíte ty nejznámější sváteční skladby v podání dětí. Pořádá Katarzyna Muszyńska ve spolupráci s Městskou knihovnou. Vstup zdarma

Středa 19. 12. v 9 hod.

COOLTURNÍ HODINA – ČTĚME NĚMECKOU LITERATURU

Určeno pro žáky českořešinských středních škol. Pořádají Obchodní akademie, Goethe Institut a Městská knihovna.

Leden 2019

Pátek 4. 1. v 17 hod.

„OD PASTUSZKÓW DO TRZÓCH KRÓLI“

Během večera se seznámíte s těšinskými koledními tradicemi. Vyprávět bude Daniel Kałużebiec a Karol Suszka, zazní také koledy.

Pondělí 14. 1. v 17 hod.

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB – PL

Pořádá Městská knihovna. Vstup zdarma

Čtvrtek 17. 1. v 16 hod.

OCEŇOVÁNÍ ČESKOTĚŠÍNSKÝCH DOBROVOLNÍKŮ MEZINÁRODNÍ HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ADRA

Pátek 18. 1. v 9 hod.

DOBŘE RÁNO S POLICIÍ

Akce je určená seniorům a je zaměřena na celkovou bezpečnost ve městě. Zastupitelé Městské policie budou odpovídat na otázky občanů. Pořádá Městská policie a Městská knihovna. Vstup zdarma

Úterý 22. 1. v 16 hod.

UMĚNÍ A ARCHITEKTURA KLÁŠTERŮ, MINORITŮ A KLARISEK V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Přednáška PhDr. Daniely Rywikové, Ph.D., vedoucí katedry FF OU. Pořádá Městská knihovna ve spolupráci s Klubem přátel výtvarného umění. Vstupné 40 Kč, pro členy KPVU 20 Kč

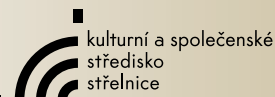
Čtvrtek 24. 1. v 17 hod.

PŘEDNÁŠKA KLUBU MUZEA TĚŠÍNSKA

Vstup zdarma

Rezervujte si, prosím, místa. Změna programu vyhrazena.

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

45. TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

Těšínský jazzový festival je regionálním festivalem dvou příhraničních měst Český Těšín a Cieszyn a zároveň jednou z nejvýznamnějších a ojedinělých hudebních událostí příhraniční oblasti Těšínského Slezska, který svému mezinárodnímu publiku každoročně přináší tradiční i nové jazzové vlny.

PROGRAM:

- 19.11. * 17:00, PETR LITWORA KVINTET & DANIELA DINA SEDLÁČKOVÁ, čítárna a literární kavárna Avion, Český Těšín
 20.11. * 18:00, DOIS, klub Dziupla, Český Těšín
 21.11. * 18:00, FERNANDO SAUNDERS, Jazzklub na Střelnici, Český Těšín
 22.11. * 18:00, TOMÁŠ HOBZEK QUARTET, klub Dziupla, Český Těšín
 23.11. * 18:00, JAZZ DINOS a PINK FREUD, Zámecký pivovar, Cieszyn
 24.11. * 18:00, SILESIAN DIXIE BAND, FORMACE JAZZ Q, ZBIGNIEW KALETA & BLUE SPACE, LIVE FOYN FRIIS QUINTEt a DAN BÁRTA & ROBERT BALZAR TRIO, KaSS „Střelnice“, Český Těšín

DOPROVODNÝ PROGRAM

- 15.11. * 10:00, výchovný koncert „Jazz jako základ populární hudby“, KaSS „Střelnice“
 24.11. - 14.12., výstava Jazz World Photo 2018, KaSS „Střelnice“

Festival je podpořen dotací z Moravskoslezského kraje.

Město Český Těšín a Kulturní a společenské středisko „Střelnice“ Vás srdečně zvou na

X. Městský ples na Střelnici

ve stylu „Ples ve Versaille“,

který se bude konat 19. ledna 2019 v 19.00 hodin
 v prostorách Kulturního a společenského střediska „Střelnice“.

Program:

Five Stars Band bude provázet tanečním večerem na hlavním sále
No Name zazáří na pódiu jako hlavní hvězda městského plesu
DJ Roman Grygar rozproudí atmosféru v Jazzklubu
půlnoční tombola vyvrcholí losováním výherců hodnotných cen
 a další bohatý program

cena vstupenky: 800 Kč, 750 Kč a 700 Kč
 Prodej vstupenek v KaSS „Střelnice“
 od 26. listopadu 2018.

VÁNOČNÍ JARMARK A AKCE V RÁMCI VÁNOČNÍHO STROMU

Program naleznete na zadní straně Těšínských listů.

PĚVECKÝ SBOR SLEZAN

Hledáme sbormistra/sbormistryni a klavíristu/klavíristku

Z důvodu závažného onemocnění dosavadního sbormistra a odstoupení klavíristky se sbor ocitl ve velmi vážné situaci, kdy je práce celého pěveckého tělesa ohrožena.

Za těchto okolností proto žádáme veřejnost o pomoc při hledání nového sbormistra či sbormistryně a klavíristy či klavíristky, kteří budou důstojnými nástupci dosavadního vedení souboru.

Připravujeme:

1.2.2019 Cestopisný večer s Jiřím Kolbabou

27.2.2019 Minipárty s Karlem Šípem a J.A. Náhlavským

PF

2019

Do nového roku Vám přejeme pohodu, zdraví,
 štěstí a mnoho okouzlujících kulturních zážitků.

Srdečně přeje kolektiv
 Kulturního a společenského střediska „Střelnice“

Niełatwa droga do dorosłości

Od 26 października Scena Lalek „Bajka” prezentuje przedstawienie w wersji polskojęzycznej oparte na baśni „O słońcu, księżycu i wietrze” czeskiej pisarki Bożeny Němcovej. To mądre przedstawienie przypominające najmłodszym odbiorcom, że droga ku zdobyciu dorosłości nie jest łatwa, a wręcz przeciwnie – zazwyczaj jest usiana różnego rodzaju niebezpieczeństwami.

Zainscenizowana baśń Němcovej w reżyserii Marie Mikovej to też historia wskazująca, iż upragniony cel zazwyczaj nie leży na wyciągnięcie ręki i aby go osiągnąć, trzeba się napracować. Jak to w dawnych baśniach bywa, „O słońcu, księżycu i wietrze” gloryfikuje także siłę natury, wskazuje, że kiedy nie wiemy, w którą stronę iść, powinniśmy zaufać swojej intuicji.

Za projekt scenograficzny i przygotowanie lalek przedstawienia „O słońcu, księżycu i wietrze” odpowiadał Michal Hejmovský, który również stworzył lalki między innymi do przedstawienia „O zbójniku Ondraszku” granego na Scenie Lalek „Bajka” od minionego sezonu artystycznego. I tym razem powstała minimalistyczna pomysłowa scenografia, a także proste, drewniane marionetki.

W najnowszym przedstawieniu „Bajki” widzowie mogli rozpoznać nie tylko znane aktorskie twarze od lat związane z tym teatrem (Wandę Michałek, Dorotę Grycz, Ewę Kus, Jakuba Tomoszka i Jana Szymanika), ale także Macieja Cymorka, dotąd przede wszystkim kojarzonego ze sceną dramatyczną. Aktor został rzucony na głęboką wodę, bowiem w inscenizacji Mikovej gra rolę pierwszoplanową. Zdecydowanym walorem tej roli jest znakomity wokół, modulacja głosu i doskonała dykcja (bez której niełatwo, bo pisany wierszem, tekst mógłby być słabo słyszalny). Natomiast nieco gorzej w porównaniu z innymi doświadczonymi lalkarzami Cymorek poradził sobie z animowaniem marionetek. Jeśli nie był to jedynie gościnny występ, a aktor będzie teraz częściej współpracował z „Bajką”, to jest szansa na doszlifowanie tej umiejętności.

Brawa dla reżyserki Marie Mikovej oraz zespołu aktorskiego Sceny Lalek „Bajka” za stworzenie kolejnego mądrego, klimatycznego i po prostu ładnego przedstawienia, które zdołało przykuć uwagę dziecięcej widowni. Jest nadzieja, że dzieci zapamiętają też ponadczasowy i uniwersalny przekaz baśni Němcovej.

MAŁGORZATA BRYL-SIKORSKA

FOTO | KARINA DZIADEK

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz,
bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz

ČESKÁ SCÉNA

Novou sezonu zahájila česká scéna Těšínského divadla bláznivou komedií Raye Cooneyho 1 + 1 = 3.

Hra Roberta Thomase Osm žen s detektivní zápletkou měla premiéru 26. října 2018 v Těšínském divadle.

Ke stému výročí vzniku Československé republiky jsme připravili hru Františka Langera Jízdní hlídka. Nezanedbatelný podíl na vzniku Československé republiky mají legionáři. Přesto byl jejich historický význam v době nedaleké zlehčován nebo dokonce utajován. O jednom z legionářských oddílů, který se ocitl v obklíčení ruskými vojáky, napsal spisovatel František Langer působivou hru. Premiéra se uskutečnila 16. listopadu 2018.

SCENA POLSKA

Scena Polska zaprasza w grudniu na premierę:

Titus Maccius Plaut: Amfitrion

W teatrze europejskim trudno znaleźć komedię, o której można by powiedzieć, że nie ma w niej nawet śladu Plauta. Zaslugą tego rzymskiego komediopisarza jest przede wszystkim dostarczenie komedii zbioru fabuł i intryg, a także galerii postaci-typów, wyposażonych w ludzkie wady. Sztuki Plauta są niewyczerpanym źródłem śmiesznych chwytów, omyłek, teatru w teatrze, nieporozumień.

Mit Amfitriona opowiada o wodzu tebańskim, który po powrocie z wojny zastaje w domu, a co gorsza w alkoWie, swojego sobowtóra. W owego sobowtóra wcielił się Jowisz, który zapłonął miłością do Alkmeny i postanowił z nią spłodzić Herkulesa. Znając wierność swojej wybranki, wpadł na pomysł, by przybrać postać jej własnego męża.

Amfitrion to tragikomedie, w której wiele jest scen wybitnie farsowych.

premiera: 15.12.2018

reżyseria Andrzej Sadowski

Bilety można zamawiać on-line na stronie teatru www.tdivadlo.cz lub zakupić w kasie teatru, kasa czynna jest we wtorki i piątki od 14.00 do 17.00 oraz godzinę przed rozpoczęciem spektaklu.

SCENA LALEK BAJKA

O SŁOŃCU, KSIĘŻYCU I WIETRZE

wg Bożeny Němcovej w reżyserii Marii Mikovej

To baśń o miłości i o tym, co może się stać, gdy człowiek nie dotrzyma danego słowa. Najtrudniej bowiem posklejać to, co się potłukło. Na szczęście Słońce, Księżyc i Wiatr sprzyjają tej miłości, a kto kocha - nie traci nadziei.

**Střední průmyslová škola, Karviná,
příspěvková organizace**

...škola s tradicí od roku 1921

OBORY – denní studium:

- 23-41-M/01 STROJÍRENTVÍ - CNC STROJE-ROBOTIKA
- 26-41-M/01 ELEKTROTECHNIKA - MECHATRONIKA
- 18-20-M/01 INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

Den otevřených dveří: čtvrtek 6. 12. 2018 od 14 do 18 hod.

- Žižkova 1818/1a, 733 01 Karviná - Hranice • tel.: 596 348 161, 733 679 533
- e-mail: spkmail@sps-karvina.cz • www.sps-karvina.cz

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA Český Těšín, s.r.o.

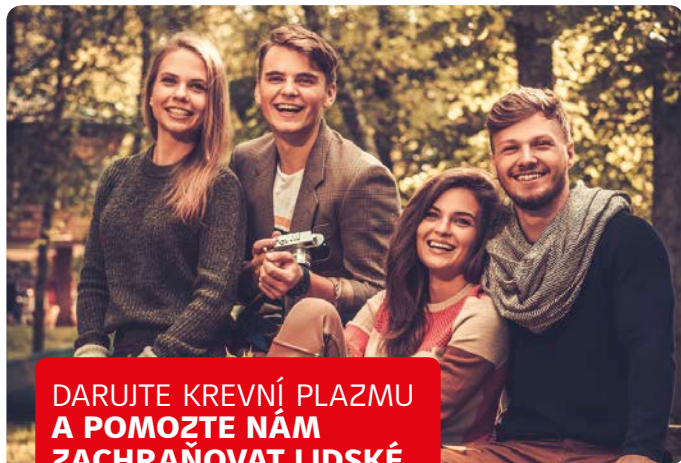
1 555 300,- Kč Staveb. parcela 1284m² Č. Těšín - Horní Žukov	2 5 900 000,- Kč RD Trinec-Tyra - nadstandard	3 1.350.000,- Kč Osvl. 2+kk, 62m² Český Těšín, Karvinská
4 645 000,- Kč Prodej Chata H.Žukov se zah. 1964m²	5 766 000,- Kč Dr. 2+1 Český Těšín, Slezská	6 710 000,- Kč Stav. parcela Chotěbuz 1241m² se staveb. povolením
7 1.130.000,- Kč Dr. 4+1, Slezská Český Těšín	8 1 749 000,- Kč Dr. 3+1, Český Těšín-centrum	9 750 000,- Kč Dr. Úvoz 2+1 po rekonstrukci

**Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí,
družstevních bytů a rekonstrukcí**

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-realitni.cz

mojeplazma

WWW.MOJEPLAZMA.CZ

**DARUJTE KREV NÍ PLAZMU
A POMOŽTE NÁM
ZACHRAŇOVAT LIDSKÉ
ŽIVOTY**

Najdete nás na 2 kontaktních místech

**POBOČKA
ČESKÝ TĚŠÍN**

MojePlazma
 Nádražní 41
 737 01 Český Těšín
 tel.: 558 871 001
 tesin@mojeplazma.cz

**POBOČKA
OSTRAVA**

MojePlazma
 Horní 266/73
 700 30 Ostrava
 tel.: 592 750 440
 darovat@mojeplazma.cz

**UHRAĐÍME VÁM
MĚSÍČNĚ AŽ
1200 Kč***

**děkujeme
pravidelným
dárčům**

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

VÝROBA A RENOVACE PĚROVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

Novinka:

Hloubkové čištění koberců

Sběrna: Charlie rybářské centrum,
 u Zámečku, Jablunkovská 853,
 Český Těšín, Tel.: 603 111 648

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
 www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
 Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín
 e-mail: emtest@emtest.eu

PRODEJ KAPRŮ

20.12.2018

od 8,00 do 18,00

21.12.2018

od 8,00 do 18,00

22.12.2018

Zajištění budou
profesionální řezníci.
 Na místě Vám ryby upraví dle přání.
 Rybu očistí, naporcují a připraví i filety.

PRODEJ VÁNOČNÍCH STROMKŮ

ZAHÁJEN

od 3.12.2018

Přijďte si vybrat svůj nejhezčí vánoční
 stromek z našich českých plantáží.

NOVĚ úprava kmínků frézou na ořez!

HOBBY PRODEJNA

DVOŘÁKOVA 14, ČESKÝ TĚŠÍN

tel.: +420 607 060 699

SKVĚLÉ CENY A KVALITA

Evangelíci z Rozvoje vás srdečně
zvuou na

Vánoční večer
koled

24. prosince
ve 21:00 v kostele

Přijďte si zazpívat a užít radostnou vánoční atmosféru.
www.narozvoji.cz

HOBBYPRODEJNA

zahrádkářské a chovatelské potřeby

- vše pro zahradu
- velký výběr krmiv a chovatelských potřeb
- prodej rostlin a zvířat

Dvořákova 14, Český Těšín

ZNOVUOTEVŘENÁ ENDOKRINOLOGICKÁ A DIABETOLOGICKÁ AMBULANCE

v Českém Těšíně

Poliklinika Sady Komenského 605/1
vedoucí lékař: MUDr. Eva Halušková

objednávky: 776 07 06 07

Oční optika MOJE BRÝLE

moje brýle ... brýle nás baví

VÝPRODEJ vybraných brýlových obrub - sleva 50 % a 70 %

NOVINKA zhotovujeme dioptrické brýle pro sportovce (volejbal, kolo, lyže, ...)

KONTAKTNÍ ČOČKY komplexně od A do Z

www.mojecocky.cz Poliklinika Český Těšín, 1. patro, tel.: +420 730 171 228
www.mojebryle.cz Nemocnice Třinec-Sosna, 4. patro, tel.: +420 604 135 720

Ing. Marek ZBORNÍK
bezpečnost práce a požární ochrana

Naše firma má výhradní zastoupení
na prodej hydrantových systémů a požárních hadic

Obory firmy:

- *Bezpečnost práce
- *Požární ochrana
- *Revize "vyhrazených technických zařízení"
- *Revize "požárně bezpečnostních zařízení"
- *Prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů, požárních hadic, plnění láhví CO2
- *Prodej bezpečnostních tabulek

POZOR ZMĚNA ADRESY

Ostravská 555/24, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
marek.zbornik@atlas.cz

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

tel.: 777 805 558
e-mail: dubiela@seznam.cz
www.eurobyt.eu

SPOLEČNOST, KTERÁ VÁM SLOUŽÍ OD ROKU 1991

žaluzie • rolety • sítě

montáž a údržbový servis

SRDEČNĚ ZVEME DO NOVÉHO OBCHŮDKU

Najdete u nás:

**BAREVNÉ DŘEVĚNÉ KORÁLE,
SKLENĚNÉ PERLY,
MALOVANÉ SKLO,
SYRSKÁ
A FRANCOUZSKÁ MÝDLA,
ŠÁLY, ŠÁTKY A PAREA,
PŘÍRODNÍ OLEJE**

Otevírací doba: **9:00-16:30 hod.**

Frydecká 6, Český Těšín (naproti autobusovému nádraží)
Tel.: 731 747 670, e-mail: info@kouzlobizuterie.cz
www.kouzlobizuterie.cz
FB: Barevné korále, kouzelné perly a přírodní oleje

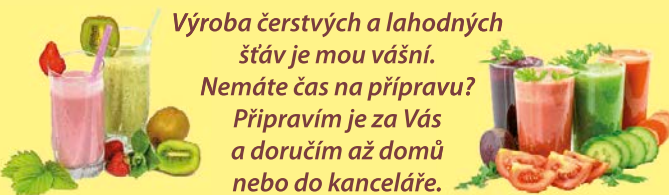

OVOCNÉ, ZELENINOVÉ A BYLINKOVÉ ŠTÁVY NA OBJEDNÁVKU DLE VAŠÍ CHUTI

Výroba čerstvých a lahodných
šťáv je mou vášní.
Nemáte čas na přípravu?
Připravím je za Vás
a doručím až domů
nebo do kanceláře.

Objednávky a info:
Tel.: 736 436 823, e-mail: rahuppert@volny.cz
FB: **Renata Huppert - čerstvé ovocné a zeleninové šťávy**

Cena od 50 do 100 Kč za 0,5 l.
V Českém Těšíně a okolí rozvoz již v ceně šťávy.

Vánoční strom 2018

ČESKÝ TĚŠÍN

30. 11. od 15:00, náměstí ČSA

Rozsvícení vánočního stromu a jarmark na náměstí

Vánoční jarmark s bohatým programem a rozsvícením velkého vánočního stromu.

5. 12. od 17:00, Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

Mikuláš na Střelnici

Mikulášská nadílka pro všechny hodné děti. Balíčky označené jménem je možné doručit na Střelnici do 4.12.

7. 12. od 16:00, náměstí ČSA

Vánoční jarmark na náměstí

Vánoční koncert Báry Basikové s pěveckým sborem a pásmo koled pěveckého sboru ZŠ Pod Zvonek.

Na náměstí nebudou chybět ani zábavná čertovská a andělská stanoviště, workshopy.

14. 12. od 14:00, náměstí ČSA

Vánoční jarmark na náměstí

Páteční program na náměstí zahájí vystoupení mažoretek Srdíčko a módní show Dream Models Kateřiny Kubíčkové. Štístko a Poupěnka rozezpívají a roztančí všechny děti a pěvecký sbor Slezan navodí adventní atmosféru s tradičními koledami. Odpoledne vyvrcholí koncerty Davida Stycky & Bandjeez a česko-německé zpěvačky Debby.

Na náměstí nebudou chybět ani zábavná čertovská a andělská stanoviště, koňské spřežení, překrásní andělé na chůdách a Slezský rynek s farmářskými produkty.

14. 12. od 20:00, Jazzklub na Střelnici

Jazzová vilijóvka

Tradiční předvánoční jazzové setkání všech muzikantů pod taktovkou Formace Jazz Q a Silesian Dixie Band.

21. 12. od 15:00, náměstí ČSA

Vánoční jarmark na náměstí

Poslední pátek před Štědrým dnem zaplní náměstí místní pěvecké sbory a muzikanti. Na pódiu se představí Silesian Dixie Band, NONET & Dominik Poloczek, Kasia Muszyńska & Romek Lasota, Godulan, Ta Grupa a Canticum Novum.

Na náměstí nebudou chybět ani zábavná čertovská a andělská stanoviště, workshopy.

1. 1.2019 v 17:00

Novoroční ohňostroj

Slavnostní přivítání roku 2019 velkolepým ohňostrojem na nábřeží řeky Olše.

změna v programu vyhrazena